

Η στάση και οι θέσεις του ΚΚΕ για τον πόλεμο της Ελλάδος εναντίον του Άξονα (1940-1941)

«Το ΚΚΕ στάθηκε στις επάλξεις. Άγγιξε την καρδιά κάθε πατριώτη. Έγινε ο μοχλός της Εθνικής μας Αντίστασης... Η πατριωτική φωνή του Νίκου Ζαχαριάδη αποτέλεσε το έναυσμα για την παλλαϊκή Αντίσταση κατά του φασισμού...».

(«Ριζοσπάστης», 28 Οκτωβρίου 2008)

«Τα μέλη του ΚΚΕ δέχονται τη Γερμανική Κατοχή με χαρά και αγαλλίαση. Η Γερμανία είναι σύμμαχος της Ρωσίας, συνεπώς και δική τους... Το ΚΚΕ τότε, όπως και όλα τα κομμουνιστικά κόμματα του κόσμου, είχαν πάρει στα σοβαρά το σύμφωνο Στάλιν-Χίτλερ, είχαν πιστέψει στη σταθερότητά του και στη μονιμότητά του και δεν κάνουν διάκριση ανάμεσα στο ένα και στο άλλο σκέλος της συμμαχίας... Βρίσκανε κοινά σημεία και ιδεολογική συγγένεια με το ναζιστικό κόμμα... Οι σταλινικοί κρατούμενοι ήταν γεμάτοι χαρά και ενθουσιασμό για τις νίκες των δύο συνεταίρων, της Γερμανίας και της Ρωσίας, επειδή θεωρούσαν δικές τους αυτές τις νίκες...».

(Άγις Στίνας, παλαιό στέλεχος και βουλευτής του ΚΚΕ - «ΕΑΜ-ΕΛΑΣ-ΟΠΛΑ»)

«Η παραποίησης της αληθείας και της πραγματικότητας και η επί μακρόν μετά πειστικότητας επίμονος επανάληψις συνθημάτων, προς ίδιον κομμακόν όφελος μιας πολιτικής ομάδος, αποτελεί την έννοια της πολιτικής προπαγάνδας, την οποίαν ο Κομμουνισμός και ο Ναζισμός ανήγαγον εις επιστήμην, στηριζομένην υπ' αμφοτέρων εις τας ιδίας ψυχολογικάς αρχάς. Μία εκ των αρχών της μαρξιστικής και ναζιστικής ή της σταλινικής και χιτλερικής επιστημονικής πολιτικής προπαγάνδας, είναι και η τοιαύτη της “ανεπιτιμότητος” ή της “αντεστραμμένης επιθέσεως”, συμφώνως προς την οποίαν: “Τα δικά σου ελαττώματα ή ό,τι αντιλαμβάνεσαι ότι υπάρχει η βεβαιότης να λεχθή δι’ εσένα, θα πρέπει να

το προλαμβάνης και να το προσάπτης εσύ πρώτος εις τον αντίπαλόν σου". Ούτω, αισθανομένη η ηγεσία του ΚΚΕ, ως σοβαρώς εκτεθειμένη ενώπιον της κοινής γνώμης ως δωσίλογος, συνεπεία των ανθελληνικών πράξεών της και της συνεργασίας της μετά των στρατευμάτων κατοχής, έσπευσε να συκοφαντήσει, καταγγέλλουσα ψευδώς, όλους όσους ηρνούντο να αποδεχθούν την κομμουνιστικήν ιδεολογίαν και να συνεργαστούν μετ' αυτής, ως "φασίστας", ως "δωσιλόγους", ως "εχθρούς και εκμεταλλευτάς του λαού" και ως "συνεργάτας και πράκτορας των Γερμανών"...».

(Αριστομένης Αντωνακάας, υποστράτηγος - Περιοδικό «Ιστοριογνωσία»)

Μια απ' τις μεγαλύτερες ιστορικές απάτες της νεότερης Ελλάδος, είναι η δήθεν «πατριωτική» στάση του ΚΚΕ, στον πόλεμο του '40. Προχωρώντας μάλιστα ένα βήμα πιο πέρα, ενάντια σε κάθε λογική, το ΚΚΕ παρουσιάζεται ως ο κυριότερος εκφραστής της εθνικής συνείδησης και -λίγο πολύ- ως θεματοφύλακας των ιδανικών του έθνους. Κάποιος που δεν έχει καμμία γνώση για τα ιστορικά δρώμενα της εποχής εκείνης, ακούγοντας την παραμορφωμένη και λειψή ιστορία, έτσι όπως την έχει καθιερώσει σήμερα το αριστερό κατεστημένο, θα αναφωνήσει αυθόρμητα: «Ευτυχώς που υπήρξαν οι κομμουνιστές, γιατί οι άλλοι...». Στην πραγματικότητα όμως, η ιστορία (η αληθινή κι όχι η «μαϊμού» της Αριστεράς), όχι μόνο απέχει έτη φωτός από την εικονική ιστορική πραγματικότητα που έχουν δημιουργήσει οι κομμουνιστές, δίχως κανένα ουσιαστικό εμπόδιο, αλλά είναι καταδικαστική γι' αυτούς...

[Τίμμε αναγνώστη, προειδοποιείσαι πριν συνεχίσεις την ανάγνωση, να έχεις πρόχειρα μερικά χάπια ισταμίνης δίπλα σου, καθώς και σακούλες για τον εμετό, γιατί ενδέχεται να ζαλιστείς από τις παλινωδίες και τις κωλοτούμπες του ΚΚΕ και να ξεράσεις από τις εμετικές θέσεις του...]

Βρισκόμαστε στο 1935... Η ενδυνάμωση του Χίτλερ και η άνοδος του στην εξουσία είναι ήδη γεγονός, ενώ ο κίνδυνος για την Ευρώπη γίνεται όλο και πιο ορατός. Η Σοβιετική Ένωση, σε αντίθεση με τις αντικαπιταλιστικές και αντιδυτικές διακηρύξεις της, στρέφεται προς την καπιταλιστική Δύση και υπογράφει στο Παρίσι, το Γαλλοσοβιετικό Σύμφωνο αλληλοβοήθειας, στις 2 Μαΐου 1935. Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιείται η 7η Διάσκεψη της Κομμουνιστικής Διεθνούς, που συνήλθε στη Μόσχα μεταξύ 27ης Ιουλίου και 5ης Αυγούστου 1935 και επιβάλλεται

η στροφή και στα επιμέρους κομμουνιστικά κόμματα. Με λίγα λόγια, η «πάλη της εργατικής τάξης ενάντια στον Φασισμό», επέτρεπε με έναν εύσημο τρόπο διανθισμένο από στερεότυπα κομμουνιστικά λεκτικά πυροτεχνήματα, την «παρέκκλιση» της δημιουργίας «μετώπων από πάνω προς τα κάτω», δηλαδή ακόμη και με τους «μπουρζουάδες», εάν αυτό κρίνονταν αναγκαίο. Στην 6η παράγραφο της απόφασης του Συνεδρίου, αναφέρονταν συγκεκριμένα:

Αν οποιοδήποτε αδύνατο κράτος υποστεί επίθεση από μια ή περισσότερες μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις που θα θέλουν να καταστρέψουν την ανεξαρτησία του και την εθνική του ενότητα ή να το διαμοιραστούν, όπως αυτό έγινε στην ιστορία της Πολωνίας, ο πόλεμος της εθνικής μπουρζουαζίας μιας τέτοιας χώρας για την απόκρουση αυτής της επίθεσης, μπορεί να πάρει χαρακτήρα εθνικοαπελευθερωτικού πολέμου, στον οποίο η εργατική τάξη και οι κομμουνιστές αυτής της χώρας δεν μπορούν να μην επέμβουν. Το καθήκον των κομμουνιστικών μιας τέτοιας χώρας, έγκειται στο ότι, διεξάγοντας μια αδιάλλακτη πάλη, για να εξασφαλίσουν τις οικονομικές και πολιτικές θέσεις των εργατών, των εργαζομένων αγροτών και των εθνικών μειονοτήτων, να μπουν ταυτόχρονα στις πρώτες γραμμές των αγωνιστών για την εθνική ανεξαρτησία και να διεξάγουν ως το τέλος τον απελευθερωτικό πόλεμο, μη επιτρέποντας «στη δική τους» κεφαλαιοκρατία να ζητήσει συμβιβασμούς με τις επιτιθέμενες δυνάμεις εις βάρος των συμφερόντων της χώρας τους».

(«Πέντε χρόνια αγώνες του ΚΚΕ, 1931-1935» - Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ, 1946).

Το «κουταβάκι» όμως της Κομμουνιστικής Διεθνούς, προφανώς λόγω και των διώξεων που υπέστη από το καθεστώς του δικτάτορα Ιωάννη Μεταξά, όχι απλώς δεν συμπλέει με τη γραμμή αυτή, αλλά κι επιτίθεται ολομέτωπα στον Μεταξά, ο οποίος ήδη προπαρασκευάζει την άμυνα της χώρας, κατηγορώντας τον ως «πράκτορα του γερμανικού φασισμού» και «χωροφύλακα του Χίτλερ στα Βαλκάνια». Έτσι, στις 15 Μαρτίου 1937, η Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ, αποφαινεται ότι:

Πράκτορας του γερμανικού φασισμού, η μοναρχομεταξική δικτατορία, ξεπούλησε και ξεπουλά στους Γερμανούς φασίστες την Ελλάδα. Για την εξυπηρέτηση των εγκληματικών πολεμικών σχεδίων του χιτλερισμού, εκχώρησε σ' αυτόν το Λουτράκι και το νησί του Ευβοϊκού Πεταλιού. Μετάτρεψε τη χώρα

σε στρατηγικό στήριγμα του φασισμού κι ανέλαβε να παίξει τον ρόλο του χιτλερικού χωροφύλακα στα Βαλκάνια και τη Μεσόγειο. Η πολιτική τού ξεπουλήματος της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητας της χώρας στον χιτλερισμό, απομόνωσε την Ελλάδα στο επίπεδο των διεθνών σχέσεων και επισώρευσε τρομερούς κινδύνους ανεπανόρθωτων πολιτικών καταστροφών.

(«ΚΚΕ - Επίσημα κείμενα», τόμος Δ')

Προχωρώντας ένα βήμα πιο πέρα, τον Ιούνιο του 1937, το ΚΚΕ καλεί τον ελληνικό λαό να εμποδίσει τους εξοπλισμούς και την αμυντική οργάνωση της χώρας με «παλιοσιδερικά», επειδή «πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για λογαριασμό του Χίτλερ»:

Το ΚΚΕ καλεί τους εργάτες και τον ελληνικό λαό να μπούκοτάρουν με όλες τις μορφές πάλης το μεροκάματο της Κυριακής 13-6-37 που γίνεται παρά τη θέλησή τους και προορίζεται για την αεροπορία. Γιατί οι εξοπλισμοί και η αεροπορία του δικτάτορα Μεταξά δεν αποβλέπουν στην υπεράσπιση της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητας της Ελλάδας. Οι εξοπλισμοί αυτοί πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για λογαριασμό του Χίτλερ, για την καταστροφή ανοχύρωτων πόλεων και του άμαχου πληθυσμού όπως κάνουν οι φασίστες στην Ισπανία. Οι εξοπλισμοί της δικτατορίας θα χρησιμοποιηθούν ακόμα ενάντια στην απελευθερωτική πάλη του ελληνικού λαού και γίνονται για να θησαυρίζει η σπείρα του Διάκου-Μεταξά που αγοράζει απ' τη Γερμανία παλιοσιδερικά. Γι' αυτό ο ελληνικός λαός πρέπει να μπούκοτάρει τον έρανο για την αεροπορία και να παλέψει αποφασιστικά ενάντια στους εξοπλισμούς.

(«ΚΚΕ - Επίσημα κείμενα», τόμος Δ')

Στις 2 Σεπτεμβρίου 1937, η 4η Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, καλεί τον ελληνικό λαό να πάρει θέση δίπλα στη Σοβιετική Ένωση, η οποία «αγωνίζεται να ματαιώσει το καταστρεπτικό έργο των φασιστικών εμπρηστών του πολέμου», για να αποφύγει την «υποδούλωση της χώρας στον γερμανικό χιτλερισμό» και για να διατηρήσει την «εθνική ανεξαρτησία»:

Από τα πιο επείγοντα και ζωτικά ζητήματα του ελληνικού λαού, στην τωρινή στιγμή, είναι η πάλη για την περιφρούρηση της ειρήνης ενάντια στην υποδούλωση της χώρας στον γερμανικό χιτλερισμό και για την εθνική ανεξαρτησία. Ο ελληνικός λαός, σε αδελφική συνεργασία με τους άλλους λαούς, μπορεί να διεξάγει αποτελεσματικό αγώνα για την ειρήνη και την ανεξαρτησία της Ελλάδας. Η θέση της Ελλάδας μέσα στις ολοένα οξυνόμενες διεθνείς σχέσεις, πρέπει να είναι στο πλευρό των δημοκρατικών χωρών, που με επικεφαλής τη συνεπέστερη, φιλειρηνική, αντιφασιστική δύναμη την ισχυρή και ακατανίκητη Ένωση των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών, αγωνίζονται να ματαιώσουν το καταστρεπτικό έργο των φασιστικών εμπρηστών του πολέμου. Η ιμπεριαλιστική επιθετικότητα των φασιστικών κυβερνήσεων της Γερμανίας, Ιταλίας και Ιαπωνίας, που τώρα εκδηλώνεται με ανοιχτή πολεμική επιδρομή στην Ισπανία και την Κίνα, έχει επίσης στόχο της όλους τους δημοκρατικούς λαούς και ιδιαίτερα τις μικρές χώρες της κεντρικής και της νοτιοανατολικής Ευρώπης. Η Ελλάδα απειλείται να κατακτηθεί ολοκληρωτικά από το γερμανικό ιμπεριαλισμό και να μετατραπεί σε τέλεια αποικία του.

(«ΚΚΕ - Επίσημα κείμενα», τόμος Δ')

Στις 5 Νοεμβρίου 1937, το ΚΚΕ συνεχίζει το βιολί του και σε μανιφέστο που εκδίδει η Κεντρική Επιτροπή, βεβαιώνει ότι τα οχυρωματικά έργα («Γραμμή Μεταξά»), γίνονται με την επίβλεψη των...χιτλερικών:

Η Ελλάδα μετατράπηκε σε στρατηγικό στήριγμα του Χίτλερ. Το πολεμικό υλικό παραγγέλλεται στη Γερμανία. Τα οχυρωματικά έργα γίνονται με την επίβλεψη των χιτλερικών... Έτσι η μοναρχομεταξική Ελλάδα, παιχνίδι στα χέρια των Χίτλερ και Μουσολίνι, πρώτη θα συρθεί στον πολεμικό ανεμοστρόβιλο που ξαπολύουν τα φασιστικά κράτη.

(«ΚΚΕ - Επίσημα κείμενα», τόμος Δ')

Στις 24 Δεκεμβρίου 1938, το Πολιτικό Γραφείο του ΚΚΕ σε προκήρυξή του, εκπλήσσει με την...«εθνικιστική» του έξαρση. Ο Μεταξάς, είναι κατάσκοπος των Γερμανών, ενώ η Θράκη κινδυνεύει από τους...Βούλγαρους και η Μακεδονία από

τους...Γιουγκοσλάβους (πρόκειται για την ίδια Θράκη και την ίδια Μακεδονία, που το ΚΚΕ έκανε ό,τι μπορούσε για να τις προσφέρει στους γείτονες):

Οι Γερμανοί κατάσκοποι με επί κεφαλής τον ίδιο τον Μεταξά εξουσιάζουν όλη την Ελλάδα και ο Χίτλερ παύει και διορίζει τους «Έλληνας» υπουργούς με τον ασύρματο. Η Βουλγαρία ζητά τη Θράκη, η Σερβία τη Θεσσαλονίκη, η Τουρκία ετοιμάζεται να ζητήσει τη Χίο, Μυτιλήνη, Σάμο και Λήμνο, ενώ κάθε απελευθερωτική κίνηση των Κυπρίων και Δωδεκανήσιων συντρίβεται απ' τον ίδιο το Μεταξά.

Τον Φεβρουάριο του 1939 κι ενώ τα τύμπανα του πολέμου είχαν αρχίσει να ηχούν στην Ευρώπη, το ΚΚΕ συνεχίζει απτόητο και στην 5η Ολομέλεια του κόμματος, συγκεντρώνει και πάλι όλα τα πυρά του εναντίον του Ιωάννη Μεταξά, ο οποίος προετοίμαζε την άμυνα της χώρας, για μια επίθεση που δεν φαινόταν να είναι και πολύ μακριά:

Το Κόμμα μας, υπερασπίζει την ανεξαρτησία και ακεραιότητα της χώρας ενάντια στην αξονική απειλή με όλες τις δυνάμεις της. Μα ο μεγαλύτερος εχθρός της ανεξαρτησίας και ακεραιότητας της χώρας, βρίσκεται στην Αθήνα, είναι ο μοναρχοφασισμός, που χωρίς την ανατροπή του και την αποκατάσταση των λαϊκών ελευθεριών, δεν είναι δυνατή η υπεράσπιση της ανεξαρτησίας της Ελλάδας.

(«Δέκα χρόνια αγώνες, 1935-1945» - Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ, 1945)

Στις 7 Απριλίου 1939, οι Ιταλοί πραγματοποιούν εισβολή στην Αλβανία, ενσωματώνοντάς την σύντομα στην «Ιταλική Αυτοκρατορία», κάνοντας πλέον τον κίνδυνο να γίνεται όλο και πιο ορατός για την Ελλάδα. Απτόητο το ΚΚΕ, στις 10 Απριλίου 1939, αφήνει στην άκρη το βιολί και πιάνει το μαντολίνο...

Σε μια άθλια προκήρυξή της, η Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ, ενώ αναγνωρίζει τον κίνδυνο της ιταλικής εισβολής, προσκαλεί τον λαό και τον στρατό να αντιταχθούν στην επιστράτευση και να στραφούν ενόπλως, όχι εναντίων των πιθανών εισβολέων, αλλά εναντίον του «μεγαλύτερου εχθρού της πατρίδας», της «βασилоμεταξικής σπείρας», με το αιτιολογικό, ότι ο Μεταξάς προσκάλεσε τον Μουσολίνι για να αποτρέψει την ανατροπή του. Συγχρόνως, μέμφεται τον Μεταξά

(ο οποίος προσπαθεί με νύχια και με δόντια να κρατήσει την Ελλάδα έξω από τον πόλεμο, κρατώντας την ουδετερότητα), γιατί δεν συνασπίζεται με τους Άγγλους εναντίον του Άξονα:

Η επιδρομή του φασιστικού άξονα εντείνεται. Ένα ακόμα μικρό κράτος, η γειτονική Αλβανία, έγινε καπνίζοντα ερείπια κάτω από τις μπόμπες και τα ασφυξιογόνα τον Μουσολίνι. Ο αλβανικός λαός πλέει στο αίμα του, γιατί αρνείται την υποδούλωσή του στον ιταλικό φασισμό. Ο Μουσολίνι μια και πάτησε στην Αλβανία θ' αποπειραθεί να τραβήξει ακόμα πιο πέρα. Το σχέδιό του είναι να μπει στην Ήπειρο, τη Μακεδονία, την Κέρκυρα, την Κρήτη, τη Σάμο και τέλος να κάνει την Ελλάδα και ολόκληρη τη Βαλκανική, προτεκτοράτο του. Η ανεξαρτησία και ακεραιότητα της χώρας μας κινδυνεύει άμεσα.

Η υπεράσπιση της εθνικής ανεξαρτησίας και ακεραιότητας, είναι αυτή τη στιγμή το μεγαλύτερο καθήκον όλων των Ελλήνων, αλλά το καθήκον αυτό είναι αδύνατο να πραγματοποιηθεί κάτω απ' τον τυραννικό ζυγό και τις εθνικές προδοσίες της βασιλομεταξικής δικτατορίας. Η ελευθερία και ενότητα, που αποτελούν ακατανίκητη δύναμη είναι τη στιγμή αυτή ανύπαρκτα στη χώρα μας. Η βασιλομεταξική σπείρα, παίρνοντας την κρατική εξουσία πραξικοπηματικά, παράνομα και ενάντια στη θέληση του λαού, στέκεται σ' αυτή μόνο με την αιματηρή τρομοκρατία. Το ψωμί του λαού γίνεται μηχανοκίνητες φασιστικές ορδές και ειδικά σώματα ασφαλείας τον δικτάτορα, προορισμένα να τυραννούν τον λαό και να αντιπαρατάσσονται στον ελληνικό στρατό.

Ο Μουσολίνι καλείται απ την ίδια την «ελληνική» κυβέρνηση, για να την υπερασπίσει από ενδεχόμενη εσωτερική ανατροπή. Η πρόταση της Αγγλίας για συνασπισμό κατά των κατακτητών απορρίπτεται και ταυτόχρονα γίνεται επιδεικτικά δεκτός ο Γκαίμπελς και οι προτάσεις του για την υποδούλωση της Αλβανίας και τον διαμελισμό της Ελλάδας. Η διαφθορά, η συκοφαντία, οι ομαδικές συλλήψεις πολιτών και στρατιωτικών, τα βασανιστήρια, οι πολιτικές δολοφονίες και η εθνική προδοσία έγιναν τα μοναδικά μέσα επικράτησης των κυβερνώντων. Αυτή είναι η βασιλομεταξική Ελλάδα. Αυτός είναι ο μεγαλύτερος εχθρός της εθνικής μας ανεξαρτησίας.

Οι τελευταίες στρατιωτικές μετακινήσεις αποβλέπουν στην εξαπάτηση λαού και στρατού. Η τυχόν επιστράτευση ηλικιών θα χρησιμοποιηθεί για τον εξαναγκασμό του ελληνικού λαού να υποταχθεί στη δικτατορία και τον φασιστικό άξονα.

Καλούμε τα πολιτικά κόμματα, τις αντιδικτατορικές οργανώσεις, τον λαό και τον ελληνικό στρατό, σε πανελλήνιο συναγερμό: Για την ανατροπή της αντιλαϊκής και αντεθνικής δικτατορίας που προδίδει τη χώρα μας στους ξένους. Για την αποκατάσταση των λαϊκών ελευθεριών και συνταγματικών θεσμών που αποτελεί την προϋπόθεση της εθνικής ενότητας. Για την προσχώρηση της Ελλάδας στον συνασπισμό ομαδικής ασφάλειας κατά των κατακτητών. Για την υπεράσπιση της ανεξαρτησίας και ακεραιότητας της χώρας.

Έφεδροι, στην περίπτωση επιστράτευσης πάρτε τα όπλα και χρησιμοποιείτε τα ενάντια στον μεγαλύτερο εχθρό της ελληνικής πατρίδας: Τη βασιλομεταξική δικτατορία.

Κάτω η αντιλαϊκή και αντεθνική δικτατορία! Κάτω ο φασιστικός Άξονας! Ζήτω η ελευθερία του ελληνικού λαού! Ζήτω η ανεξαρτησία και ακεραιότητα της Ελλάδας!

(«ΚΚΕ – Επίσημα κείμενα», τόμος Δ')

[Κάτι άλλο που μπορούσε να παρατηρήσει κάποιος σε αυτό το κείμενο του ΚΚΕ, είναι η συνήθης υπερβολή και οι πομπώδεις και δραματικές εκφράσεις, που έχουν ως σκοπό να δημιουργήσουν κλίμα. Η Αλβανία ούτε στο αίμα έπλεε, ούτε καπνίζοντα ερείπια έγινε, ούτε ασφυξιογόνα χρησιμοποιήθηκαν. Η κατάληψη της Αλβανίας, ήταν σχετικά αναίμακτη και η χώρα έπεσε στα χέρια του Μουσολίνι, σχεδόν αμαχητί...]

Η Κομμουνιστική Διεθνής αποφασίζει, κάποια στιγμή, να τραβήξει το αφτί του ΚΚΕ και να το προσγειώσει στην στυγνή πραγματικότητα, αλλά και να προειδοποιήσει

για το τι επέρχεται, καθώς η σοβιετική κατασκοπεία έχει κι αυτή τις πληροφορίες της για τις προθέσεις του Μουσολίνι εναντίον της Ελλάδος. Έτσι, τον Ιούλιο του 1939, με ειδική εγκύκλιο της Πολιτικής Γραμματείας της, που μεταφέρει ειδικός απεσταλμένος στην Ελλάδα, προσπαθεί να επαναφέρει το κόμμα στην «τάξη» και στη «σωστή» γραμμή, σύμφωνα με την οποία, η ανατροπή του «μοναρχοφασισμού», μπορεί να περιμένει λίγο:

Η χώρα σας απειλείται, από τον φασιστικό άξονα και ιδιαίτερα από τον ιταλικό φασισμό, που δρα ειδικά στα Βαλκάνια. Το πρώτο καθήκον του ΚΚΕ, είναι η υπεράσπιση της ανεξαρτησίας της χώρας. Εφ' όσον η κυβέρνηση του Μεταξά παλεύει κι αυτή κατά του ίδιου κινδύνου, δεν υπάρχει λόγος να επιδιώκετε πρώτα απ' όλα την ανατροπή της. Βέβαια, το κόμμα σας πρέπει να κάνει αγώνα για την κατάκτηση όσο το δυνατό μεγαλύτερης εσωτερικής ελευθερίας του ελληνικού λαού, γιατί αυτό δυναμώνει την αμυντική ικανότητα της χώρας σας.

Όσον αφορά το Ελληνοβουλγαρικό Σύμφωνο της Θεσσαλονίκης, είναι ένα βήμα προς την ειρηνική διευθέτηση, των μεταξύ των βαλκανικών κρατών διαφορών και τη φιλική συμβίωση των λαών της. Όχι μόνο δεν πρέπει να το πολεμάτε, μα να κάνετε ό,τι μπορείτε, πάνω στη βάση της δι' αμοιβαίων υποχωρήσεων εξομάλυνσης των εσωβαλκανικών διαφορών και της ενιαίας πάλης για την υπεράσπιση της ειρήνης και ανεξαρτησίας όλων των βαλκανικών λαών, να συγκροτηθεί ένας γερός συνασπισμός όλων των κρατών της βαλκανικής χερσονήσου.

(«Δέκα χρόνια αγώνες, 1935-1945» - Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ, 1945)

[Χάριν της ιστορικής αλήθειας, θα πρέπει να αναφερθεί ότι τέτοια αθλιότητα δεν διέπραξε μόνο το ΚΚΕ. Το 1939, στη Γαλλία, διάφοροι πολιτικοί αυτοεξόριστοι (κυρίως βενιζελικοί και αριστερών τάσεων) συμμετείχαν στην «Επιτροπή Αντιδικτατορικού Αγώνα». Σ' αυτή την επιτροπή (με την οποία διατηρούσε επαφές το ΚΚΕ), συμμετείχαν μεταξύ άλλων, ο Νικόλαος Πλαστήρας (ως πρόεδρος και ιδρυτής), ο Σοφοκλής Βενιζέλος (γιος του Ελευθερίου Βενιζέλου) κι ο Κομνηνός Πυρομάγλου (μετέπειτα υπαρχηγός του ΕΔΕΣ και αργότερα βουλευτής της ΕΔΑ). Στις 19 Αυγούστου 1939 κι ενώ ο πόλεμος πλησίαζε απειλητικά την Ελλάδα, η συγκεκριμένη επιτροπή απέστειλε υπόμνημα στον Γάλλο πρωθυπουργό Εντουάρ Νταλαντιέ, σύμφωνα με το οποίο, η Ελλάδα παρουσιάζονταν αναληθώς ως οικονομικά υπόδουλη στη Γερμανία και ο Ιωάννης Μεταξάς επιρρεπής για συμφωνία με τον Άξονα. Ως εκ τούτου, η επιτροπή

ζητούσε από τον Νταλαντιέ, αφ' ενός να μην δώσει όπλα στην Ελλάδα κι αφ' ετέρου να βοηθήσει στην ανατροπή της κυβέρνησης Μεταξά. Το υπόμνημα αυτό, δεν έτυχε της προσδοκώμενης τύχης, καθώς, ούτως ή άλλως, η Γαλλία - όπως και η Αγγλία- από τις 12 Απριλίου 1939, είχε λάβει σαφή θέση έναντι της Ελλάδος: «*Η γαλλική κυβέρνηση, θεωρεί την ελληνική υπόθεση, πρώτης γραμμής και θα ενεργήσει υπέρ της Ελλάδος, σε κάθε περίπτωση, εν πλήρει συμφωνία με τη Μεγάλη Βρετανία.*».]

Φθάνουμε στις 23 Αυγούστου 1939, οπότε και υπογράφεται το Γερμανοσοβιετικό Σύμφωνο μη επίθεσης (ή πιο γνωστό ως «Σύμφωνο Ρίπεντροπ-Μολότοφ»). Ο Στάλιν, που μέχρι τότε «ερωτοτροπούσε» και με τις δυτικές χώρες για την δημιουργία συμμαχίας απέναντι στον Άξονα, ήδη από τον Απρίλιο του 1939, έπαιρνε την πρωτοβουλία προσέγγισης με τη ναζιστική Γερμανία, που τελικά κατέληξε σε «γάμο», αφήνοντας εμβρόντητους όχι μόνο τους επίδοξους «μνηστήρες», αλλά κι ολόκληρο τον κόσμο. Τα κομμουνιστικά κόμματα βρέθηκαν σε σύγχυση. Το σύμφωνο αυτό, όχι μόνο έλυne τα χέρια του Χίτλερ για να πραγματοποιήσει απερίσπαστος τον ολοκληρωτικό πόλεμο που σχεδίαζε, αλλά βάσει κι ενός μυστικού πρωτοκόλλου, προέβλεπε την διανομή ανεξαρτήτων κρατών μεταξύ Γερμανίας και Σοβιετικής Ένωσης. Επιπλέον, η Σοβιετική Ένωση αναλάμβανε την τροφοδοσία των Γερμανών με βιομηχανικές πρώτες ύλες και αγροτικά προϊόντα. Έτσι, με την υπογραφή του συμφώνου αυτού, ουσιαστικά ολοκληρώνονταν το τρίγωνο Κομμουνισμού-Φασισμού-Ναζισμού, καθώς η κομμουνιστική Σοβιετική Ένωση είχε υπογράψει πριν λίγα χρόνια σύμφωνο μη επίθεσης και συνεργασίας και με τη φασιστική Ιταλία (2 Σεπτεμβρίου 1933), η οποία με τη σειρά της είχε υπογράψει με τη ναζιστική Γερμανία το λεγόμενο «Χαλύβδινο Σύμφωνο» (22 Μαΐου 1939). Αξίζει, ίσως, να αναφερθεί, πως η πρώτη χώρα που αναγνώρισε επίσημα τη Σοβιετική Ένωση, αποστέλλοντας και πρεσβευτή σ' αυτή, ήταν η φασιστική Ιταλία (7 Φεβρουαρίου 1924).

Πώς όμως υποδέχθηκαν αυτή την αλλαγή, οι κομμουνιστές της Ελλάδος;

Για κάποιο διάστημα, επικράτησε μια εκκωφαντική...αφωνία... Καμμία επίσημη θέση, τόσο για το Γερμανοσοβιετικό Σύμφωνο, όσο και γι' αυτά που επακολούθησαν, όπως ο διαμελισμός της Πολωνίας από Γερμανούς και Ρώσους. Το ΚΚΕ που έχυne κροκοδείλια δάκρυα για την Αλβανία και «ανησυχούσε» για την επερχόμενη ιταλική -και στη συνέχεια, γερμανική- εισβολή στην Ελλάδα, δεν βρήκε να πει δυο λόγια την Πολωνία. Όπως δεν βρήκε λόγια να πει και για τις άλλες χώρες που έπεφταν η μία πίσω από την άλλη, κάτω από τον ναζιστικό οδοστρωτήρα.

Ανεπισήμως όμως, στις τάξεις των κομμουνιστών υπήρχε κλίμα ευφορίας. Ο υπ' αριθμόν 2 παράγοντας στο ΚΚΕ εκείνη την εποχή, Γιάννης Ιωαννίδης, στο βιβλίο «Αναμνήσεις» δίνει το στίγμα, με όση «μετριοπάθεια» διαθέτει: *«Το Γερμανοσοβιετικό Σύμφωνο, δεν το είδαμε με κακό μάτι...»*. Μάλιστα, όπως αναφέρει κι ο ίδιος ο Ιωαννίδης, κάποιοι άλλοι εξόριστοι κομμουνιστές στην Ακροναυπλία, ήταν αισιόδοξοι για το μέλλον τους: Ο «μουστάκιος» (Στάλιν), θα τους ελευθέρωνε σύντομα (ως συνέταιρος του Χίτλερ).

Έτσι, μπρος σ' αυτή την αλλαγή της κατάστασης, οι εν Ελλάδι κομμουνιστές, αφήνουν στην άκρη το μαντολίνο και πιάνουν το κλαρίνο. Τα συνθήματα τώρα, σύμφωνα με τη νέα γραμμή της Κομμουνιστικής Διεθνούς, πρέπει ν' αλλάξουν... Ο πόλεμος δεν είναι πια «φασιστικός», αλλά «ιμπεριαλιστικός» μεταξύ Άξονα και Συμμάχων, στον οποίον οι κομμουνιστές δεν έχουν καμιά θέση, ενώ θα πρέπει να εργάζονται για την απομόνωση των Άγγλων. Υπάρχει όμως μια έμμεση συμπάθεια για τους Γερμανούς, καθώς οι «κακοί» Αγγλογάλλοι, ήταν αυτοί που αδίκησαν τη Γερμανία στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι κομμουνιστές δικαιολογούν και δικαιώνουν τη επιθετικότητα των ναζί κι απενοχοποιούν την γερμανική πολιτική. Επομένως, οι κύριοι υπαίτιοι γι' αυτή την δημιουργηθείσα κατάσταση, δεν είναι οι Γερμανοί, αλλά οι Σύμμαχοι. Βεβαίως, η νέα κατάσταση δεν τους ξεβολεύει και πολύ από την μέχρι τότε τακτική της καταπολέμησης του ελληνικού «μοναρχοφασισμού».

Στις 13 Οκτωβρίου 1939, το ΚΚΕ εκπέμπει τα πρώτα φιλοχιτλερικά του μηνύματα, όταν στον «Ριζοσπάστη» γίνεται η εξής διαπίστωση: *«Οι Άγγλοι μεγιστάνες, πολεμούν για τα δικά τους κεφαλαιοκρατικά και ιμπεριαλιστικά συμφέροντα, ενάντια στην ανθρωπότητα, που με τη σειρά της, έχει συμφέρον να στραφεί σύσσωμη εναντίον τους»*. Παίζοντας λοιπόν με τις λέξεις, οι κομμουνιστές ανάγουν τους ναζί σε...«ανθρωπότητα», έχοντας την απατηλή εντύπωση, πως έτσι καταφέρνουν να κρατούν τα προσχήματα.

Στις 20 Απριλίου 1940, η Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ, εκδίδει ένα σπανίας εμπνεύσεως μανιφέστο «προς όλα τα κόμματα και τον λαό», όπου υποδεικνύει τι οφείλει να κάνει η Ελλάδα, «αν θέλει να ζήσει ελεύθερη και ευτυχισμένη». Το μανιφέστο, δημοσιεύθηκε στον «Ριζοσπάστη», στις 2 Μαΐου 1940:

Να πώς μπορούνε όλοι οι λαοί ν' ασφαλίσουν την ειρήνη και την ελευθερία τους: Οι ιμπεριαλιστές, αποσβολωμένοι από τη δύναμη των λαών της ΕΣΣΔ -που δείχνει, τι αξίζουν λαοί πραγματικά ελεύθεροι- που τρέμουν ν' αγγίξουν όχι

μονάχα τα σοβιετικά εδάφη, (αλλά) και κάθε χώρα που εξασφάλισε τη σοβιετική βοήθεια. Να ο δρόμος που κι η Ελλάδα οφείλει ν' ακολουθήσει αν θέλει να ζήσει ελεύθερη και ευτυχισμένη. Η Σοβιετική Ένωση γλύτωσε μέχρι σήμερα τη χώρα μας απ' τον πόλεμο κι απ' την υποδούλωση. Τί θα είμαστε σήμερα, αν δεν έκοβε -με την επέμβασή της στην Πολωνία- τον δρόμο του Χίτλερ προς τη Ρουμανία και τα Βαλκάνια; Πού θα βρισκόταν σήμερα η ανεξαρτησία μας, αν η ΕΣΣΔ δεν αντιτάσσονταν αποφασιστικά στα ιταλικά -που υποδαυλίζονταν κι απ' τους Αγγλογάλλους- σχέδια κατάκτησης των Βαλκανίων, που ματαιώθηκαν με το θρίαμβο του Κόκκινου Στρατού στη Φινλανδία;

Είναι πράγματι πρωτότυπος ο τρόπος, με τον οποίο το ΚΚΕ προσπαθεί να δικαιολογήσει την απρόκλητη εισβολή των Σοβιετικών στην Πολωνία και στη Φινλανδία: Ο καλός Στάλιν έβαλε το στήθος του μπροστά στον κακό(;) Χίτλερ, για να γλυτώσει την Πολωνία. Δεν εξηγεί όμως, τί απέγινε τελικά, αυτή η μισή «γλυτωμένη» Πολωνία. Όπως δεν εξηγεί το ΚΚΕ, επίσης, με ποιον τρόπο κι από ποιον εισβολέα, «γλύτωσε» ο Στάλιν και την Φινλανδία. Αρκεί πάντως που μας δίνει να καταλάβουμε, ότι η Ελλάδα όφειλε μέχρι τότε την ανεξαρτησία της, ακριβώς σ' αυτές τις εισβολές των Σοβιετικών. Απλή κομμουνιστική «λογική»...

Αξίζει, ίσως, να αναφερθεί και μια παράμετρος της ταυτόχρονης εισβολής στην Πολωνία: Ο Χίτλερ είχε την πρόθεση να αφήσει ελεύθερο κάποιο έδαφος για την δημιουργία ανεξάρτητου πολωνικού κράτους. Αυτός ο οποίος ήταν ανένδοτος σε αυτή την προοπτική, ήταν ο Στάλιν. Έτσι η Πολωνία διαμελίστηκε τελείως.

Εδώ όμως θα πρέπει να ανοίξει και μια παρένθεση, για να δοθούν μερικές απαντήσεις, απέναντι στις ανεδαφικές θέσεις του ΚΚΕ, σε ό,τι αφορά τις σχέσεις της Σοβιετικής Ένωσης με την Ιταλία...

Η Σοβιετική Ένωση, όταν ο Μουσολίνι είχε βομβαρδίσει την Κέρκυρα στις 21 Αυγούστου 1923, ήταν η μόνη χώρα που, μέσω του ελεγχόμενου Τύπου της, εκφράστηκε θετικά γι' αυτή την επιθετική ενέργεια του Ιταλού δικτάτορα, η οποία «μούδιασε» την Ευρώπη -ακόμη κι εχθρικές προς την Ελλάδα χώρες, είδαν με δέος αυτή την ενέργεια των Ιταλών. Κατά την υποχώρηση δε του Μουσολίνι στο μέτωπο της Αλβανίας το 1940-41, όταν η Ιταλία προκαλούσε τη χλεύη και τη θυμηδία ακόμη και των συμμάχων της, για την αποτυχία της να επιβληθεί της μικρής Ελλάδος, ο σοβιετικός Τύπος, ήταν ο μόνος που εξακολουθούσε να στηρίζει ηθικά την φασιστική Ιταλία κι εύχονταν επιτυχή έκβαση των ιταλικών

στρατιωτικών επιχειρήσεων. Η στήριξη αυτή δεν ήταν καθόλου ανεξήγητη... Αν και υπήρξε ένα μικρό διάστημα ψυχρών σχέσεων μεταξύ Ρωσίας-Ιταλίας (οι Ιταλοί ένιωσαν παραγκωνισμένοι μετά την υπογραφή του Γερμανοσοβιετικού Συμφώνου του 1939), στη συνέχεια ακολούθησε αναθέρμανση των σχέσεων και μάλιστα με πρωτοβουλία της Ρωσίας, πάνω στη βάση του ισχύοντος Ιταλοσοβιετικού Συμφώνου του 1933, με πρόθεση την περαιτέρω επέκτασή του. Κατά τις διπλωματικές επαφές των δύο κρατών (επαφές Μολότοφ-Ρόσο), η μεν Ιταλία αναγνώριζε τα ρωσικά συμφέροντα στα Στενά και η δε Ρωσία αναγνώριζε την Ιταλία ως την ηγέτιδα δύναμη της Μεσογείου, καθώς και τα δικαιώματά της που απέρρεαν από αυτή τη θέση, ειδικότερα δε στα Βαλκάνια, με μόνη εξαίρεση τη Βουλγαρία, στην οποία η Ρωσία αναγνώριζε το δικαίωμα εξόδου της στο Αιγαίο μέσω της ελληνικής Θράκης. Αυτόχρονα, αυτές οι θέσεις της Σοβιετικής Ένωσης, σήμαιναν διαμελισμό της Ελλάδος. Φυσικά, το ΚΚΕ δεν θα μπορούσε τότε να γνωρίζει αυτές τις θέσεις που εκφράζονταν σε μυστικές διπλωματικές διαπραγματεύσεις. Γνώριζε όμως πολύ καλά, ότι υπήρχαν δύο σύμφωνα της Σοβιετικής Ένωσης με τον Άξονα, τα οποία βρίσκονταν σε ισχύ. Όπως γνώριζε αργότερα, τι έγραφε ο σοβιετικός Τύπος για τον Ελληνοϊταλικό Πόλεμο. Επέμενε όμως το ΚΚΕ, να θεωρεί ότι απευθύνεται σε χαχόλους.

Κλείνοντας αυτή την παρένθεση, επιστρέφουμε σε ένα άλλο ενδιαφέρον σημείο, του ίδιου μανιφέστου:

Το πέραςμα της βασιλομεταξικής δικτατορίας στην υπηρεσία των Αγγλογάλλων, συντελούμενο μέσα στις συνθήκες της έντασης των σχέσεών τους με την Ιταλία, σημαίνει -ούτε λίγο ούτε πολύ- πρόκληση προς τους ιμπεριαλιστές να βγάλουν τα μάτια τους πάνω στα ελληνικά εδάφη κι εξουσιοδότησή τους να μην αφήσουν πέτρα πάνω στην άλλη, στη δυστυχημένη πατρίδα μας. Εκτός από την Ιταλία που -πριν προλάβουν οι Αγγλογάλλοι ν' αξιοποιήσουν την προδοσία της δικτατορίας- θα ξαπολύσει κεραυνοβόλα ενέργεια κατά της χώρας μας με το πρόσχημα της ασφάλειας των νώτων της. Να γιατί η δικτατορία μάς σπρώχνει συνειδητά στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο. Να γιατί η δικτατορία πάει η ίδια να προκαλέσει ιταλική εισβολή και να μας στείλει έπειτα να σκοτωθούμε για το χατήρι των αφεντικών της. Να γιατί ο κίνδυνος της τρέχουσας στιγμής προέρχεται απ' αυτήν κι η ανατροπή της αποτελεί το Α και Ω της σωτηρίας μας.

Ασφαλώς, ο αναγνώστης εδώ, οφείλει να μείνει με ανοιχτό το στόμα από την

εντυπωσιακή κωλοτούμπα του ΚΚΕ: Ο Μεταξάς δεν είναι πλέον ο «χωροφύλακας του Χίτλερ» που μέμφονταν από το ΚΚΕ, επειδή απέρριπτε την «πρόταση της Αγγλίας για συνασπισμό κατά των κατακτητών», αλλά τώρα κατηγορείται ότι έχει προσχωρήσει στους «Αγγλογάλλους»! Επιμένει δε, ότι ο Μεταξάς προκαλεί τον πόλεμο κι όχι οι Ιταλοί. Και το τελικό συμπέρασμα; Οι Έλληνες -εμμέσως, πλην σαφώς- δεν πρέπει να πολεμήσουν:

Δεν είναι ηρωισμός, το να σκοτώνεσαι μάταια για ξένα συμφέροντα. Δεν έχει καμιά σχέση με την υπεράσπιση της πατρίδας, το να πολεμάς στην υπηρεσία του ενός ή του άλλου ιμπεριαλισμού.

Στις 30 Απριλίου 1940, το ΚΚΕ σε προκήρυξή του, προειδοποιούσε ότι «ο πόλεμος που ετοιμάζει η δικτατορία, θα μας οδηγήσει στη μοίρα του πολωνικού λαού». Προφανώς, το ΚΚΕ εννοούσε τη μισή Πολωνία, που έπεσε στα χέρια του Χίτλερ, γιατί η άλλη μισή είχε πέσει στην αγκαλιά του «πατερούλη» Στάλιν και «γλύτωσε»:

Ο πόλεμος, όπου η δικτατορία ετοιμάζεται να σκοτώσει τα παιδιά σου, να φέρει τον θάνατο στα γυναικόπαιδα και την καταστροφή και τον αφανισμό σ' ολόκληρη τη χώρα, δεν είναι αγώνας για την πατρίδα μας...

Ο πόλεμος που ετοιμάζει η δικτατορία, θα μας οδηγήσει στη μοίρα του πολωνικού λαού. Η δικτατορία κατεβαίνει στον πόλεμο αυτό, με μοναδικό «σύμμαχο» την ιμπεριαλιστική Αγγλία.

(«Το ΚΚΕ από το 1918 ως το 1931», με παράρτημα κειμένων της περιόδου 1932-1941)

Την 15η Αυγούστου 1940, στο λιμάνι της Τήνου, οι Ιταλοί δολίως τορπίλισαν με υποβρύχιο, το καταδρομικό πλοίο «Έλλη». Η κυβέρνηση Μεταξά, αν και γνώριζε τους δράστες, με βάση και αποδεικτικά στοιχεία, προτίμησε να κάνει τη «χαζή» και να μην εκδηλώσει καμμία επίσημη αντίδραση και διαμαρτυρία προς την ιταλική κυβέρνηση, έτσι ώστε να μην δώσει καμμία αφορμή στον Μουσολίνι, ο οποίος την επιζητούσε εναγωνίως, για να εξαπολύσει τον πόλεμο. Αντέδρασε όμως το ΚΚΕ...

Δύο εβδομάδες αργότερα, στις 30 Αυγούστου 1940, το ΚΚΕ δημοσιεύει προκήρυξη «προς όλο τον λαό της Ελλάδας», στον παράνομο τότε «Ριζοσπάστη». Στον πρόλογο της προκήρυξης, παρατίθονταν απόσπασμα από ραδιοφωνική ομιλία (23 Αυγούστου 1940) του Γενικού Γραμματέα της Κομμουνιστικής Διεθνούς, του Βούλγαρου Γκιόργκι Διμιτρόφ, όπου ουσιαστικά δίνονταν γραμμή ταύτισης με τον Άξονα. Είναι ευνόητο, ότι παραθέτοντας τα λόγια του Διμιτρόφ, το ΚΚΕ υιοθετούσε αυτή τη γραμμή:

Το Γερμανοσοβιετικό Σύμφωνο αποτελεί ένα όργανο ειρήνης. Δεν εξασφάλισε μονάχα την ειρήνη στους λαούς της ΕΣΣΔ μα έδωσε τη δυνατότητα και στους άλλους λαούς, ιδιαίτερα τους βαλκανικούς, να γλυτώσουν απ' τον πόλεμο. Μα οι βαλκανικές κυβερνήσεις δεν επωφελήθηκαν απ' την ευκαιρία αυτή κι ο πόλεμος απειλεί σήμερα να τραβήξει στα δίκτυα του τις βαλκανικές χώρες. Πιο άμεσα απ' όλες απειλείται απ' τη μεγαλύτερη καταστροφή η Ελλάδα εξαιτίας της πολιτικής της κυβέρνησής της, που προκάλεσε τη δυσπιστία και των δυο εμπολέμων παρατάξεων.

Στην ίδια προκήρυξη, το ΚΚΕ, όπως και το 1922, καλλιεργεί την ηττοπάθεια, πριν καν ακόμη ξεσπάσει η ιταλική επίθεση, κάνοντας λόγο για «μάταιες θυσίες», σε έναν δήθεν «αγώνα για την ανεξαρτησία και ακεραιότητα της πατρίδας μας». Για το ΚΚΕ, «δεν έχει σημασία αν ο πόλεμος αυτός αρχίσει με μια εισβολή των Ιταλών φασιστών». Κατά την περίεργη λογική του ΚΚΕ, ο πόλεμος από την πλευρά της Ελλάδος (ο οποίος, φυσικά, είναι αμυντικός), δηλώνει μια... «αντισοβιετική θέση»(!) κι επομένως «τα παιδιά του λαού δεν έχουν κανένα λόγο να σφαγούν για να πληρώσουν αυτά την αντισοβιετική θέση της αιματοβαμμένης δικτατορίας». Οι άνθρωποι, με λίγα λόγια, είναι εκτός τόπου και χρόνου:

Ο τορπιλισμός της «Έλλης» είναι το πιο σοβαρό σημάδι που δείχνει πως η δικτατορία αυτή τη στιγμή είναι πουλημένη στους Άγγλους ιμπεριαλιστές και πως η Ιταλία πασχίζει με μπλόφες να την ξαναφέρει στα νερά της...

Τη δικτατορία την απασχολεί αυτή τη στιγμή το ζήτημα:

Πώς να δουλέψει για να εξασφαλίσει πως κι ο τελευταίος μας στρατιώτης θα

σκοτωθεί για τα συμφέροντα των Άγγλων ιμπεριαλιστών, ξέροντας ωστόσο πως αυτό δεν θα μας γλυτώσει απ' τη μοίρα της Πολωνίας! Αυτό πασχίζει να το καταφέρει προσπαθώντας να πείσει το λαό μας για δυο πράγματα.

Πρώτο: πως η συμμετοχή στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο στο πλευρό της Αγγλίας είναι αγώνας για την ανεξαρτησία και ακεραιότητα της πατρίδας μας που πρέπει συνεπώς να υποστηριχθεί από ολόκληρο τον λαό της Ελλάδας.

Δεύτερο: Πως ο Έλληνας στρατιώτης δεν πρόκειται να υποβληθεί σε μάταιες θυσίες, «επειδή η έκβαση της σύγκρουσης με τους Ιταλούς είναι εξασφαλισμένη εξαιτίας των συμμαχιών που κατόρθωσε να κλείσει η μεγαλοφυΐα του Μεταξά». Όταν πάρουμε υπόψη τα σχέδια της δικτατορίας, καταλαβαίνουμε για ποιον λόγο τις τελευταίες μέρες έθεσε σε λειτουργία όλα τα μέσα που διαθέτει για να εξαπατήσει τον λαό...

Εμείς το ΚΚΕ ξεσκεπάζουμε τα εγκληματικά σχέδια και τις απάτες της αιματοβαμμένης βασιλομεταξικής σπείρας και του χαφιεδικού της κατασκευάσματος και σας δηλώνουμε:

Πρώτο: **Ο πόλεμος όπου η δικτατορία ετοιμάζεται να σκοτώσει τα παιδιά σου, να φέρει τον θάνατο στα γυναικόπαιδα και την καταστροφή και τον αφανισμό σ' ολόκληρη τη χώρα, δεν είναι αγώνας για την πατρίδα μας**. Είναι μια άδικη και μάταιη ανθρωποσφαγή για το χατήρι των Άγγλων πλουτοκρατών αφεντικών του Μεταξά, του Γλύξμπουργκ, του Μανιαδάκη, του Διάκου και της παρέας τους. **Δεν έχει σημασία αν ο πόλεμος αυτός αρχίσει με μια εισβολή των Ιταλών φασιστών** που δεν παραιτήθηκαν ποτέ απ' τα σχέδια υποδούλωσης του λαού μας και κατάκτησης της χώρας μας. Δεν έχει σημασία, γιατί **την ιταλική εισβολή την προκαλεί αυτή τη φορά η τυχοδιωκτική πολιτική της βασιλομεταξικής δικτατορίας που δημιουργεί στη φασιστική Ιταλία ανησυχίες για την ασφάλεια των νώτων της**, πολιτική που η δικτατορία υποχρεώθηκε ν' ακολουθήσει επειδή με την αντισοβιετική της θέση έκαμε την Ελλάδα μας αμπέλι ξεμάντρωτο και

έρμαιο των κυμάτων. Τα παιδιά του λαού δεν έχουν κανένα λόγο να σφαγούν για να πληρώσουν αυτά την αντισοβιετική θέση της αιματοβαμμένης δικτατορίας.

Δεύτερο: Ο πόλεμος που ετοιμάζει η δικτατορία θα μας οδηγήσει στη μοίρα του πολωνικού λαού. Η δικτατορία κατεβαίνει στον πόλεμο αυτό με μοναδικό «σύμμαχο» την ιμπεριαλιστική Αγγλία!... Βέβαια, δεν μπορεί να 'χει την απαίτηση να γίνει κι η Σοβιετική Ένωση όργανο των Άγγλων πλουτοκρατών ιμπεριαλιστών βοηθώντας τους πράκτορές τους στη χώρα μας που πάντα εξακολουθούν ν' αρνιούνται κάθε συνεργασία με την ΕΣΣΔ πάνω στη βάση της εξασφάλισης της ειρήνης μας...

Τρίτο: Είναι ακόμη καιρός να σωθούμε απ' τη σφαγή και απ' την υποδούλωση όπου μας οδηγεί η βασιλομεταξική δικτατορία και να εξασφαλίσουμε τη συνεργασία των φιλειρηνικών Βαλκανίων και της Σοβιετικής Ένωσης, οπότε με τη βοήθεια της πανίσχυρης Σοβιετικής Ένωσης, θα μπορούμε να ακολουθήσουμε πραγματική ουδετερότητα που θα εμπνέει σεβασμό στους εμπολέμους και σε κάθε επιδρομέα.

Στις 28 Οκτωβρίου 1940, ο Μεταξάς απορρίπτει το ιταμό ιταλικό τελεσίγραφο παράδοσης της χώρας, λέγοντας το μεγάλο «ΟΧΙ». Ένα «ΟΧΙ», το οποίο έκτοτε οι κομμουνιστές θα προσπαθήσουν να το απαξιώσουν με κάθε τρόπο. Και δεν πρόκειται απλώς για μικροψυχία, αλλά, πολύ χειρότερα, για επίδειξη θράσους, όταν οι ίδιοι, εκείνη την εποχή, έλεγαν «ΝΑΙ», σε όλες τις γλώσσες.

Συμπτωματικώς, την 28η Οκτωβρίου 1940, επρόκειτο να κυκλοφορήσει και το φύλλο της 26ης Οκτωβρίου του «Ριζοσπάστη». Οι εξελίξεις, βρήκαν το επίσημο έντυπο του ΚΚΕ στο πιεστήριο κι έτσι πρόλαβε να αναφερθεί στις εξελίξεις στη δεύτερη σελίδα του. Στην προκήρυξή του το ΚΚΕ, τις ώρες που οι Έλληνες οδεύουν προς το πολεμικό μέτωπο και απαιτείται εθνική ομοψυχία, υψηλό ηθικό και σύνεση, καλεί τον κόσμο σε απεργίες και ανατροπή της κυβέρνησης Μεταξά, ενώ διακηρύσσει με ζήλο τη «συνεργασία» με την «ειρηνόφιλη» Σοβιετική Ένωση (δηλαδή τη συνέταιρο του Χίτλερ και του Άξονα, που εισέβαλε στην Πολωνία και στη Φιλανδία). Το ΚΚΕ, ισχυρίζεται πως «δεν κηρύσσει τη λιποταξία», αλλά ουσιαστικά αυτό ακριβώς κάνει, όταν καλεί τον «κάθε Έλληνα πατριώτη» να

στραφεί εναντίον του «πραγματικού υποκινητή» του πολέμου, δηλαδή να ανατρέψει την κυβέρνηση Μεταξά που εκείνες τις δραματικές στιγμές βρίσκεται στο τιμόνι της εξουσίας -την κυβέρνηση της «βασιλομεταξικής σπείρας»:

Στο πιεστήριο

(Λίγες ώρες πριν τυπωθεί αυτό το φύλλο του Ριζοσπάστη, το τράβηγμα της ώρας μας στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο είχε γίνει πραγματικότητα. Πάνω στο γεγονός αυτό το ΚΚΕ απευθύνει στον λαό την παρακάτω προκήρυξη).

ΚΑΤΩ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ, κάτω η βασιλομεταξική σπείρα που τον προκάλεσε, όντας πουλημένη τούτη τη στιγμή στους εμπολέμους Εγγλέζους!

ΕΙΡΗΝΗ, Να σώσουμε τον λαό και την Ελλάδα.

Κυβέρνηση Μετώπου Εθνικής Σωτήρας—Ειρήνης και προσανατολισμό προς την ισχυρή και ειρηνόφιλη Σοβιετική Ένωση!

ΛΑΕ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Τις θανατικές μπόμπες των αεροπλάνων και του στόλου της φασιστικής Ιταλίας που θερίζουν τα παλληκάρια μας στα μέτωπα και τους γέρους και τα γυναικόπαιδα στις πόλεις και τα χωριά, τις προκάλεσε η βασιλομεταξική σπείρα. Πουλημένη τούτη τη συγκεκριμένη στιγμή στους εμπολέμους Εγγλέζους η σπείρα αυτή, οδήγησε τον λαό μας σ' έναν πόλεμο άσκοπο, μάταιο κι εγκληματικά τυχοδιωχτικό για τα συμφέροντα των Εγγλέζων πλουτοκρατών και για να χάσει τον λουφέ της εξουσίας. Τον λαό και την πατρίδα μας δεν θα τους σώσει ο πόλεμος μα η ειρήνη. Την ειρήνη την υπονόμευαν στη χώρα μας η σπείρα των Εγγλέζων πλουτοκρατών με τον Μεταξά, και τον βασιλιά, τους

προφορές τους. Ο πόλεμος αυτός σημαίνει για τον λαό μας ολοκληρωτική σφαγή, για την πατρίδα μας κατερείπωση και θα καταλήξει στην ξενική σκλαβιά. Όλ' αυτά είναι ακόμα καιρός να τ' αποφύγουμε. Θα τ' αποφύγουμε όμως μονάχα όταν ο λαός συντρίψει έγκαιρα τους πρωταίτιους της συμφοράς, τη σπείρα Μεταξά—Γλύξμπουργκ.

Δεν κηρύσσουμε τη λιποταξία, τη φυγή μπροστά στον εχτρό. Μα η αλήθεια η πραγματικότητα επιβάλλει σε κάθε Έλληνα πατριώτη, να δει πως τη συγκεκριμένη αυτή στιγμή ο πραγματικός υποκινητής και φορέας του πολέμου στη χώρα μας είναι η βασιλομεταξική σπείρα. Για την ανατροπή της πρέπει λοιπόν ο καθένας μας, σήμερα περισσότερο από κάθε άλλη φορά ν' αγωνιστεί.

ΛΑΕ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Μη γελιέσαι απ' τις άτιμες ψευτιές και πλαστογραφίες που χαλκεύει η βασιλομεταξική σπείρα για να σε παρασύρει στον όλεθρο, διαδίνοντας πως η Σοβιετική Ένωση θα τη βοηθήσει κατά της Ιταλίας. Η Σοβιετική Ένωση δεν μπορεί να γίνει όργανο των Άγγλων πλουτοκρατών και των ντόπιων οργάνων τους -της βασιλομεταξικής σπείρας. Η Σοβιετική Ένωση δεν μπορεί να δώσει χέρι βοήθειας στους δήμιους αυτούς του ελληνικού λαού, την ώρα που ο λαός μας υπερεντείνει τις προσπάθειες του ν' απαλλαγεί απ' αυτούς και ν' αποκτήσει μαζί με την ειρήνη, και την αληθινή ελευθερία του. Η Σοβιετική Ένωση διάψευσε τις διαδόσεις αυτές και η Κομμουνιστική Διεθνής προειδοποίησε πως την Ελλάδα την τραβάει μόνη κι ανίσχυρη στον πόλεμο η κυβέρνησή της.

Η Σοβιετική Ένωση αγωνίζεται για την ειρήνη και συνεχώς καλεί όσα κράτη την θέλουν (ανεξάρτητα απ' το εσωτερικό τους καθεστώς) να πάνε μαζί της αν θέλουν ν' αποτρέψουν τον πόλεμο απ' τα εδάφη τους. Τις σωτήριες για τον λαό και την πατρίδα μας προτάσεις της Σοβιετικής Ένωσης ΤΙΣ ΑΡΝΗΘΗΚΕ η βασιλομεταξική σπείρα. ΑΥΤΟ ΠΛΕΡΩΝΕΙ Ο ΛΑΟΣ ΜΑΣ ΜΠΛΕΚΟΝΤΑΣ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΣΤΡΕΠΤΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ! Και ΓΙ' ΑΥΤΟ η σωτηρία είναι δυνατή μονάχα, όταν η

χώρα μας αποκτήσει κυβέρνηση που θα εκφράζει πραγματικά τους πόθους του λαού -την ειρήνη- και θα συνεργαστεί με τη Σοβιετική Ένωση.

ΛΑΕ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Όσο πιο σύντομα ανατρέψουμε τη βασιλομεταξική σπείρα, τόσο πιθανότερο είναι να γλυτώσουμε απ' τη βέβαιη σφαγή του λαού, την ταπεινωτική «ειρήνη», τον διαμελισμό της χώρας και την υποδούλωση του λαού μας σε καινούργια ξενική σκλαβιά.

Το κόμμα μας (ΚΚΕ), έγκαιρα μίλησε για τους κιντύνους που διατρέχουμε όσο η διδαχτορική σπείρα παραμένει στην εξουσία και σας κάλεσε ν' αγωνιστείτε για την ανατροπή της. Όσο είναι αλήθεια πως οι κίντυνοι αυτοί βγήκαν πραγματικοί, τόσο είναι σωστά και τα λόγια αυτά που σας βροντοφώναζουμε με όλη τη δύναμή μας.

Τον λαό και την πατρίδα δεν θα τους σώσουμε σκοτωνόμενοι από τους φασίστες Ιταλούς για τα συμφέροντα των Άγγλων πλουτοκρατών και των οργάνων τους, της βασιλομεταξικής σπείρας, που τυρραννεί και λυμαίνεται μαζί με τους Διάκους και Μποντοσάκηδες τον λαό μας.

ΤΟΝ ΛΑΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ ΘΑ ΤΟΥΣ ΓΛΥΤΩΣΟΥΜΕ ΑΠ' ΤΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ, ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΑΥΤΗ ΜΟΝΑΧΑ, ΑΝΑΤΡΕΠΟΝΤΑΣ ΤΗ ΒΑΣΙΛΟΜΕΤΑΞΙΚΗ ΣΠΕΙΡΑ, ΑΠΟΧΤΩΝΤΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΜΕΤΩΠΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ-ΕΙΡΗΝΗΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΣΧΥΡΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΟΦΙΛΗ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ.

Το Κόμμα μας καλεί τον ελληνικό λαό στην αποφασιστική πάλη για την ανατροπή της φιλοπόλεμης, βασιλομεταξικής σπείρας. Με διαδηλώσεις,

απεργίες, με καθόδους απ' τα χωριά στις πόλεις, όλοι με μια φωνή: ΕΙΡΗΝΗ!

*ΚΑΤΩ ΟΙ ΥΠΟΝΟΜΕΥΤΕΣ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ. Η ΠΟΥΛΗΜΕΝΗ ΣΤΟΥΣ ΕΜΠΟΛΕΜΟΥΣ
ΑΓΓΛΟΥΣ ΒΑΣΙΛΟΜΕΤΑΞΙΚΗ ΣΠΕΙΡΑ.*

ΕΙΡΗΝΗ: ΝΑ ΣΩΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ΛΑΟ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

*ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΟΥ ΘΑ ΚΑΝΕΙ
ΣΕΒΑΣΤΗ ΣΕ ΚΑΘΕ ΕΠΙΔΡΟΜΕΑ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΗ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ.*

28-10-1940

Η Κεντρική Επιτροπή ΤΟΥ ΚΚΕ

Προς μεγάλη έκπληξη όλων τότε, το «ΟΧΙ» του Μεταξά και την άθλια προκήρυξη του ΚΚΕ, ακολούθησε μια ανοικτή επιστολή του Νίκου Ζαχαριάδη (δημοσιεύθηκε στον Τύπο, στις 2 Νοεμβρίου 1940), ο οποίος βρισκόταν τότε κρατούμενος στις φυλακές της Αθήνας. Η επιστολή του αρχηγού του ΚΚΕ, εξέπληξε, γιατί για πρώτη φορά ένα κομμουνιστικό κείμενο, διαπνέονταν από έναν πατριωτικό και πανεθνικό χαρακτήρα, καθώς και ένα κλίμα εθνικής ομοψυχίας. Ο Ζαχαριάδης, καλούσε τον λαό να συνταχτεί με την κυβέρνηση του δικτάτορα Μεταξά, ενάντια στην άνανδρη επίθεση του Μουσολίνι:

Προς τον Υφυπουργό Δημοσίας Ασφαλείας*

Ανοιχτό γράμμα

Ο φασισμός του Μουσολίνι χτύπησε την Ελλάδα πισώπλατα, δολοφονικά και

ξετσίπωτα με σκοπό να την υποδουλώσει και εξανδραποδίσει. Σήμερα όλοι οι Έλληνες παλεύουμε για τη λευτεριά, την τιμή, την εθνική μας ανεξαρτησία. Η πάλη θα είναι πολύ δύσκολη και πολύ σκληρή. Μα ένα έθνος που θέλει να ζήσει πρέπει να παλεύει, αφηφώντας τους κινδύνους και τις θυσίες. Ο λαός της Ελλάδας διεξάγει σήμερα έναν πόλεμο εθνικο-απελευθερωτικό, ενάντια στο φασισμό τον Μουσολίνι. Δίπλα στο κύριο μέτωπο και Ο ΚΑΘΕ ΒΡΑΧΟΣ, Η ΚΑΘΕ ΡΕΜΑΤΙΑ, ΤΟ ΚΑΘΕ ΧΩΡΙΟ, ΚΑΛΥΒΑ ΜΕ ΚΑΛΥΒΑ, Η ΚΑΘΕ ΠΟΛΗ, ΣΠΙΤΙ ΜΕ ΣΠΙΤΙ, ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΦΡΟΥΡΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟ-ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ.**

Κάθε πράκτορας του φασισμού πρέπει να εξοντωθεί αλύπητα. Στον πόλεμο αυτό που τον διευθύνει η κυβέρνηση Μεταξά, όλοι μας πρέπει να δώσουμε όλες μας τις δυνάμεις, δίχως επιφύλαξη. Έπαθλο για τον εργαζόμενο λαό και επιστέγασμα για το σημερινό του αγώνα, πρέπει να είναι και θα είναι, μια καινούργια Ελλάδα της δουλειάς, της λευτεριάς, λυτρωμένη από κάθε ξενική ιμπεριαλιστική εξάρτηση, μ' ένα πραγματικά παλλαϊκό πολιτισμό.

Όλοι στον αγώνα, ο καθένας στη θέση του και η νίκη θα 'ναι νίκη της Ελλάδας και του λαού της. Οι εργαζόμενοι όλου του κόσμου στέκουν στο πλευρό μας.

Αθήνα, 31-10-1940

ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ

[* Ο Ζαχαριάδης, αμφισβήτησε αυτή την προσφώνηση. Ισχυρίστηκε πως η επιστολή του απευθύνονταν «προς τον λαό της Ελλάδας» και πλαστογραφήθηκε από τον Μανιαδάκη.]

[** Τα κεφαλαία γράμματα, είναι του Ζαχαριάδη.]

Σε παρόμοιο κλίμα (αν και με αστερίσκους), απέστειλαν δημόσια ανοικτή επιστολή (διά μέσω του «Ριζοσπάστη» της «Προσωρινής Διοίκησης»), «προς τον εξοχώτατον πρόεδρον της κυβερνήσεως, κύριον Ιωάννην Μεταξάν», στις 29

Οκτωβρίου 1940, και οι κομμουνιστές εξόριστοι στην Ακροναυπλία, με τις υπογραφές του Γιάννη Ιωαννίδη και Κωνσταντίνου Θέου.

Πάνω σ' αυτή την επιστολή του Ζαχαριάδη, το ΚΚΕ θα κολλήσει τα «πατριωτικά» του «ένσημα» και μέχρι τις μέρες μας θα την κουνάει ως σημαία της εθνικής του συνείδησης (κινούμενο πάνω στη γραμμή του τσαγκάρη-«αντιστράτηγου» Γούσια, που έλεγε πως «ο λαός μας καθοδηγούμενος από το ανοιχτό γράμμα του σύντροφου Ζαχαριάδη το 1940, πραγματοποίησε το Έπος της Αλβανίας»!), διαγράφοντας μονοκονδυλιά, τόσο το ό,τι προηγήθηκε, όσο και το ό,τι ακολούθησε, διότι αυτά, το ΚΚΕ τα αποσιωπά επιμελώς...

Η επιστολή αυτή όμως, καταγγέλθηκε από το ΚΚΕ, ως πλαστή κι ως επινόηση του υφυπουργού Ασφαλείας της κυβέρνησης Μεταξά, Κωνσταντίνου Μανιαδάκη. Η επιστολή, ήταν φανερά έξω από το πνεύμα του Γερμανοσοβιετικού Συμφώνου και απ' τη νέα γραμμή που καθόρισε η Κομμουνιστική Διεθνής (δηλαδή, κατ' ουσίαν, η Σοβιετική Ένωση). Ο Ντμίτρι Μανουίλσκι, ηγετικό στέλεχος της Κομμουνιστής Διεθνούς, μόλις πληροφορήθηκε το περιεχόμενο της επιστολής Ζαχαριάδη, δεν άντεξε κι εξοργισμένος έκανε στους συνεργάτες του, το εξής σχόλιο: «Όλοι μαστάρδεψαν στο ΚΚΕ». Μάλιστα, ο «σύντροφος» Νίκος Πλουμπίδης (ο δημιουργός της δολοφονικής ΟΠΛΑ), αναλαμβάνοντας να ξεπλύνει την «ντροπή» και να σώσει την «τιμή» του ΚΚΕ, εξηγούσε και τους λόγους, για τους οποίους ήταν αδύνατον ο Ζαχαριάδης να είναι ο συντάκτης αυτής της επιστολής. Το άρθρο του Πλουμπίδη, γράφτηκε τον Μάρτιο του 1941 και δημοσιεύθηκε στον «Ριζοσπάστη» (απαραίτητη διευκρίνιση: Όλες οι δημοσιεύσεις του «Ριζοσπάστη» που παρατίθενται, αφορούν πάντα τον πραγματικό «Ριζοσπάστη» -σε αντίθετη περίπτωση, αυτό διευκρινίζεται), στις 17 Ιουνίου 1941 και είναι πραγματικό αποκαλυπτικό του τρόπου σκέψης των κομμουνιστών:

Το γράμμα του Ζαχαριάδη που δημοσιεύτηκε στο έντυπο της Προσωρινής Διοίκησης της 31 'Οκτώβρη 1940, παρ' όλο που δημοσιεύεται σε κομματικό όργανο και θεωρητικά βγήκε παράνομα από την Ασφάλεια, παρουσιάζει τα εξής:

α) Δεν έχει το κομματικό ύφος και τη σαφήνεια των γραπτών του σύντροφου Ζαχαριάδη.

β) Δεν βάζει καμμιιά σοβαρή κομματική διεκδίκηση, αλλά αοριστολογεί και γενικολογεί.

γ) Η περικοπή του: «Η πανελλαδική παλλαϊκή πανστρατιά, με τον λαό πραγματικό αφέντη στον τόπο του και στη δουλειά του. Αυτό απαιτεί το αμείλιχτο χτύπημα των πλουτοκρατικών παρασίτων και των πραχτόρων του Άξονα και της Αγγλίας στην Ελλάδα», έρχεται σε σύγκρουση με τούτη την άλλη του περικοπή: «Ξεχνώντας το παρελθόν...κάτω απ' τις διαταγές σας». Τέτοια πράγματα, ούτε τα λέει ούτε τα γράφει ο μεγάλος Ζαχαριάδης, γιατί ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ δεν ξεχνούνε τίποτα, ούτε και μπαίνουνε «κάτω απ' τις διαταγές» κανενός, τυφλά και «χωρίς επιφύλαξη». Εμείς, παραμερίζουμε προσωρινά τις διαφωνίες μας και διαφορές μας μ' έναν αντίπαλο και δεχόμαστε συνεργασία μ' αυτόν και με δική τον ακόμα καθοδήγηση, ΜΟΝΟ όταν συμφωνήσουμε για την από κοινού επιδίωξη ενός σκοπού και με βάση ένα πρόγραμμα που θα περιλαμβάνει το μίνιμουμ των διεκδικήσεων μας.

δ) Και τα δυο γράμματα, δίνουν αμνηστεία στη ματοβαμμένη τετραετία του Μεταξά, σιωπούν για τα χτεσινά και σημερινά εγκλήματά του. Και αυτόν, που ολόκληρη η ζωή του λέγεται προδοσία, αυτόν που τυράννισε τον ελληνικό λαό με τη φωτιά και με το σίδερο και στο τέλος τον οδήγησε στο σφαγείο για το συμφέρον του εγγλέζικου ιμπεριαλισμού, αυτούς που κάθε πράξη τους είναι προδοσία, τους αναγνωρίζουν ικανούς και άξιους να κρατήσουν στα χέρια τους τις τύχες της Ελλάδας στις σημερινές κρίσιμες στιγμές.

ε) Το γράμμα που δημοσιεύτηκε στον καθημερινό Τύπο, αποτελείται στον Υφυπουργό της Ασφάλειας. Αν ήταν σωστό, θα απευθυνόταν στον λαό. Και τα δύο γράμματα υπογράφονται από «γραμματέας της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε.». Ο σύντροφος Ζαχαριάδης είναι ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ και ΑΡΧΗΓΟΣ του Κόμματος και ξέρει καλά τον τίτλο του. Δεν θα υπόγραφε ποτέ με τον τίτλο που ανήκε στον σύντροφο Νεφελούδη.

στ) Οι διαδόσεις που κυκλοφορούν για να διαβεβαιώσουν την πατρότητα του γράμματος, που δημοσιεύτηκε στον καθημερινό Τύπο και όπως μαθαίνω τις δημοσίευσε και το έντυπο του Μιχελίδη (πως η Ασφάλεια άλλαξε ορισμένα σημεία, αλλά η ουσία παραμένει η ίδια) είναι πολύ ύποπτες. Και αυτοί που τις πιστεύουν είναι πολύ αφελείς.

Μάρτης 1941
ΝΙΚΟΣ ΠΛΟΥΜΠΙΔΗΣ

Στο ίδιο φύλλο του «Ριζοσπάστη», δημοσιεύθηκε κι ένα άρθρο με τίτλο «Παλέψτε για τη γενική αμνηστεία». Εδώ και πάλι καταγγέλλεται η επιστολή Ζαχαριάδη, ως «πλαστή» και «χαφιεδική», όπως καταγγέλλεται κι ο πόλεμος της Ελλάδος κατά του Άξονα ως δήθεν αντιφασιστικός και στην πραγματικότητα «ιμπεριαλιστικός»:

Ξέροντας οι τύραννοι την επιρροή του κόμματός μας στον λαό, για να τον ξεγελάσουνε οργάνωσαν ένα χαφιεδικό κατασκεύασμα που παρουσιάστηκε σαν προσωρινή διοίκηση του ΚΚΕ και με τίτλο του «Ριζοσπάστη» έβγαλαν ένα χαφιεδικό έντυπο που προπαγάνδιζε τη φιλοπόλεμη και αντιλαϊκή πολιτική της διχτατορίας. Πλαστογραφώντας παράλληλα και γράμματα των ηρωικών ηγετών του κόμματός μας Νεφελούδη, Παρτσαλίδη και Σιάντου καθώς και του άξιου αρχηγού σ. Ζαχαριάδη, κατάφεραν στην αρχή να ξεγελάσουν ένα μέρος του λαού και να τον σύρουν στο μακελειό, με την ιδέα ότι ο πόλεμος ήταν αντιφασιστικός...

Μόνος ο τύπος μας, ξεσκέπασε έγκαιρα το ξεπούλημα της χώρας μας στους Εγγλέζους ληστές ιμπεριαλιστές και συνεπούμενα την έξοδο της Ελλάδας απ' την ουδετερότητα. Μόνον ο «Ρίζος» μας, βροντοφώναξε για τον κίνδυνο που διέτρεχε η χώρα με την έξοδό της στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο στο πλευρό των Εγγλέζων και ενάντια στον Άξονα, χωρίς κανένα συμφέρον για τον λαό μας, μα μονάχα για τα συμφέροντα του εγγλέζικου κεφαλαίου, της βασιλομεταξικής κλίκας και μιας γκρούπας της ντόπιας πλουτοκρατίας και καλούσε τον λαό μας να παλέψει για την ουδετερότητά του κι ανεξαρτησία της χώρας μας...

Και μέσα στη συνέχεια του καταστροφικού για τον λαό μας πολέμου, μέσω του «Ρίζου» υπέδειξε το κόμμα μας σαν μοναδική σωτηρία για τη χώρα μας την ανατροπή της πουλημένης διχτατορικής σπείρας, την ανάληψη της εξουσίας από μια Κυβέρνηση Μετώπου Εθνικής Σωτηρίας- Ειρήνης, που θα υπέβαλε προτάσεις ειρήνης στον Άξονα, χωρίς προσαρτήσεις κι αποζημιώσεις και θα προσανατολιζόνταν οικονομικά και πολιτικά με την ΕΣΣΔ.

Η «χαφιεδική» επιστολή του Ζαχαριάδη, που καταγγέλλει ο «Ριζοσπάστης» (δηλαδή το ΚΚΕ), είναι η ίδια επιστολή, που σε μια επίδειξη αναισχυντίας, δημοσίευσε στην πρώτη σελίδα του, στις 28 Οκτωβρίου 1945, στην επέτειο του «ΟΧΙ». Η μόνη διαφορά ήταν, πως ενώ ο υπόλοιπος κόσμος τιμούσε το «ΟΧΙ» του Μεταξά (γιατί, είτε το θέλουμε, είτε όχι, αυτός το είπε), οι κομμουνιστές γιόρταζαν το «χαφιεδικό» «ΟΧΙ» του «άξιου αρχηγού» Ζαχαριάδη και του «ελληνικού λαού» (που τον καλούσε να πει «ΝΑΙ»)...

1. Χώρα έκδοσης: Ελλάδα
2. Έτος έκδοσης: 1945
3. Πρωτότυπο: Έλλάδα Αθ. 11
4. Τύπος: Ψηφιδωτό
5. ΣΥΜΦΩΤΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ
6. ΚΑΡΤΙΣΤΕΣ

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΘΗΝΑ
ΚΥΡΙΑΚΗ
26
ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1945
Τό φύλλο 89ος, 20

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ - Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΟ «ΟΧΙ!» ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου. Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου. Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου.

Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου. Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου.

Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου. Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου.

Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου. Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου.

ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

Ο φασισμός του Μεσοείνου χτύπησε την Ελλάδα κι-σώπλατα, δελεαστικά και ξενοπώτα με σκοπό να την υποδουλώσει και εξανδράξει. Σήμερα έλει ο Έλληνας και κλεισμένος για τη λευτεριά, την τιμή, την έντιμη μας ανεξαρτησία. Η πάλη θα είναι πολύ δύσκολη και πολύ σκληρή. Μά ένα έθνος που θέλει να ζήσει, πρέπει να παλέψει, αφήνοντας τους κινδύνους και τις θυσίες. Ο λαός της Ελλάδας διεγείρει σήμερα έναν πόλεμο έντιμο-απελευθερωτικό. Εκκίνησε από φασισμό του Μεσοείνου. Ζήλα στο γένος μάτωσε και ο ΚΑΘΕ ΒΡΑΧΟΣ, Η ΚΑΘΕ ΡΕΜΑΤΙΑ, ΤΟ ΚΑΘΕ ΧΩΡΙΟ, ΚΑΛΥΒΑ ΜΕ ΚΑΛΥΒΑ, Η ΚΑΘΕ ΠΟΛΗ, ΣΠΙΤΙ ΜΕ ΣΠΙΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΦΡΟΥΡΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΑΠΕΛΕΥΣΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ.

Κάθε πράκτορας του φασισμού πρέπει να ξενοπώσει ε-λύπητα. Στην πάλη αυτή, που τον διευκολύνει η κούραση της Μητρώου, έλει μας πρέπει να σώσουμε όλες μας τις δυνατότες, όλους τους ανθρώπους. Ήσασθε για τον ξενοπώτινο λαό και επιστήκεμα για το σημερινό του αγώνα. Πά-λει να είναι και θα είναι μια κωνοειδή Ελλάδα της δου-λειάς, της λευτεριάς, λυτρωμένη από κάθε ξενική ιμπε-ριαλιστική εξάρτηση, με ένα πραγματικά παλλαϊκό πο-λιτεύμα.

Όλοι στην άνοχη, ε καθένας στη θέση του και η νίκη είναι νίκη της Ελλάδας και του λαού της. ΟΙ ΔΕΣΜΩ-μένοι έλει του κόσμου στήκειν από κλειρό μας.
ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ
Γραμματέας της Κεντρικής
Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.

Η ΠΡΑΞΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ 41ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου. Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου.

Η ΘΥΣΙΑ ΜΑΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου. Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου.

Από την άποψή μας

ΠΑΙΧΝΑ ΤΟΥ ΤΕΧΝΗ
Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου. Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου.

ΑΝΑΠΡΟΚΛΗΨΗ ΣΤΟΝ ΤΙΜΑΡΙΩΤΙΚΟ

ΝΑ ΧΩΡΙΣΘΟΥΝ ΕΠΙΔΡΩΜΑΤΑ
Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου. Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Αγγλοαμερικανικοί οικονομικοί ανταγωνισμοί
Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου. Ο λαός μας επέζησε από τον φασισμό, τον ιταλικό και τον γερμανικό, και σήμερα αντιμετωπίζει τον φασισμό των λατρευτών της Μητρώου.

Πριν ακόμη στεγνώσει η μελάνη από την πρώτη επιστολή του αρχηγού του ΚΚΕ, οι παραισθησεις διαλύθηκαν: Ο Ζαχαριάδης αναλαμβάνει να «ξεμπασταρδέψει» τα πράγματα και δίνει προς δημοσίευση και δεύτερη επιστολή (δημοσιεύθηκε και στον «Ριζοσπάστη», στις 9 Μαρτίου 1947), η οποία δεν έχει καμμία σχέση με την πρώτη. Ο αγώνας της Ελλάδος, γίνεται τώρα «κατακτητικός» και σε μια λογική υπέρβαση, ο Ζαχαριάδης καλεί την ελληνική κυβέρνηση να ζητήσει «έντιμη»...ειρήνη απ' τους ηττημένους Ιταλούς και να επιστρέψει τα εδάφη

(δηλαδή την Βόρειο Ήπειρο) που κατέκτησε κι απελευθέρωσε στο πεδίο της μάχης. Πρόκειται, ασφαλώς, για μια πρωτάκουστη θεωρία, σύμφωνα με την οποία, ο νικητής με δική του πρωτοβουλία, ζητά ειρήνη από τον ηττημένο, σε έναν πόλεμο που ξεκίνησε ο δεύτερος και συν αυτοίς επιστρέφει τα εδάφη που κατέλαβε πολεμώντας! Ζητά, δηλαδή, ο Ζαχαριάδης, ο νικητής να συμπεριφερθεί σαν ηττημένος!

Μεταξύ πρωθυπουργό

Ανοιχτό γράμμα

Ολόκληρος ο λαός της Ελλάδας ξεσηκώθηκε σαν ένας άνθρωπος και χάλασε τα σχέδια τον φασισμού. Με το αίμα του ο λαός εξασφάλισε τη λευτεριά και την ανεξαρτησία του. Έξω απ' αυτά, η Ελλάδα δεν έχει καμιά θέση στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο ανάμεσα στην Αγγλία και Ιταλία-Γερμανία. Αφού ο λαός μας υπερασπίσει αποτελεσματικά την ανεξαρτησία και την εθνική λευτεριά του, σήμερα ένα μονάχα πράγμα θέλει: Ειρήνη και ουδετερότητα με τούτους τους όρους:

1) *Να ξανάρθουν τα πράγματα όπως ήταν στις 28 του Οχτώβρη 1940, δίχως καμιά εδαφική, οικονομική, πολιτική ζημία σε βάρος της Ελλάδας.*

2) *Οι πολεμικές δυνάμεις της Αγγλίας να φύγουν όλες απ' τα χώματα και τα νερά της Ελλάδας. Με βάση τους δύο αυτούς όρους να ζητήσουμε αμέσως από την κυβέρνηση της ΕΣΣΔ να μεσολαβήσει για να γίνει ελληνοϊταλική ειρήνη. Αυτό σήμερα, είναι το μοναδικό εθνικολαϊκό συμφέρον. Και η πράξη έχει αποδείξει, ότι μόνον η ΕΣΣΔ σήμερα έσωσε την ειρήνη και ουδετερότητα της Γιουγκοσλαβίας, Βουλγαρίας, Τουρκίας.*

26 του Νοέμβρη 1940
ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ

Υ.Γ. Είμαστε υποχρεωμένοι να ζητήσουμε ειρήνη έντιμη και δίχως κυρώσεις και για να ξεκαθαρίσουμε άλλη μία φορά τόσο τον εθνικό-αμυντικό-απελευθερωτικό χαρακτήρα του πολέμου που κάνουμε, όσο και ότι είμαστε ξένοι προς τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο που κάνουν οι πλουτοκρατικές μεγάλες δυνάμεις. Αν σήμερα δεν δουλέψουμε για μια έντιμη ειρήνη ο πόλεμος θα χάσει για μας τον εθνικό αμυντικό χαρακτήρα του, θα γίνει κατακτητικός και τότε θα έχει αντίθετο τον λαό.

(«Νίκου Ζαχαριάδη, συλλογή έργων» - Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ, 1953)

Η επιστολή αυτή εστάλη στην «Προσωρινή Διοίκηση» του ΚΚΕ για δημοσίευση στον «Ριζοσπάστη», αλλά αυτή αρνήθηκε, καθώς ερχόταν σε σύγκρουση με την πρώτη. Μαζί με την επιστολή, εστάλη κι ένα «σχέδιο απόφασης» (το οποίο, επίσης, δεν δημοσιεύθηκε). Στο «σχέδιο», ο Ζαχαριάδης χαρακτηρίζει και πάλι τον πόλεμο από την πλευρά της Ελλάδος «κατακτητικό», καλεί σε ανατροπή της κυβέρνησης Μεταξά, ενώ ζητά και πάλι «έντιμη ειρήνη» με τη βοήθεια της Σοβιετικής Ένωσης (δηλαδή τον συνέταιρο του Χίτλερ):

Σχέδιο απόφασης

1) Ο λαός της Ελλάδας σε μια παλλαϊκή πανστρατιά, πολεμώντας για την εθνική ανεξαρτησία του, σύντριψε την πρώτη επίθεση τον ιταλικού φασισμού και υπεράσπισε με το αίμα του τη λευτεριά του. Ο παλλαϊκός αντιφασισμός τσάκισε τα φασιστικά σχέδια.

2) Σήμερα πρωταρχική επιθυμία τον λαού, είναι:

α) Ν' αποκαταστήσει την εσωτερική ειρήνη, δίχως καμμιά οικονομική-πολιτική-εδαφική παραχώρηση στον εξωτερικό φασισμό, χωρίς καμμιά βίαιη

προσάρτηση.

β) Ν' αποκαταστήσει την εσωτερική ελευθερία του, να συντρίψει τον εσωτερικό φασισμό. Ένας λαός εσωτερικά σκλαβωμένος, δεν μπορεί να φυλάξει ούτε την εθνική λευτεριά τον. Και ο λαός δεν έχυσε και δεν χύνει το αίμα του για να 'ναι δούλος στον Μεταξά, τη μοναρχία, τη ντόπια κεφαλαιοκρατία και τον εγγλέζικο ιμπεριαλισμό.

3) Ενάντια στη θέληση του λαού, ο Μεταξάς έκανε και κάνει τον πόλεμο ενάντια στην Ιταλία σαν μια επιχείρηση, αντιλαϊκή, πλουτοκρατική, καταχτητική, φασιστική, ιμπεριαλιστική. Όλα τα βάρη τον πολέμου τα φορτώνει στους εργαζόμενους. Δημιούργησε στρατιές από πλουτοκράτες κουραμπιέδες. Δεν προτείνει σήμερα που η θέση μας είναι ευνοϊκή, έντιμη ειρήνη με τη βοήθεια της ΕΣΣΔ, μόνο μας δίνει κρέας για τα κανόνια στην μακρόχρονη πολεμική προσπάθεια τον εγγλέζικο ιμπεριαλισμού, άρχισε μαζικούς τουφεκισμούς Αλβανών. Μας υποδουλώνει ακόμα πιο πολύ στην εγγλέζικη κεφαλαιοκρατία που μας γδέρνει απ' το 1821, που στα 1917 με την πείνα και τις δολοφονίες στην Αθήνα-Πειραιά, μας ανάγκασε να πολεμήσουμε για τα συμφέροντά της. Που μας έστειλε στην Ουκρανία ενάντια στην Ρουσική Επανάσταση. Που 'μας χαντάκωσε στη Μικρασία. Που στα 1931 έπνιξε στο αίμα το ξεσήκωμα των Ελλήνων της Κύπρου. Που κρατεί τον μισό κόσμο σκλάβο της. Που αρνιέται σήμερα να καθορίσει τους πολεμικούς της σκοπούς, γιατί ετοιμάζει μια καινούργια συνθήκη Βερσαλλιών που θα την χρησιμοποιήσει σαν προγεφύρωμα για την βασική πολιτική στρατηγική επιδίωξη της: Το χτύπημα της ΕΣΣΔ. **Ο Μεταξάς και η μοναρχοφασιστική διχτατορία τον εθνικό-απελευθερωτικό-αντιφασιστικό-αμυντικό αγώνα του λαού, τον μετατρέπει σε πόλεμο καταχτητικό-ιμπεριαλιστικό-ολοκληρωτικό.**

4) Ο λαός είναι αποφασιστικά ενάντια σ' έναν τέτοιο πόλεμο. Σήμερα θέλει έντιμη ειρήνη, βαλκανική στέρεη αδελφική συνεργασία. Συμμαχία και ολόπλευρη σύμπραξη με την ΕΣΣΔ. Εσωτερικό λαϊκό, αντιφασιστικό, αντιπλουτοκρατικό καθεστώς. Πραγματική κατοχύρωση της εθνικής ανεξαρτησίας μας, με την απολύτρωση της Ελλάδας απ' την εγγλέζικη και κάθε άλλη ξένη ιμπεριαλιστική εξάρτηση.

5) Στον δρόμο αυτό της ειρήνης-λευτεριάς-εξασφάλισης, κύριο εμπόδιο στέκεται η μοναρχοφασιστική διχτατορία του Μεταξά. Για να εξασφαλιστεί ο δρόμος αυτός πρέπει να συντριβεί η διχτατορία αυτή. Ο λαός και ο στρατός πρέπει να πάρουν στα χέρια τους τον αγώνα της υπεράσπισης της χώρας απ' την ιταλοφασιστική εξωτερική επιδρομή και απ' την εσωτερική φασιστική διχτατορία. Αυτός είναι σήμερα ο δρόμος του ΚΚΕ και του λαού της Ελλάδας.

Η ειρωνεία είναι, όπως προαναφέρθηκε και παραπάνω, ότι η Σοβιετική Ένωση στήριζε ηθικά τον πόλεμο του Μουσολίνι (ακόμη κι όταν ήταν φανερό ότι τον είχε χάσει).

Εδώ θα πρέπει όμως, να ανοίξει μια ακόμη παρένθεση, έτσι ώστε να πέσει λίγο φως στο παρασκήνιο και να λυθούν κάποιες απορίες, οι οποίες θα δημιουργήθηκαν στους μη έχοντες γνώση, περί «Προσωρινής Διοίκησης» κ.λπ...

Το καθεστώς Μεταξά, είχε κατορθώσει να εξαρθρώσει, σχεδόν, ολόκληρο τον μηχανισμό του ΚΚΕ. Τα περισσότερα ηγετικά στελέχη του, είχαν συλληφθεί και βρισκόταν στις φυλακές, ενώ όσοι ξέφυγαν, κρυβόταν. Ειδικώς δε, ο αρχηγός του ΚΚΕ, Νίκος Ζαχαριάδης, βρισκόταν απομονωμένος στις φυλακές της Κέρκυρας. Ο υφυπουργός Ασφαλείας της κυβέρνησης Μεταξά, είχε καταφέρει να διαβρώσει το ΚΚΕ, διορίζοντας τη δική του διοίκηση στο κόμμα, αποτελούμενη από στελέχη που είχε καταφέρει να πάρει με το μέρος του, περνώντας έτσι και τη δική του γραμμή. Η διοίκηση αυτή, είχε λάβει το όνομα «Προσωρινή Διοίκηση». Από την άλλη, υπήρχε και η «Παλιά Κεντρική Επιτροπή», δηλαδή η πραγματική διοίκηση του ΚΚΕ, η οποία αποτελούνταν από δευτεροκλασάτα κυρίως στελέχη, δίχως σημαντική επιρροή. Στον αντίποδα, η «Προσωρινή Διοίκηση» απαρτιζόταν από σημαντικότερα στελέχη του κόμματος. Μεταξύ αυτών, κι ο Μιχάλης Τυρίμος, ένα από τα πιο «σκληρά καρύδια» του ΚΚΕ. Ο Τυρίμος βρισκόταν κι αυτός στη φυλακή και δεν δεχόταν επ' ουδενί λόγο, να υπογράψει «δήλωση μετανοίας», αν και ο Ζαχαριάδης του έδινε το ελεύθερο, έτσι ώστε να βγει έξω για να οργανώσει το κόμμα. Ο Τυρίμος όμως, ακόμη κι έτσι, δεν ήθελε να φέρει πάνω του το στίγμα του «δηλωσία». Τα πάντα άλλαξαν για τον Τυρίμο, όταν πληροφορήθηκε στη φυλακή από συγκρατούμενό του, ότι ο αδελφός του, κομμουνιστής κι αυτός, ο οποίος είχε σταλεί στη Σοβιετική Ένωση για «εκπαίδευση», εκτελέστηκε κάπου στη Σιβηρία ως «προδότης» και «τροτκιστής». Απ' αυτή τη στιγμή, το «σκληρό καρύδι» σπάει

κι αποφασίζει να υπογράψει τη δήλωση, συνεργαζόμενος επιπλέον και με τον Μανιαδάκη. Έτσι, μαζί με άλλους δηλωσίες που είχε στείλει ο Ζαχαριάδης να οργανώσουν το κόμμα, δημιουργείται η «Προσωρινή Διοίκηση».

Ο Μανιαδάκης, όπως γίνεται κατανοητό, είχε αλώσει το ΚΚΕ, σε βαθμό γελοιοποίησεως: Είχε τη δική του διοίκηση στο κόμμα, εξέδιδε τον δικό του «Ριζοσπάστη» («παράνομο» φυσικά), ενώ έφτασε στο σημείο να συνομιλεί και με την...Κομμουνιστική Διεθνή (μέσω της «Προσωρινής Διοίκησης» βεβαίως). Με λίγα λόγια, ο Μανιαδάκης εκείνη την εποχή, ήταν ουσιαστικά ο «αρχηγός» του παράνομου ΚΚΕ! Ο ίδιος δε, δεν παρέλειψε να καυχηθεί γι' αυτό:

Είμεθα το μόνο κράτος εις τον κόσμον, εις το οποίον επετεύχθη ο υπουργός της Ασφαλείας να είναι συγχρόνως και ο καθοδηγητής της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ και ο «Ριζοσπάστης», τον οποίον εξέδιδε το Υπουργείον Ασφαλείας, να αναγνωρισθή από τον Ζαχαριάδη ως το γνήσιον όργανον του Κόμματος.

(Πάντως, για την ιστορία, τους νόμιμους τίτλους ιδιοκτησίας του «Ριζοσπάστη» κατείχε ο ίδιος ο Τυρίμος).

Όπως ήταν επόμενο, οι δύο διοικήσεις (που κατηγορούσε η μία την άλλη, ως «χαφιδική» και «όργανο του Μανιαδάκη») και οι δύο «Ριζοσπάστες», έφεραν την σύγχυση στους οπαδούς του ΚΚΕ. Ωστόσο, η «Προσωρινή Διοίκηση», είχε καταφέρει να πείσει τον Ζαχαριάδη, ότι αυτή ήταν η πραγματική, κερδίζοντας της εμπιστοσύνη του. Άλλωστε, ο ίδιος ο Ζαχαριάδης τους είχε στείλει να ξαναστήσουν το κόμμα. Ο Μανιαδάκης, βοήθησε προς αυτή την κατεύθυνση, μεταφέροντας τον Ζαχαριάδη, τον Ιανουάριο του 1940, από την Κέρκυρα στην Αθήνα, δίνοντας έτσι την δυνατότητα επαφής μεταξύ αυτού και της «Προσωρινής Διοίκησης» (εννοείται, με «δυσκολία» πάντα).

Η «Προσωρινή Διοίκηση», παρ' ότι η Κομμουνιστική Διεθνής, μετά το Γερμανοσοβιετικό Σύμφωνο είχε δώσει νέα γραμμή, κινούνταν ακόμη (σκοπίμως) στο πνεύμα της 7ης Διάσκεψης της Κομμουνιστικής Διεθνούς του 1935, η οποία επέτρεπε την σύμπλευση με τους «μπουρζουάδες» για την «πάλη ενάντια στον φασισμό». Η θέση αυτή, επέτρεπε στον «Ριζοσπάστη» του Μανιαδάκη να δημοσιεύει φιλικά άρθρα προς την κυβέρνηση Μεταξά, παρουσιάζονταν τον αγώνα ως «δίκαιο», «αμυντικό» και «εθνικοαπελευθερωτικό».

Δεν είναι καθόλου βέβαιο, ότι μέχρι την στιγμή που δημοσίευσε την πρώτη επιστολή του ο Ζαχαριάδης, αγνοούσε τη νέα γραμμή της Κομμουνιστικής

Διεθνούς, μένοντας κι αυτός στις αποφάσεις της 7ης Διάσκεψης του 1935 κι έτσι με την υποβοήθηση της «Προσωρινής Διοίκησης», έκανε το «σφάλμα». Απεναντίας, σύμφωνα με τη μαρτυρία του Βασίλη Νεφελούδη, ο Ζαχαριάδης εικάζεται ότι είχε πληροφορηθεί μέσω του κομμουνιστή Ν. Χριστόπουλου, που είχε οδηγηθεί κι αυτός στις φυλακές της Κέρκυρας, την νέα γραμμή της Κομμουνιστικής Διεθνούς από τον Νοέμβριο του 1939. Την απάντηση, στο γιατί σιώπησε και κυρίως γιατί πήγε ενάντια στη νέα γραμμή της Κομμουνιστικής Διεθνούς με την πρώτη επιστολή του στις 28 Οκτωβρίου 1940, ουσιαστικά την έδωσε ο ίδιος ο Ζαχαριάδης, όταν στις 28 Οκτωβρίου 1945, αποκάλυψε στον «Ριζοσπάστη», μια άγνωστη μέχρι τότε πτυχή της πρώτης επιστολής: Η επιστολή αυτή αποτελούσε αντικείμενο συναλλαγής μεταξύ Ζαχαριάδη με το καθεστώς Μεταξά, καθώς συνοδεύονταν κι από μερικούς όρους (οι οποίοι, φυσικά, δεν δημοσιεύθηκαν τότε):

Οι 4 προτάσεις του σ. Ζαχαριάδη

Μαζί με το «ανοιχτό γράμμα», ο σ. Ζαχαριάδης έστειλε στον Μεταξά σημείωμα που περιλάβαινε προτάσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος σε μια βάση για κοινή, λαϊκή-πατριωτική-εθνική πάλη κατά της φασιστικής επιδρομής. Ο Μεταξάς φυσικά δεν απάντησε, γιατί δεν έκανε λαϊκό-εθνικό πόλεμο, μα πλουτοκρατικό-δυναστικό-ξενοκίνητο.

Οι τέσσερες προτάσεις-όροι είναι οι εξής:

1) *Το ΚΚΕ αναλαμβάνει, τη γραμμή του «ανοιχτού γράμματος» να την κράτηση ως το τέλος του πολέμου.*

2) *Η κυβέρνηση δίνει γενική αμνηστία.*

3) *Ξαναβγαίνει ο «Ριζοσπάστης».*

4) Όποιο μέλος του ΚΚΕ, διαφωνήσει με την γραμμή του «ανοιχτού γράμματος» θα διαγραφεί από το ΚΚΕ.

Δεν είναι ξεκαθαρισμένο, εάν ο Μεταξάς είχε συμφωνήσει αρχικά (ή προσποιήθηκε πως συμφωνεί) με αυτούς τους όρους και τους απέρριψε στη συνέχεια, κρατώντας μόνο την επιστολή, ή εάν ο Ζαχαριάδης, αυτοβούλως και χωρίς να προηγηθεί συμφωνία, είχε στείλει την επιστολή προς δημοσίευση, με την προϋπόθεση όμως της αποδοχής των όρων που την συνόδευαν κι ο Μεταξάς έπραξε το ίδιο, όπως και στην πρώτη εκδοχή. Βεβαίως, δεν θα πρέπει να αποκλείεται και η εκδοχή, ο Ζαχαριάδης όντως να αγνοούσε τη νέα γραμμή και παρασυρμένος από την «Προσωρινή Διοίκηση» να διέπραξε την «ασέβεια του πατριωτισμού» κι έτσι εκ των υστέρων, για να δικαιολογήσει την παρεκτροπή από τη γραμμή της Κομμουνιστικής Διεθνούς, να επινόησε τον ελιγμό με την παρουσίαση των «τεσσάρων όρων». Άλλωστε, ο Ζαχαριάδης, όπως και αποδείχθηκε, δεν είχε κανένα ηθικό κώλυμα να ψευδολογεί συνειδητά. Το θέμα είναι πάντως, πως σε κάθε περίπτωση, δεν υπήρξε τίποτε το αυθόρμητο και ανιδιοτελές στην περίφημη πρώτη επιστολή του αρχηγού του ΚΚΕ.

Η «Προσωρινή Διοίκηση», στις 3 Δεκεμβρίου 1940, με μια επιστολή της, προσπάθησε να πείσει τον Ζαχαριάδη πως κάνει λάθος, θεωρώντας τον πόλεμο «κατακτητικό» και μη «δίκαιο». Ο Ζαχαριάδης, μπρος στην άρνηση της «Προσωρινής Διοίκησης» να δημοσιεύσει την επιστολή του, καθώς κι από την απάντησή της, αρχίζει να υποσιάζεται ότι η «Προσωρινή Διοίκηση» είναι όργανο του Μανιαδάκη. Σε μια οργισμένη μακροσκελή ανταπάντησή του, στις 6 Ιανουαρίου 1941, ο αρχηγός του ΚΚΕ γίνεται πραγματικά αποκαλυπτικός όσον αφορά το σκεπτικό του και τις πραγματικές του προθέσεις, οι οποίες δεν έχουν καμμία σχέση με το περιεχόμενο της πρώτης ανοικτής επιστολής. Γράφει, μεταξύ άλλων, ο Ζαχαριάδης:

Θα τα πω έξω απ' τα δόντια. Δεν είμαστε παιδιά για να λέμε και ξελέμε. Όσα είπα ήταν καλώς ειπωμένα. Μάλιστα, η «επιχειρηματολογία» σας με κατέπεισε ολοκληρωτικά ότι έχω 100% δίκιο!...

Λέτε: Η είσοδος της Ελλάδας στον πόλεμο μετάτρεψε τον ιμπεριαλιστικό

πόλεμο σε αντιφασιστικό(!) για την ελευθερία της Ελλάδας, των Βαλκανίων, της ΕΣΣΔ και...βάλε! **Μη χειρότερα!**

Λέτε: Ο λαός κάνει αντιφασιστικό πόλεμο. Μα ο Μεταξάς; Κατά την ίδια λογική, επειδή και για τα εσωτερικά ελληνικά ζητήματα ο λαός είναι αντιφασιστικός στην Ελλάδα, δεν έχουμε μοναρχοφασιστική δικτατορία μα λαοκρατία!

Όσο για τον ενθουσιασμό τον λαού (αυτά που λέτε θυμίζουν αρθρογραφία «Εστίας» και Σία), δεν ξέρετε τι γίνεται ούτε στο Μέτωπο ούτε στα μετόπισθεν. Γενικά τα επιχειρήματά σας είναι «πιστόν αντίγραφον» με τον αντιφασισμό κ.λπ. που κοπανάει τόσο ο Μεταξάς και Σία, όσο και ο εγγλέζικος ιμπεριαλισμός. (Τώρα βλέπω ότι τα λάθη στην αρθρογραφία του «Ρίζου» και αλλού -που παρά τις συστάσεις μου δεν διορθώσατε- δεν ήταν τυχαία)...

Στραβοκαταλάβετε απόλυτα τη γραμμή της Κομμουνιστικής Διεθνούς και του ΚΚΕ. Το βασικό δεν είναι αν η Ελλάδα βρίσκεται στην Αλβανία, μα ποια Ελλάδα βρίσκεται στην Αλβανία και γιατί. Η Ελλάδα αυτή, είναι του Μεταξά και του εγγλέζικου ιμπεριαλισμού και τους καταχτητικούς φασιστικούς σκοπούς της τους ξεκαθάρισε και πάλι ο Μεταξάς (πρωτοχρονιάτικα διαγγέλματά του και συνέντευξη του).

Η πολιτική του ΚΚΕ απόβλεπε στο ν' αποσπάσει την Ελλάδα απ' την Αγγλία και να την προσεγγίσει στην ΕΣΣΔ μαζί με εσωτερικές αλλαγές. Αυτού απόβλεπε και το «ανοιχτό γράμμα» μου της 31 Οχτώβρη (που τη δημοσίευσή του, την αποστολή του, έτσι όπως ήταν γραμμένο, την υπαγόρευσε κυρίως και η εσωτερική κρίση του ΚΚΕ και η ανάγκη να δοθεί σ' όλους τους κομμουνιστές της Ελλάδας έγκυρη ενιαία κατεύθυνση). Πάντως το γράμμα εκείνο, καμουφλαρισμένο, τα 'λεγε όλα και μιλούσε για εξόντωση και του εσωτερικού φασισμού. **Το γράμμα εκείνο ήταν μονάχα μια προσπάθεια που προϋπόθετε όλους τους κατοπινούς ελιγμούς που θα γινόταν αναγκαστικά.** (Εσείς, αντίθετα δένετε οριστικά το ΚΚΕ στο Μεταξά και στο σοσιαλσωβινισμό και έτσι παθαίνει το

μεγαλύτερο ΑΙΣΧΟΣ στην Ιστορία του). Τα πράγματα είναι καθαρά: Ο λαός θέλει μόνο τη λεφτεριά και ανεξαρτησία του, εσωτερική και εξωτερική. Αυτό είναι δυνατό μόνο με εσωτερική αντιφασιστική στροφή και σύμπραξη με ΕΣΣΔ...

Καθήκον του ΚΚΕ: Να ζητήσει η Ελλάδα να μεσολαβήσει η ΕΣΣΔ για έντιμη ειρήνη. Ο πόλεμος στα χέρια στρατού-λαού: Ανατροπή Μεταξά. Αυτός είναι ο κύριος εχθρός! Λαϊκή δημοκρατική εξουσία. (Αν, όπως λέτε, ο λαός είναι με τον Μεταξά, τότε το ΚΚΕ πρέπει να πάει ενάντια στο ρέμα. Απ' την Κορυτσά και πέρα, οι στρατιώτες μας σφάζονται άδικα, για ξένα συμφέροντα). Αυτή είναι η γνώμη μου. «Παλιός» μαρξισμός θα πείτε. Ναι, μα όχι σοσιαλσβινισμός.

Και έχετε υποχρέωση τιμής, τη γνώμη μου αυτή, δηλαδή το ανοιχτό γράμμα που δεν δημοσιεύσατε και το σχέδιο απόφασης που σας πρότεινα και πιστή απόδοση αυτού εδώ του γράμματος, να τα δημοσιεύσετε στον «Ριζοσπάστη», συνοδεύοντάς τα με όλες τις αντιρρήσεις σας κ.τ.λ., αν δεν πειστείτε ότι έχω δίκιο. (Κοκορεύεστε ότι ανακαλύψατε το «νέο» και όμως δεν βλέπετε το ΝΕΟ στην κατάσταση που επιβάλλει τη στροφή που σας προτείνω. **Δίχως τη στροφή αυτή, και το «ανοιχτό γράμμα» μου της 31 Οχτώβρη καταντά ένα σοσιαλπατριωτικό προδοτικό ντοκουμέντο**).

Έχετε υποχρέωση τιμής να κάνετε αμέσως τις δημοσιεύσεις που ζητώ πιο πάνω. Αλλιώς, θα πεισθώ τελειωτικά ότι πίσω απ' την Π.Δ. κρύβεται ύποπτη βρωμοδουλειά του Μανιαδάκη και της Ασφάλειας...

Εμπρός στην άρνηση της «Προσωρινής Διοίκησης», να δημοσιεύσει τα κείμενα του Ζαχαριάδης, αυτός γράφει κι ένα τρίτο «ανοιχτό γράμμα», στις 15 Ιανουαρίου 1941, «για όλα τα μέλη και τα στελέχη του ΚΚΕ και της ΟΚΝΕ». Επαναλαμβάνεται η θέση, ότι η Ελλάδα κάνει «κατακτητικό» πόλεμο και ότι θα πρέπει να ζητήσει μια «έντιμη ειρήνη» (εννοείται με την μεσολάβηση της «μάνας» Σοβιετικής Ένωσης). Επιπλέον, εμμέσως πλην σαφώς, καλεί τον λαό και τον στρατό σε ανταρσία, ενώ επαναφέρει και το σύνθημα της ανεξάρτητης Μακεδονίας και Θράκης (χωρίς ωστόσο να τολμά να κάνει ευθεία ονομαστική αναφορά):

Το γράμμα αυτό το γράφω, γιατί παρουσιάστηκε μια βασική ριζική διαφωνία μου με την Προσωρινή Διοίκηση που παρουσιάζεται σαν εκπρόσωπος του ΚΚΕ, από τον Σεπτέμβρη του 1940. Είχα δεχτεί την πολιτική μόνο συνεργασία με την Προσωρινή Διοίκηση (παρά τους σοβαρούς δισταγμούς μου), γιατί είχα εμπιστευθεί σ' έναν παλιό σύντροφο να καθαρίσει το ΚΚΕ από τη χαφιεδική σφηκοφωλιά του Μάθηση-Παπαγιάννη.

Από την πρώτη στιγμή, είχα παρατηρήσει σοβαρά λάθη στην πολιτική γραμμή της Προσωρινής Διοίκησης, που αυτή, παρά τις υποδείξεις μου, αρνήθηκε να τα διορθώσει, όπως δεν δέχτηκε και άλλες υποδείξεις μου. Η βασική όμως διαφωνία μας, που θ' αναφέρω πιο κάτω, με αναγκάζει να μιλήσω ανοιχτά.

Το γράμμα μου που δημοσιεύθηκε στις εφημερίδες στις 2 του Νοέμβρη 1940 αποβλέπει στα παρακάτω:

- 1) Να δώσει έγκυρη ενιαία κατεύθυνση στους κομμουνιστές όλης της χώρας.
- 2) Να κινητοποιήσει τον λαό στην αντιφασιστική εξόρμηση για την εθνική ανεξαρτησία και λευτεριά.
- 3) Να αποκαταστήσει στο εσωτερικό τις λαϊκές ελευθερίες, μια λαϊκή αντιπλουτοκρατική πολιτική.
- 4) Να κάμει τον πόλεμο εθνικό αντιφασιστικό, αντιιμπεριαλιστικό με βασικό και μοναδικό σκοπό την εξασφάλιση της εθνικής μας ανεξαρτησίας, της ειρήνης και ουδετερότητας μας, έξω από τον γενικό ιμπεριαλιστικό πόλεμο. Αυτό θα μπορούσαμε να το επιτύχουμε, μόνον μ' έναν ολόπλευρο προσανατολισμό στην ΕΣΣΔ και με μια πραγματική βαλκανική συνεργασία. **Ο Μεταξάς από την πρώτη στιγμή έκανε το αντίθετο, έκανε πόλεμο φασιστικό, κατακτητικό πόλεμο.**

Ενώ, αφού διώξαμε τους Ιταλούς από την Ελλάδα, **βασική προσπάθειά μας έπρεπε να είναι να κάνουμε μια ξεχωριστή, έντιμη και δίχως παραχωρήσεις ελληνοϊταλική ειρήνη, πράγμα που μπορούσε να γίνει με τη μεσολάβηση της ΕΣΣΔ**, η μοναρχοφασιστική δικτατορία συνέχισε τον πόλεμο για λογαριασμό, όχι του λαού της Ελλάδας, μα της πλουτοκρατίας και του αγγλικού ιμπεριαλισμού. Μετά το διώξιμο δε των Ιταλών από την Ελλάδα, το αίμα των φαντάρων μας χύνεται άδικα, σήμερα δε ο εγγλέζικος ιμπεριαλισμός εισπράττει σε αίμα των παιδιών της Ελλάδας, τους τόκους των κεφαλαίων που διέθεσε το 1935-36 για την παλινόρθωση του Γεωργίου και την εγκαθίδρυση της μοναρχοφασιστικής δικτατορίας του Μεταξά. **Αφού δε ο Μεταξάς αρνιέται να αποκαταστήσει τις ελευθερίες του λαού, να εξασφαλίσει την ειρήνη της Ελλάδας και κάνει πόλεμο κατακτητικό, ιμπεριαλιστικό, που όλα του τα βάρη τα πληρώνει ο λαός, παραμένει (ο Μεταξάς) κύριος εχθρός του λαού και της χώρας.**

Η ανατροπή τον είναι το πιο άμεσο και ζωτικό συμφέρον του λαού μας. Λαός και στρατός πρέπει να πάρουνε στα χέρια τους τη διαχείριση της χώρας και του πολέμου με σκοπό ειρήνη, εθνική ανεξαρτησία, εσωτερικό αντιφασιστικό, αντιπλουτοκρατικό λαϊκό καθεστώς, ολόπλευρη προσέγγιση προς την ΕΣΣΔ και βαλκανική συνεργασία με βάση την ειρηνική λύση των εσωβαλκανικών διαφορών.

Όλες τις απόψεις μου αυτές, τις ανέπτυξα σ' ένα ανοιχτό γράμμα κι ένα σχέδιο απόφασης που στις 22-11-1940 έστειλα στην Προσωρινή Διοίκηση. Αυτή αρνήθηκε να το δεχθεί και να το δημοσιεύσει, αναπτύσσοντας μια καθαρή σοσιαλπατριωτική επιχειρηματολογία που έχει αυτή τη βάση: Ο πόλεμος της Ελλάδας εναντίον της Ιταλίας στην Αλβανία, είναι παρόμοιος με τον πόλεμο της ΕΣΣΔ—Φιλανδίας και ότι ο Μεταξάς είναι ο πρωτεργάτης στον παγκόσμιο αντιφασιστικό αγώνα.

Η Προσωρινή Διοίκηση θέλει να υποδουλώσει ολοκληρωτικά το ΚΚΕ στη μοναρχοφασιστική δικτατορία, αντί να οργανώσει την ανατροπή της. Έτσι, η

Προσωρινή Διοίκηση και το ανοιχτό γράμμα μου της 2-11-1940 (που ακέραια την ευθύνη του την έχω εγώ μπροστά στο ΚΚΕ και στην Κομμουνιστική Διεθνή) το καταντά ένα καθαρό σοσιαλπατριωτικό ντοκουμέντο και πάει να λερώσει την τιμή του ΚΚΕ. Αυτή είναι η διαφωνία μου και η στάση της Προσωρινής Διοίκησης. Έτσι, πίσω από τη στάση αυτή καθαρίζει ολότελα και τούτο: Ότι η Προσωρινή διοίκηση είναι δημιούργημα και όργανο του Μανιαδάκη και ότι ο Γιάννης Μιχαηλίδης, Ψηλός, Κατσαναίβης, Κάμος, πρόδωσε την εντολή που είχε να καθарίσει το ΚΚΕ από τη σπείρα του Μάθηση, πουλήθηκε στη μοναρχοφασιστική δικτατορία.

Ύστερα από όλα αυτά, η στάση όλων των μελών και στελεχών οργανώσεων του ΚΚΕ και της ΟΚΝΕ μέσα στη χώρα και το μέτωπο πρέπει να είναι αυτή: Ο λαός της Ελλάδας υπερασπίζεται στον πόλεμο αυτό μόνον την εθνική του ανεξαρτησία. Είναι ξένος ενάντια στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο Αγγλίας-Γερμανίας και Σία. Θέλει χωριστή, έντιμη, άμεση ειρήνη με τη μεσολάβηση της ΕΣΣΔ. **Αναγνωρίζει την αρχή της αυτοδιάθεσης μέχρις αποχωρισμού για όλους.** Θέλει την ελευθερία του, τη δουλειά του, την επικράτηση της θέλησης του που τον πνίγει ο Μεταξάς. Εξωτερική συμμαχία με την ΕΣΣΔ και αληθινή βαλκανική συνεννόηση.

Οι λαοί και φαντάροι της Ελλάδας και Ιταλίας δεν είναι εχθροί, μα αδέρφια και η συναδέλφωση τους στο μέτωπο θα σταματήσει τον πόλεμο που κάνουν οι εκμεταλλευτές κεφαλαιοκράτες του. Για να γίνουν όλα αυτά, λαός και στρατός πρέπει να ανατρέψουν τη μοναρχοφασιστική δικτατορία τον Μεταξά που είναι ο κύριος και βασικός εχθρός τους και να εγκαθιδρύσουν τη λαϊκή αντιφασιστική κυβέρνηση. Για να μπορεί ένας λαός να κρατεί την εθνική λευτεριά, πρέπει να είναι και εσωτερικά λεύτερος. Λαός, εσωτερικά σκλάβος, δεν θα 'ναι άξιος να κρατήσει και την εθνική του ανεξαρτησία και κάθε νίκη του εσωτερικού του τυράννου θα δυναμώνει τη σκλαβιά του.

Αυτός είναι σήμερα ο δρόμος τον ΚΚΕ. Κάθε μέλος-στέλεχος οργάνωσης, αυτή τη γραμμή πρέπει να μπάσει στις μάζες και οργανώνοντάς τες γύρω απ' αυτή να την επιβάλει νικηφόρα. Ακόμα μην ξεχνάτε ούτε στιγμή τους φυλακισμένους

και εξορίστους μας. Στην Κέρκυρα, κάθε στιγμή η ζωή των καλύτερων παιδιών μας, Νεφελούδη, Σιάντου, Παρτσαλίδη και τόσων άλλων, είναι σε άμεσο κίνδυνο από το μαχαίρι τον Μεταξά και τις μπότες τον Μουσολίνι. Εγώ είμαι γερός και καλά. Όλη μου η σκέψη και η καρδιά μου, είναι στο Κόμμα, όπως και η ζωή μου είναι δοσμένη σ' αυτό.

Ζήτω το ΚΚΕ! Ζήτω η Κομμουνιστική Διεθνής!

*Αθήνα, κρατητήρια Γενικής Ασφαλείας.
15-1-1941*

*Γεια χαρά
ΝΙΚΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ*

(«Κομμουνιστική Επιθεώρηση», τεύχος Ιουνίου 1942)

Εν τω μεταξύ, η (νόμιμη) Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ, στις 7 Δεκεμβρίου 1940, πιστή και στη γραμμή της Κομμουνιστικής Διεθνούς, δημοσίευσε ένα κατάπτυστο μανιφέστο με φιλοναζιστικές θέσεις, όπου δήλωνε ότι η απελευθέρωση της Βορείου Ηπείρου και της ελληνικής μειονότητας «δεν μπορεί να 'χει καμμιά σχέση με την ελευθερία», ενώ καλούσε τον ελληνικό στρατό να στασιάσει και τους εργαζόμενους να κωλυσιεργήσουν και να προκαλέσουν δολιοφθορές στην παραγωγή και μεταφορά πολεμοφοδίων προς το πολεμικό μέτωπο. Μεταξύ άλλων, αναφέρεται στο συγκεκριμένο μανιφέστο:

Προς όλους τους εργάτες, τις εργάτριες κι υπαλλήλους!

Προς τους φαντάρους, τους ναύτες και τους αεροπόρους!

Προς τους πατριώτες αξιωματικούς κι υπαξιωματικούς!

Προς τις μανάδες, τους πατέρες, τις γυναίκες και τα παιδιά των πολεμιστών!

Προς τους εργάτες και τους εργαζόμενους των γειτονικών χωρών!

Σύντροφοι, αδέρφια.

Τεσσεράμισυ τώρα χρόνια η ματωβαμένη τυχοδιωκτική σπείρα Μεταξά-Γλύξμπουργκ κρατιέται στην εξουσία με τα πιο απαίσια εγκλήματα, κάνοντας το μαντρόσκυλο στους ντόπιους πλουτοκράτες και το πιστό τσανάκι στους ξένους ιμπεριαλιστές...

Η διαταγή των Εγγλέζων πλουτοκρατών εκτελείται πιστά απ' τις 28 του Οχτώβρη. Μέχρι τη μέρα εκείνη η Σοβιετική Ένωση κάμποσες φορές γλύτωσε τον λαό μας απ' τα υποδουλωτικά σχέδια του Μουσολίνι, απ' τις ραδιουργίες των Εγγλέζων πλουτοκρατών κι απ' τις προδοσίες της βασιλομεταξικής σπείρας. **Μα η Σοβιετική Ένωση έδωσε με το Γερμανοσοβιετικό Σύμφωνο σε όλα τα κράτη κι ιδιαίτερα στα βαλκανικά, τη δυνατότητα να γλυτώσουν κι οριστικά απ' τον πόλεμο, αρκεί να δέχονταν ανεξάρτητα απ' το εσωτερικό τους καθεστώς, να συνεργαστούνε μαζί της.** Τις σωτήριες όμως, για τον λαό και την πατρίδα μας, προτάσεις της, τις απόκρουσε με λύσσα η τυχοδιωκτική βασιλομεταξική δικτατορική κυβέρνηση που προτίμησε να πουληθεί στους εμπόλεμους Εγγλέζους πλουτοκράτες για να μας μπλέξει στον πόλεμο...

Ο πόλεμος αυτός που προκλήθηκε από τη βασιλομεταξική σπείρα, πού διατάχτηκε από τους Εγγλέζους ιμπεριαλιστές, δεν μπορεί να 'χει την παραμικρή σχέση με την υπεράσπιση της πατρίδος μας. Ούτε είναι βέβαια «πόλεμος κατά τον φασισμό», όπως δήλωσε κυνικά ο αρχιφασίστας Μεταξάς -ο δήμιος του λαού μας. **Μα ούτε και πόλεμος για την απελευθέρωση των ελληνικών μειονοτήτων της Αλβανίας απ' τον ζυγό του ιταλικού φασισμού και της αλβανικής αστοτσιφλικάδικης κλίκας, γι' αυτό ο πόλεμος αυτός δεν μπορεί να 'χει καμμιά σχέση με την ελευθερία...**

Είναι αλήθεια η Γερμανία δεν όρμησε να βοηθήσει τους Ιταλούς φασίστες ισοπεδώνοντας στρατιωτικά τη Σερβία. Και τούτη την καλοτυχία στη Σοβιετική

Ένωση τη χρωστάμε που, φροντίζοντας πάντα να εντοπίσει τον πόλεμο κι εκτιμώντας τη στάση της Σερβίας (πού τηρεί μέχρι σήμερα πραγματική ουδετερότητα κι απόδειξε πως θέλει την ειρήνη, δίνοντας αμνηστία στους κομμουνιστές) απαγόρευε στη Γερμανία να τη θίξει. Ο λαός μας το ξέρει. **Και ξέρει ακόμα πως η Σοβιετική Ένωση με τον ίδιο τρόπο θα απαγόρευε στην Ιταλία να θίξει τη χώρα μας, αν η Ελλάδα δεν κυβερνιόταν απ' τη βασιλομεταξική σπείρα.**

Καλούμε τους πολεμιστές μας ν' αρνηθούν να πολεμήσουν πέρ' απ' τα σύνορα της πατρίδας μας. Τί ζητάμε στην Αλβανία; Πού μας πάνε; Ο λαός μας δεν θέλει δεύτερο Σαγγάριο!

Παίρνοντας αυτή την απόφαση, **οι πολεμιστές μας να υποβάλουν στους αντιπάλους απέναντι τους προτάσεις ειρήνης δίχως προσαρτήσεις και αποζημιώσεις. Να παρουσιαστούν ομαδικά κι ένοπλα στους ανωτέρους τους ζητώντας συμμετοχή στις προσπάθειες τους. Να στείλουν τελεσίγραφο στην πουλημένη ιμπεριαλιστική κυβέρνηση ζητώντας την ειρήνη και θυμίζοντας της πως τους κάλεσε στα όπλα μονάχα για να διώξουν απ'τα ελληνικά εδάφη τον Ιταλό κατακτητή. Η λύση των μειονοτικών ζητημάτων ν' αφευθεί στους ίδιους τους ενδιαφερόμενους ελληνικούς κι αλβανικούς πληθυσμούς. Κι αν η κυβέρνηση αρνηθεί, σύσσωμος ο στρατός -περιφρουρώντας ταυτόχρονα τα σύνορα της πατρίδας μας- να ενωθεί με τον λαό για την ανατροπή της.**

Καλούμε όλη την εργατική τάξη σε τούτες τις κρίσιμες στιγμές να εφαρμόσει το πιο φαρδύ Ενιαίο εργατικό φιλειρηνικό μέτωπο στα εργοστάσια και στις επιχειρήσεις, με τους αρχηγούς και με τη βάση, με όλους όσους συμφωνάνε για το γκρέμισμα της βασιλομεταξικής σπείρας, τη σύναψη ειρήνης και τον προσανατολισμό προς τη Σοβιετική Ένωση και να παλέψουν με συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις, με μαζικές απεργίες, οικονομικές και πολιτικές. **Ιδιαίτερα οι εργάτες μεταφορών, ναυτεργάτες, σιδηροδρομικοί, αυτοκινητιστές να σαμποτάρουν με κάθε τρόπο την μεταφορά πολεμοφοδίων και οι εργάτες των πολεμικών εργοστασίων να κωλυσιεργήσουν όσο μπορούν την παραγωγή...**

Για τη σωτηρία του λαού και της πατρίδας μας οι κομμουνιστές μπαίνουν στις πρώτες γραμμές του αγώνα.

Ζήτω το ηρωικό Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας!

Ζήτω το μέτωπο εθνικής σωτηρίας-ειρήνης!

Κάτω η πουλημένη ιμπεριαλιστική βασιλομεταξική σπείρα που έφερε τον πόλεμο στη χώρα μας!

Ειρήνη να σώσουμε το λαό και την Ελλάδα μας!

Ζήτω η ειρηνόφιλη Σοβιετική Ένωση πού με τη βοήθεια της θα σώσουμε τον λαό, την πατρίδα μας και την ειρήνη!

7 Δεκέμβρη 1940

Η Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ

(«Το ΚΚΕ από το 1918 ως το 1931», με παράρτημα κειμένων της περιόδου 1932-1941)

Ο Ζαχαριάδης επέστρεψε στην Ελλάδα, από το στρατόπεδο συγκέντρωσης του Νταχάου, όπου ήταν έγκλειστος (κατά έναν περίεργο τρόπο, επέστρεψε τετράπαχος, με αγγλικό αεροπλάνο και στρατιωτική αμερικανική στολή), τον Μάιο του 1945. Σε δεξίωση που δόθηκε στα γραφεία του ΕΑΜ, την 1η Ιουνίου 1945, μετά από ερώτηση δημοσιογράφου, δεν δίστασε να ψευδολογήσει κι αρνήθηκε και τις δυο επιστολές, που έστειλε μετά την πρώτη, η οποία ήταν και η μόνη που παραδέχθηκε («αδειάζοντας» έτσι και τον «σύντροφο» Πλουμπίδη, που έσπευσε να την διαψεύσει):

Δημοσιογράφος: *Υπάρχει επιστολή σας χρονολογούμενη από τον Ιανουάριο του 1941, με την οποία καλούσατε τον λαό να σταματήσει τον αγώνα, γιατί ο πόλεμος είχε μετατραπεί σε «ιμπεριαλιστικό»;*

Νίκος Ζαχαριάδης: Τέτοια επιστολή, ούτε γράφτηκε ποτέ από μένα, ούτε δημοσιεύτηκε. Εγώ έγραψα μόνο το γράμμα της 2-11-1940. Και δεν το απηύθυνα στον Μανιαδάκη, αλλά προς τον ελληνικό λαό.

Εν πάση περιπτώσει, αφού οι κομμουνιστές επί μερικά χρόνια παίζαν την κολοκυθιά με τις επιστολές (είναι δεν είναι γνήσιες, υπήρχαν δεν υπήρχαν κι αν ναι, ποιες) και κοροϊδεύοταν ακόμη και μεταξύ τους, τις δημοσίευσαν οι ίδιοι κατά καιρούς στα διάφορα επίσημα έντυπά τους.

Τον Μάρτιο του 1941, ο Μουσολίνι εξαπολύει εναντίον του ελληνικού στρατού στην Αλβανία, τη «μεγάλη εαρινή επίθεση», ενώ οι Γερμανοί κατηφορίζουν προς τα Βαλκάνια. Το ΚΚΕ, «συναισθανόμενο» και πάλι τον κίνδυνο και την εθνική συνοχή που απαιτούν οι στιγμές, θα φανεί για άλλη μια φορά «αντάξιο» της ιστορίας του...

Στις 18 Μαρτίου 1941, σε μια ακόμη άθλια προκήρυξή του, το ΚΚΕ επιστρατεύοντας όσο θράσος και ξετσιπωσιά του περισσεύει, μέμφεται την κυβέρνηση για τις ελλείψεις στο μέτωπο, όταν τι ίδιο καλούσε τον λαό και τους εργαζόμενους, στην, με κάθε τρόπο, παρεμπόδιση της τροφοδοσίας του. Ρίχνει και πάλι την ευθύνη του «κατακτητικού» πολέμου στην ελληνική πλευρά με το απίστευτο επιχείρημα πως «δημιούργησε απειλή για τον Άξονα», υιοθετώντας κι αναπαράγοντας, κατ' ουσίαν, τα ιταλικά και γερμανικά επιχειρήματα. Κινούμενο πάνω στη γραμμή της Κομμουνιστικής Διεθνούς, ότι οι πραγματικοί εχθροί της Ελλάδος είναι οι Σύμμαχοι κι όχι ο Άξονας, το ΚΚΕ καλεί για μια ακόμη φορά τον λαό να παρεμποδίσει την ενίσχυση του πολεμικού μετώπου (ενώ στο ίδιο κείμενο κατηγορεί την κυβέρνηση για ελλείψεις στο μέτωπο!) και τους στρατιώτες να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους, δημιουργώντας «επιτροπάτα» (κατ' απομίμηση, προφανώς, των επιτροπάτων των μπολσεβίκων στον γερμανορωσικό πόλεμο το 1917, που οδήγησαν στην κατάρρευση και διάλυση του ρωσικού στρατού). Πιθανότατα, πάνω στο χαρτί που γράφτηκε το κείμενο να είχαν πέσει και αρκετά δάκρυα, καθώς οι κομμουνιστές με δυσκολία κρατούν τη θλίψη τους, για την κάθοδο του Χίτλερ στα Βαλκάνια, όχι βεβαίως γιατί απειλούνταν η Ελλάδα, αλλά επειδή έτσι «θα διασπούσε τις δυνάμεις του» κι αυτό θα τον εμπόδιζε «να τις ρίξει μαζεμένες στην επικείμενη “μάχη της Αγγλίας”». Το ΚΚΕ, δεν παραλείπει να καταγγείλλει ως «πλαστή» την πρώτη επιστολή Ζαχαριάδη (αυτή που έκανε πρωτοσέλιδο και σημαία του αργότερα ο «Ριζοσπάστης»), η οποία...«έσπειρε σύγχυση στον λαό»(!), αν κι όπως ισχυρίζεται «δεν έχει ακόμη

σίγουρα στοιχεία για την έκταση που πήρε το κακό»(!!!).

Τεσσεράμισυ μήνες τώρα, η ελληνική νεολαία αποδεκατίζεται στο μέτωπο απ' τα φονικά σύνεργα κι απ' τις εγκληματικές ελλείψεις στη διατροφή και τον ιματισμό του στρατού, οι αεροπορικές επιθέσεις ερειπώνουν πολιτείες και χωριά, σκοτώνοντας γέρους και γυναικόπαιδα, το φάσμα της πείνας σιμώνει κάθε μέρα και πιο στυγνό. Στο μεταξύ, γίνεται ολοένα πιο βαρύς ο ζυγός των τυράννων που θησαυρίζουν απ' το αίμα του λαού, καλοπερνώντας αυτοί με τους ευνοουμένους και τους χαφιέδες τους στα μετόπισθεν...

Τον πόλεμο, με όλα του τα επακόλουθα, τον έφερε στην πατρίδα μας η αντεθνική και λαομίσητη δικτατορία. Δουλεύοντας για τον πόλεμο, σαν μαντρόσκυλο της ιμπεριαλιστικής κλίκας της ελληνικής πλουτοκρατίας, που τον χρειάζονταν για διέξοδο από την κρίση της, αρνούμενη γι' αυτό με λύσσα ν' ακολουθήσει τον μοναδικό δρόμο που θ' ασφάλιζε την ουδετερότητα της χώρας -τον προσανατολισμό προς την ειρηνόφιλη και ουδέτερη, την πανίσχυρη Σοβιετική Ένωση και την υιοθέτηση μιας πολιτικής πραγματικής βαλκανικής αλληλεγγύης- πνίγοντας στο αίμα τη φωνή του ηρωικού μας Κόμματος που τον διακήρυχνε, αποκρούοντας ακόμα και κρούσεις απ' την ίδια τη Σοβιετική Ένωση καθώς και κάθε άλλη εισήγηση που υπόδειχνε τις συνέπειες του τυχοδιωκτισμού της, η δικτατορία προόριζε τη χώρα μας για πεδίο της μάχης ανάμεσα στους εμπολέμους ιμπεριαλιστές. Δεν της έμεινε τώρα παρά σε ποιους να πουληθεί. Και δόθηκε στους Εγγλέζους πλουτοκράτες τη μέρα που η εύνοιά τους της ήταν απαραίτητη για να διατηρήσει της εξουσίας τον λουφέ και να συνεχίσει την καταπίεση και καταλήστευση του λαού μας.

Ο πόλεμος άρχισε με την επίθεση της ιμπεριαλιστικής Ιταλίας κατά της χώρας μας, όταν το ξεπούλημα της βασιλομεταξικής σπείρας στους Εγγλέζους εμπολέμους ιμπεριαλιστές δημιουργούσε πια απειλή και για τις δυο δυνάμεις του Άξονα. Από τότε η χρησιμοποίηση των ελληνικών βάσεων επέτρεψε στους Εγγλέζους να χτυπήσουν τον Μουσολίνι στην ίδια την Ιταλία, να τον τσακίσουν στην Αφρική και να τον εκτοπίσουν από μεγάλο μέρος της Αλβανίας, βάζοντας μπροστά τον στρατό μας, που **η προέλασή του δημιουργεί απειλή και για τη Γερμανία**, μια που η πτώση του Αυλώνα σημαίνει κυριαρχία του αγγλικού στόλου

στην Αδριατική...

Ο πόλεμος αυτός, που οδηγεί στην εξόντωση τον λαό και τη χώρα μας, δεν έχει καμιά σχέση με την υπεράσπιση της πατρίδας. Γιατί, πρώτα-πρώτα, υπήρχε τρόπος να τον αποφύγουμε, ο τρόπος που γράφηκε με το αίμα των αγωνιστών του Κόμματός μας. Έπειτα, οι εργαζόμενοι της χώρας μας τίποτε δεν έχουν να κερδίσουν απ' τα ιμπεριαλιστικά τυχοδιωκτικά φούμαρα της αγγλόδοουλης κυβέρνησης, το «ανέβασμα της Ελλάδας σε μια μεγάλη δύναμη, που θ' αντικατάστηνε στην Μεσόγειο την Ιταλία». Ειδικά, το μπλέξιμο της χώρας μας σε αγώνα άνισο με τους Γερμανούς ιμπεριαλιστές θα 'ναι νίκη λαμπρή για τους Εγγλέζους αντιπάλους τους: Μια εκστρατεία του Χίτλερ στα Βαλκάνια, θα διασπούσε τις δυνάμεις του, εμποδίζοντάς τον να τις ρίξει μαζεμένες στην επικείμενη «μάχη της Αγγλίας». Οι Εγγλέζοι, ελπίζουν ακόμα πως θα κατάληγε και στη μετατροπή του ιμπεριαλιστικού πολέμου σε αντισοβιετικό, αρχίζοντας από μια σύγκρουση ανάμεσα στην ΕΣΣΔ και τη Γερμανία. Μα ο λαός μας δεν έχει κανένα συμφέρον να θυσιάζει το αίμα του, το είναι του, την ύπαρξη της ίδιας της πατρίδας του, για να πετύχουν τούτα τα σκοτεινά σχέδια της εγγλέζικης πλουτοκρατίας....

Συνεχίζοντας κι εντείνοντας η δικτατορία τις τρομοκρατικές μέθοδες, καταφεύγει τώρα παράλληλα, για την επιτυχία του ανίερου έργου της, σε προβοκάτσιες ανήκουστες, κάνοντας όπλα της, καθημερινά, την πλαστογραφία, το ψέμα, την απάτη. Με το γνωστό της χαφιέδικο κατασκευάσμα, που παρουσιάζεται σαν «Προσωρινή Διοίκηση του ΚΚΕ» και που καθοδηγείται απ' τον Μανιαδάκη προσωπικά και τα βρωμόσκυλά του Μιχελίδη και Μιχαηλίδη, κυκλοφορεί «παράνομα» έντυπα που πλαστογραφώντας τον τίτλο του «Ριζοσπάστη» μας και τις υπογραφές των ηρωικών φυλακισμένων αρχηγών μας, καταγίνονται στην κατασκευοφάντηση κομματικών στελεχών και καλούν ξετσιπίωτα τον λαό να υποστηρίξει τον πόλεμο και τη σπείρα που τον έφερε στον λαό μας.

Η δράση του χαφιεδικού κατασκευάσματος, σε συνδυασμό με το πλαστό γράμμα του αρχηγού μας σ. Ζαχαριάδη, που η δικτατορία ανάλαβε τη βαρεία ευθύνη να

δημοσιέψει με το ξέσπασμα του πολέμου η ίδια στον ημερήσιο τύπο της, χάρισε στον οχτρό ορισμένες σοβαρές επιτυχίες. **Εκτός απ' τη σύγχυση που έσπειρε στον λαό, ειδικά στις αποφασιστικές μέρες της επιστράτευσης,** η χαφιεδική πλεκτάνη βρήκε θύματα κι ανάμεσα σε κομμουνιστές, ιδιαίτερα σε συντρόφους που έχουν απομονωθεί από την επαφή με το Κόμμα μας και τη ζωντανή πραγματικότητα μέσα στα στρατόπεδα συγκέντρωσης της δικτατορίας. **Η Κεντρική Επιτροπή δεν έχει ακόμη σίγουρα στοιχεία για την έκταση που πήρε το κακό,** διαπιστώνει ωστόσο πως η σύλληψη του σ. Παπαγιάννη κι άλλες ακόμα πρόσφατες ζημιές, που χρωστιούνται στο ζήλο «νεοφώτιστων» οπαδών της χαφιεδικής «Προσωρινής Διοίκησης», δείχνουν τι κίνδυνο αποτελεί η αποστασία απ' τις γραμμές μας για το Κόμμα μας και γενικά για την υπόθεση του λαού...

Πριν προλάβει η αγγλόδουλη σπείρα ν' αρχίσει το μεγάλο μακελειό και πριν η «5η φάλαγγα» μάς παραδώσει στον Άξονα, ανοίγοντάς μας και λογαριασμούς με τους Εγγλέζους, μπορεί ο λαός μας να σωθεί απ' την εξόντωση και να γλυτώσει απ' τον αφανισμό την ελληνική πατρίδα. Τον δρόμο τού δείχνει και σήμερα το Κόμμα μας, που πάντα βρέθηκε στο πλευρό του, επί κεφαλής των αγώνων του...

Η Κεντρική Επιτροπή, καλεί τους φαντάρους, τους ναύτες και τους αεροπόρους μας, να πάρουν στα χέρια τους τις διοικήσεις των μονάδων τους, εκλέγοντας προσωρινές επιτροπές, που ν' αντιπροσωπεύουν όλους, απ' τον στρατιώτη μέχρι τον στρατηγό, όσοι συμφωνάνε σε τούτο το πρόγραμμα δράσης: Να προτείνουν ειρήνη στους απέναντι αντιπάλους τους και ν' απαιτήσουν, απ' το άλλο μέρος, παραίτηση της κυβέρνησης, σχηματισμό προσωρινής αντιπολεμικής αντιδικτατορικής κυβέρνησης Μετώπου Εθνικής Σωτηρίας-Ειρήνης, σταμάτημα του πολέμου, ακύρωση των πολιτικών και στρατιωτικών συμφωνιών που κλείστηκαν με τους Εγγλέζους και προσανατολισμό της χώρας προς τη Σοβιετική Ένωση.

Η Κεντρική Επιτροπή, καλεί την εργατική τάξη κι ιδιαίτερα τους εργάτες μεταφορών, ναυτεργάτες, λιμενεργάτες, αυτοκινητιστές κι εργάτες πολεμικών εργοστασίων, να εφαρμόσουν το πιο φαρδύ ενιαίο εργατικό αντιπολιτευτικό μέτωπο με τους αρχηγούς και με τους εργάτες, με όλους όσοι συμφωνάνε στην

πλατφόρμα του Μετώπου Εθνικής Σωτηρίας-Ειρήνης, συγκροτώντας επιτροπές εργοστασιακές κι επιχείρησης και σωματειακές ομάδες και να παλέψουν με συγκεντρώσεις, διαδηλώσεις, με κωλυσιεργία στην παραγωγή, με οικονομικές και πολιτικές απεργίες.

Η Κεντρική Επιτροπή, καλεί τους αγρότες και τους άλλους εργαζόμενους να ακολουθήσουν τον δρόμο της πάλης, ξεκινώντας απ' τα πιο παραμικρά τους ζητήματα. Καλεί ολόκληρο τον εργαζόμενο λαό να...πάρει παράδειγμα απ' τον ηρωικό αδελφό λαό της Βουλγαρίας, που παλεύοντας κι αυτός για το γκρέμισμα της πουλημένης του κυβέρνησης, την ακύρωση της συμφωνίας του με τους Γερμανούς ιμπεριαλιστές και τον προσανατολισμό προς τη Σοβιετική Ένωση κάνει ό,τι μπορεί για την αποκατάσταση της ειρήνης στα Βαλκάνια και την πραγματική συνεννόηση όλων των βαλκανικών λαών.

(«ΚΚΕ - Επίσημα κείμενα» τόμος Ε')

Καθώς το κείμενο αναφέρεται στον «ηρωικό αδελφό λαό της Βουλγαρίας», κρίνεται σκόπιμο να παρατεθούν μερικές πληροφορίες εδώ...

Η Βουλγαρία, από την 1η Μαρτίου 1941, είχε προσχωρήσει στον Άξονα, ανοίγοντας διάπλατα τον δρόμο στον Χίτλερ για να εισβάλλει στην Ελλάδα. (Οι «ηρωικοί» Βούλγαροι, σε αντίθεση με τις ονειρώξεις του ΚΚΕ, υποδέχθηκαν τα γερμανικά στρατεύματα μετά βαΐων και κλάδων και στη συνέχεια τους ακολούθησαν ως εισβολείς στην Ελλάδα). Κι αυτό δεν το έπραξε χωρίς ανταλλάγματα... Το «δικαίωμα» της Βουλγαρίας για έξοδο στο Αιγαίο, μέσω της Θράκης, αναγνωρίζονταν τόσο από τη ναζιστική Γερμανία, όσο κι από την κομμουνιστική Ρωσία. Το μόνο που διέφερε, ήταν το κίνητρο. Η Ρωσία ήθελε να ασκήσει κηδεμονία στη Βουλγαρία και να αποκτήσει μέσω αυτής και η ίδια έξοδο στη Μεσόγειο, ενώ η Γερμανία θέλησε να χρησιμοποιήσει το έδαφος της Βουλγαρίας για στρατιωτικούς σκοπούς, με πρόβλεψη αποχώρησης των Γερμανών, όταν θα τελείωνε ο πόλεμος. Η κυβέρνηση της Βουλγαρίας, η οποία δεν επιθυμούσε την ρωσική κηδεμονία, προτίμησε την Γερμανία, λόγω του προσωρινού χαρακτήρα της παρουσίας της στην περιοχή.

Οι Βούλγαροι, είτε στην εξουσία βρισκόταν φασίστες, είτε κομμουνιστές, είχαν σταθερές εθνικές θέσεις και εδαφικές βλέψεις. Αυτό, δυστυχώς, δεν έγινε ποτέ κατανοητό στους Έλληνες κομμουνιστές κι έτσι οι χρήσιμοι ηλίθιοι των Βαλκανίων (τους οποίους, ίσως, θα μπορούσε να τους δει κάποιος με συμπάθεια και οίκτο, αν δεν αποδεικνύονταν, όχι μόνο ηλίθιοι αλλά και άκρως επικίνδυνοι), δεν σταμάτησαν να τροφοδοτούν τον βουλγαρικό εθνικισμό -όπως και των άλλων γειτόνων, των Γιουγκοσλάβων και των Αλβανών- θυσιάζοντας στον βωμό της διεθνιστικής ηλιθιότητάς τους, ελληνικά εδάφη με συμπαγείς ελληνικούς πληθυσμούς.

Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ, ότι τον Νοέμβριο του 1940, ο διπλωματικός πυρετός είχε ανέβει στα ύψη: Γίνονταν διαβουλεύσεις για προσχώρηση της Σοβιετικής Ένωσης στον Άξονα. Υπήρχε καλή προαίρεση από όλες τις πλευρές, αλλά το θέμα τελικά είχε τα αντίθετα αποτελέσματα...

Λόγω ενεργειών, τόσο των Σοβιετικών, όσο και των Γερμανών, που ξέφευγαν από τα όσα όριζε το Γερμανοσοβιετικό Σύμφωνο, υπήρξαν κάποιες προστριβές μεταξύ των δύο μερών. Ο Χίτλερ θέλησε να φανεί καθησυχαστικός και να δικαιολογήσει τις όποιες παρεκτροπές των Γερμανών από το Σύμφωνο, ως προσωρινού χαρακτήρα (ιδίως για το θέμα της Φιλανδίας που «έκαιγε» τη Ρωσία). Ο Στάλιν με τη σειρά του, προσπάθησε να αποκομίσει περισσότερα ωφέλη από αυτές τις διαπραγματεύσεις και φάνηκε ανυποχώρητος. Μοιραίως, αυτή η διάσταση επεσκίασε τις προσπάθειες εισχώρησης της Ρωσίας στον Άξονα. Απεναντίας, από το σημείο αυτό και μετά, ο Χίτλερ αντιμετωπίζει με δυσπιστία και καχυποψία τους Σοβιετικούς και αποφασίζει πλέον να επιτεθεί στη Σοβιετική Ένωση. Σ' αυτή την απόφαση συνέβαλε και η παρουσία σοβιετικών στρατευμάτων στα δυτικά σύνορα της Σοβιετικής Ένωσης, τα οποία φυσικά δεν είδε με καθόλου καλό μάτι ο Χίτλερ. Με καχυποψία έβλεπαν και οι Σοβιετικοί τους Γερμανούς, αλλά ο Στάλιν δεν μπορούσε να φανταστεί ότι επειδή ο ίδιος τράβηξε λίγο παραπάνω το σκοινί στις διαπραγματεύσεις, ο Χίτλερ θα το έκοβε τελείως.

Επομένως, η δικαιολογία που προεβλήθη, ότι ο Στάλιν συνέπραξε με τον Χίτλερ για να προετοιμάσει την άμυνα της Σοβιετικής Ένωσης, είναι τόσο αφελής και απλοϊκή, που δεν μπορεί να απευθύνεται ούτε σε 10χρονα παιδιά. Ο Στάλιν πιάστηκε στον ύπνο, όπως και η άμυνα της χώρας, γιατί δεν πίστευε πως ο Χίτλερ θα επετίθονταν και μάλιστα το δεδομένο χρονικό διάστημα. Είναι μνημειώδης άλλωστε, η αντίδραση του πρωθυπουργού (αρχικομισάριου) της Σοβιετικής Ένωσης, Βιατσεσλάβ Μολότοφ, όταν ο Γερμανός πρέσβης του επέδωσε το

τελεσίγραφο της επίθεσης: Σαστισμένος και κάτωχρος, μόλις που κατόρθωσε να ψελλίσει: «Πιστεύετε πως το αξίζαμε αυτό;». Και πράγματι, η Σοβιετική Ένωση, είχε σταθεί, σε γενικές γραμμές, «σπαθί» στη Γερμανία, τόσο υλικώς όσο και ηθικώς. Ενδεικτικά:

Στις 31 Οκτωβρίου 1939, στην 5η Σύνοδο του Ανώτατου Σοβιέτ, ο Μολότοφ δήλωνε τα εξής εκπληκτικά κι αποκαλυπτικά:

Εάν μιλάει κανείς σήμερα περί των μεγάλων ευρωπαϊκών δυνάμεων, βλέπει ότι η Γερμανία βρίσκεται στην κατάσταση ενός κράτους, το οποίο αποβλέπει στο να δει την ταχύτερη κατάπαυση του πολέμου και στην ειρήνη, ενώ η Αγγλία και η Γαλλία, οι οποίες χθες ακόμη διεκήρυσσαν ότι είναι κατά της επιθέσεως, είναι σήμερα υπέρ της συνεχίσεως του πολέμου και κατά της συνάψεως της ειρήνης. Οι ρόλοι μεταβλήθηκαν, όπως βλέπετε!...

Είναι αφροσύνη, το να συνεχίζεται ο πόλεμος υπό το πρόσχημα αποκαταστάσεως του παλαιού πολωνικού κράτους. Οι κυβερνήσεις Αγγλίας και Γαλλίας, οι οποίες αντιλαμβάνονται τούτο, δεν θέλουν εν τούτοις να παύσουν τον πόλεμο και να αποκαταστήσουν την ειρήνη, αλλά ζητούν νέα δικαιολογία για να συνεχίσουν τον πόλεμο κατά της Γερμανίας...

Η αγγλική κυβέρνηση, διεκήρυξε ότι γι' αυτήν ο πόλεμος της Γερμανίας, έχει ως σκοπό, ούτε λίγο ούτε πολύ, τον «εκμηδενισμό του Χιτλερισμού». Αποτέλεσμα τούτου είναι, ότι τόσο στην Αγγλία όσο και στη Γαλλία, οι οπαδοί τού πολέμου, κήρυξαν κατά της Γερμανίας κάτι σαν «ιδεολογικό πόλεμο», ο οποίος θυμίζει τους αρχαίους θρησκευτικούς πολέμους... Αλλ' οι πόλεμοι εκείνοι, ανάγονται στον Μεσαίωνα. Δεν θα μας παρασύρουν εκ νέου προς την εποχή εκείνη του πολέμου θρησκευτών και δεισιδαιμονιών και μορφωτικής καταπτώσεως, οι ιθύνουσες τάξεις της Αγγλίας και Γαλλίας.

Η ιδεολογία του Χιτλερισμού, όπως κάθε άλλο ιδεολογικό σύστημα, μπορεί να αναγνωρισθεί ή να απορριφθεί. Τούτο είναι ζήτημα πολιτικών αντιλήψεων. Αλλά, ο καθένας θα μπορούσε να αντιληφθεί, ότι δεν είναι δυνατόν να

καταστραφεί μία ιδεολογία διά της βίας και ότι δεν είναι δυνατόν να απαλλαγεί από αυτή διά του πολέμου.

Γι' αυτό, είναι ανόητο, εγκληματικό μάλιστα, να διεξαγάγει κανείς έναν παρόμοιο πόλεμο για τον εκμηδενισμό του Χιτλερισμού με το να καλύπτει τον πόλεμον αυτόν, με την ψευδή σημαία της πάλης υπέρ της «δημοκρατίας».

(Εφημερίδα «Πράβντα», 1 Νοεμβρίου 1939)

(Ρητορικό ερώτημα: Δεν γνώριζε το ΚΚΕ αυτές τις δημόσιες θέσεις της Σοβιετικής Ένωσης; Βεβαίως και τις γνώριζε. Άλλωστε, η ομιλία του Μολότοφ είχε δημοσιευθεί και στην εφημερίδα «Ελεύθερο Βήμα», την 1η Νοεμβρίου 1939. Οι θέσεις του λοιπόν, είναι απολύτως εξηγήσιμες.]

Όταν ο Γερμανός πρεσβευτής, επισκέφθηκε τον Μολότοφ και του ανάγγειλε την έναρξη της μεγάλης επίθεσης κατά της Γαλλίας, αυτός απάντησε:

Κατανοούμε ότι η Γερμανία οφείλει να προστατευθεί, εναντίον μιας αγγλογαλλικής επιδρομής και δεν αμφιβάλλουμε για την γερμανική επιτυχία.

Στις 17 Ιουνίου 1940, ο Μολότοφ στέλνει το ακόλουθο συγχαρητήριο τηλεγράφημα προς τον Χίτλερ, για την νίκη του κατά της Γαλλίας:

Τα πιο θερμά συγχαρητήρια της σοβιετικής κυβερνήσεως, για τις λαμπρές νίκες των γερμανικών ένοπλων δυνάμεων.

Στις 7 Νοεμβρίου 1939, η Κομιντέρν (Κομμουνιστική Διεθνής) εκδίδει μανιφέστο, όπου τονίζει:

Οι εργάτες και οι αγρότες, να μην πιστεύουν όσους λένε ότι ο πόλεμος αυτός διεξάγεται για την σωτηρία της δημοκρατίας από τον φασισμό. Αυτός ο πόλεμος γίνεται για τον θρίαμβο της αντίδρασης.

Στις 30 Νοεμβρίου 1939, ο Στάλιν δήλωσε στην εφημερίδα «Πράβντα»:

Δεν επετέθη η Γερμανία εναντίον της Αγγλίας και της Γαλλίας, αλλά αυτές επετέθησαν εναντίον της Γερμανίας.

Όσον αφορά την υλική βοήθεια, αυτή υπήρξε πολυτιμότερη για τους Γερμανούς, καθώς οι Σοβιετικοί έσπαζαν έτσι και τον εμπορικό αποκλεισμό της Γερμανίας που της είχαν επιβάλει οι Σύμμαχοι. Μόνο τον Απρίλιο του 1941, τον μήνα της χιτλερικής εισβολής στην Ελλάδα, η Σοβιετική Ένωση έστειλε στη Γερμανία, 208.000 τόνους σιτάρι, 90.000 τόνους πετρέλαιο, 8.000 τόνους βαμβάκι κ.λπ.

Η υποκρισία των Ρώσων, λοιπόν, είναι πέρα για πέρα καταφανής: Από τη μία, στηρίζουν, συναλλάσσονται και χαριεντίζονται με τον Άξονα κι από την άλλη, παραδίδουν μαθήματα αντιφασισμού και πατριωτικής συμπεριφοράς.

Στις 6 Απριλίου 1941, οι Γερμανοί εισβάλλουν στην Ελλάδα που αντιστέκεται ηρωικά, παρά τη διαφαινόμενη ήττα.

Στις 14 Απριλίου 1941, το ΚΚΕ κάνει και πάλι την επανεμφάνισή του με μια νέα διακήρυξη-καταγγελία. Σ' αυτήν, ο «παραπλανημένος» ελληνικός λαός μέμφεται για την «απερισκεψία» του, να πολεμήσει εναντίον των κατακτητών. (Προσοχή αναγνώστη! Πρόκειται για τον ίδιο λαό, που εκείνες στιγμές πολεμούσε ακόμη στο μέτωπο και που στις 28 Οκτωβρίου 1945, το ΚΚΕ επαινούσε για το «ΟΧΙ» του). Το πρώτο «λάθος», εντοπίζεται στον Οκτώβριο του 1940, όταν ο λαός αντί να πολεμήσει τον Μεταξά, προτίμησε να πολεμήσει τους Ιταλούς. Ο πόλεμος αυτός, χαρακτηρίζεται και πάλι από το ΚΚΕ ως μη δίκαιος, ενώ επιμένει και στη θέση περί πλαστής επιστολής Ζαχαριάδη. (Ναι αναγνώστη. Πρόκειται για την ίδια ακριβώς επιστολή, που το ΚΚΕ έκανε πρωτοσέλιδο στο φύλλο της 28ης Οκτωβρίου 1945).

Καλούμε όλο τον λαό να σκεφτεί πόσο διαφορετική θα ήταν η θέση του σήμερα, αν η επιστράτευση της 28ης Οκτώβρη 1940, μετατρέπονταν σε λαϊκό ξεσήκωμα που θα σάρωνε τη δικτατορία και θ' ασφάλιζε την ειρήνη και την ανεξαρτησία μας με μια συμφωνία με τη Σοβιετική Ένωση.

Να σκεφθεί πόσες μανάδες θα χαίρονταν τα παλληκάρια τους, πως η Μακεδονία, η Θράκη κι όλα όσα ακόμα θα χάσουμε, θα γλύτωναν τον ξενικό ζυγό και πως αντί για μαγνητικές νάρκες, μπόμπες, πείνα και καταστροφές, ο λαός μας θα 'χε

στη χώρα του πραγματική ελευθερία.

Να σκεφτεί ακόμα, πως αν το σωτήριο αυτό ξεσήκωμα δεν έγινε, αιτία είναι η πλάνη του λαού, πως ο πόλεμος ήταν δίκαιος, πως άλλος τρόπος για να υπερασπίσουμε την ανεξαρτησία μας δεν υπήρχε. Και να μάθει πως με την πλάνη αυτή τον ξεγέλασαν οι τύραννοι, αναθέτοντας στους χαφιέδες της «Προσωρινής Διοίκησης» να σκαρώσουν ατιμίες και παγίδες, πλαστογραφίες κι άλλα εγκλήματα, όπως το πλαστό γράμμα του αρχηγού του λαού σ. Ζαχαριάδη.

Ας κρίνει λοιπόν και μοναχός του ο λαός, πόσο οι εγκληματίες της «Προσωρινής Διοίκησης» είναι υπαίτιοι για τις σημερινές του συμφορές, τι κίνδυνο αποτελεί για τη λαϊκή υπόθεση, το να περιφέρονται αυτοί ελεύθεροι στους δρόμους και ποια μέτρα είναι απαραίτητα να παρθούν εναντίον τους για να τιμωρηθούν για όσα μέχρι σήμερα έκαμαν και για να προλάβει ο λαός καινούργια, μεγαλύτερα εγκλήματά τους.

14 Απρίλη 1941

Η Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ

(«ΚΚΕ - Επίσημα κείμενα», τόμος 5ος)

Στις 3 Μαΐου 1941, όταν η Ελλάδα βρισκόταν ήδη υπό τριπλή κατοχή, η Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ εκδίδει μια ακόμη διακήρυξη. Σ' αυτή, γίνεται αναπαραγωγή και ενίσχυση των προηγούμενων κατάπτυστων διακηρύξεων του ΚΚΕ. Επιπλέον, καλεί πλέον τον ελληνικό λαό προς «ενίσχυση» και «συναδέλφωση» με τους βαλκανικούς λαούς (δηλαδή τη Βουλγαρία), καθώς και με τους...Ιταλούς και τους Γερμανούς. Χρησιμοποιείται δε, και το απίστευτο επιχείρημα, πως «ο αγώνας τους για την ειρήνη, ανάγκαζε τον Χίτλερ και τον Μουσολίνι» να υποδουλώσουν την Ελλάδα! Η συμπόρευση της Ελλάδας με την Αγγλία εναντίον του Άξονα, κατά το ΚΚΕ αποτελεί «προδοσία» και «λιποταξία». Ο μόνος δρόμος που απομένει, είναι η

συμπόρευση με την Σοβιετική Ένωση (δηλαδή την σύμμαχο του Άξονα). Ο λαός καλείται σε αγώνα με...διαδηλώσεις και απεργίες, «για εφαρμογή του οχτάωρου και αύξηση 30%» (ούτε λέξη για αντίσταση κι ένοπλο αγώνα -δηλαδή, άλλα λόγια ν' αγαπιόμαστε), καθώς και υπέρ των φυλακισμένων κομμουνιστών, που «έκαμαν ό,τι μπορούσαν για να μη μπλεχτεί η πατρίδα μας στον πόλεμο». Ο λιβανωτός του ΚΚΕ προς τον Άξονα, καταλήγει με μερικά «ζήτω». Απ' αυτά τα «ζήτω», απουσιάζει αυτό υπέρ της Ελλάδος. Υπάρχει όμως, αυτό υπέρ της «μάνας Σοβιετικής Ένωσης». Το μόνο που δεν φώναξε ευθέως το ΚΚΕ, ήταν «χάιλ Χίτλερ»:

Σύντροφοι, πατριώτες, αδέρφια.

Μόλις έκλεισε ένας χρόνος από τότες που το Κόμμα μας μίλησε έτσι, στο μανιφέστο της 20.4.40 («Ρίζος» 2.5.40): «Το πέρασμα της βασιλομεταξικής δικτατορίας στην υπηρεσία των Αγγλογάλλων, συντελούμενο μέσα στις συνθήκες της έντασης των σχέσεών τους με την Ιταλία σημαίνει -ούτε λίγο ούτε πολύ- πρόσκληση προς τους ιμπεριαλιστές να βγάλουν τα μάτια τους πάνω στα ελληνικά εδάφη κι εξουσιοδότηση τους να μην αφήσουν πέτρα πάνω στην άλλη στη δυστυχημένη πατρίδα μας. Εχτός από την Ιταλία, που πριν προλάβουν οι Αγγλογάλλοι ν' αξιοποιήσουν την προδοσία της δικτατορίας, θα ξαπολύσει κεραυνοβόλα ενέργεια κατά της χώρας μας με το πρόσχημα της ασφάλειας των νώτων της και της "διαφύλαξης της ειρήνης στη νοτιοανατολική Ευρώπη", θ' αναγκαστεί και η Γερμανία να μεταφέρει τη σύγκρουση στην περιοχή μας...»...

Ούτε μια στιγμή δεν έπαψε το Κόμμα μας να βροντοφωνάζει τι θα 'φερνε τελικά ο πόλεμος στη χώρα και τον λαό μας. «Την ίδια την ανεξαρτησία μας δεν τη λογάριαζαν. Στη μαύρη ξενική σκλαβιά πάνε να ρίξουν το λαό μας... Τούτος ο πόλεμος θα ξεκάμει κάθε τι που αγαπάτε, ο καθένας σας —κι όλοι σας μαζί! Και πρώτα-πρώτα όσα νομίζετε πως σώθηκαν με τη θυσία τη δική σας. Όμως δεν είναι καιρός για μοιρολόγια: Μπορούμε ακόμα να σωθούμε... Πρέπει γι' αυτό πρώτα-πρώτα ν' ανατρέψουμε τη βασιλομεταξική σπείρα που μας έμπλεξε στον πόλεμο. Πρέπει ακόμα, να προτείνουμε ειρήνη δίχως προσαρτήσεις και αποζημιώσεις και ν' ασφαλίσουμε την ουδετερότητα μας απέναντι στο συνεχιζόμενο πόλεμο των ιμπεριαλιστών, προσανατολιζόμενοι προς τη Σοβιετική Ένωση». Έτσι μιλούσε το Κόμμα μας στο μανιφέστο της 7 του

Δεκέμβρη, το δεύτερο μέσα στον ίδιο χρόνο.

Μα η σπείρα κατάφερε να συνεχίσει τον πόλεμο, να προκαλέσει και τη χιτλερική εισβολή και να προσφέρει κατάλληλο έδαφος δράσης στους προδότες της «5ης φάλαγγας», που τους πιο επικίνδυνους γαλουχούσε στους κόλπους της η ίδια η δικτατορία. Και το Κόμμα μας επισήμανε τον διπλό πια κίνδυνο στην απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής που δημοσιεύτηκε στο «Ρίζο» στις 18 του Μάρτη...

Οι προδότες πρόλαβαν τον λαό. Το τι επακολούθησε, το ξέρουμε όλοι γιατί το ζούμε. Όποιος δεν έχει νοιώσει ακόμα πόσο μεγάλη συμφορά πλάκωσε τον τόπο μας, ας ρωτήσει τι λέει η καρδιά των δοξασμένων μας φαντάρων που υπόμειναν ηρωικά στα μέτωπα, πείνα, στερήσεις, κακουχίες, τα κρυοπαγήματα των αλβανικών βουνών, και τους όλμους του Μουσολίνι, για να σέρνονται σήμερα άστεγοι, πεινασμένοι και κουρελιάρηδες στους δρόμους, με κίνδυνο να τουφεκιστούν σαν τα σκυλιά απ' τις περίπολες του ξένου κατακτητή, αν τύχει και πατήσουν το πόδι τους στο κέντρο της «ελληνικής πρωτεύουσας»... Ας ρωτήσει τις μανάδες, ας ρωτήσει τ' ανήλικα παιδιά -μα και τίνος το βλέμμα μονάχα δεν θα δώσει την απάντηση;...

Το καθεστώς της 4ης Αυγούστου δεν κατάφερε να ξεμάθει στον λαό μας τη λατρεία προς τη λευτεριά. Έτσι, αυτό που ο λαός μας ξεχωρίζει σαν πρώτο απ' όλα τα βάσανά μας, είναι τα σίδερα της μαύρης σκλαβιάς.

Πώς θ' αποχτήσουμε την εθνική μας ανεξαρτησία; Να η σκέψη που γίνεται κιόλας μαράζι για κάθε πραγματικό Έλληνα.

Πατριώτες!

Εμείς που κάθε φορά σας είπαμε άφοβα πάντα έγκαιρα την αλήθεια, έχουμε

έτοιμη την απάντηση στο δύσκολο πρόβλημα: Για να λυτρώσουμε την πατρίδα μας απ' τον ξενικό ζυγό και να κερδίσουμε την πραγματική ειρήνη, η πρώτη μας δουλειά είναι να κόψει ο λαός κάθε δεσμό με τους προδότες. Αυτοί που ύπουλα εγκρίναν τον πόλεμο με τους Ιταλούς και το ξεπούλημα στους Εγγλέζους, ίσα-ίσα γιατί ξέραν πως έτσι θα επέρχονταν ο πόλεμος και με τους Γερμανούς, που θα τους έδινε με τη σειρά του ευκαιρία να εχτελέσουν την προδοσία...

Για να λυτρώσουμε την πατρίδα μας απ' τον ξενικό ζυγό χρειάζεται όμως αγώνας! Κι έναν τέτοιο αγώνα είναι απαραίτητο να τον στηρίξουμε πρώτα-πρώτα βέβαια, στον ηρωικό μας λαό ενωμένο στο Μέτωπο Εθνικής Σωτηρίας-Ειρήνης, **ταυτόχρονα όμως και στη συμμαχία των άλλων υπόδουλων βαλκανικών λαών, στη βοήθεια της μεγάλης Σοβιετικής Ένωσης, της μόνης δύναμης που υποστηρίζει τους αγωνιζόμενους, για την ανεξαρτησία της πατρίδας τους, λαούς, στην ενίσχυση όλων των άλλων λαών κι ιδιαίτερα των ίδιων των λαών της Γερμανίας και της Ιταλίας!** Γιά την εξασφάλιση των απαραίτητων αυτών στηριγμάτων στον αγώνα μας, πέφτουν κι επάνω μας καθήκοντα σοβαρά. **Πρέπει γι' αυτό, σε κάθε εκδήλωση του αγώνα μας, να διακηρύχνουμε πως δεν έχουμε την παραμικρή σχέση με τους «ανθρώπους», τις πλάνες και τις προλήψεις, που οδήγησαν το λαό μας στη σκλαβιά.** Να διακηρύχνουμε πως ο αγώνας μας δεν είναι μολυσμένος με τις ραδιουργίες για την επαναφορά των Γλύξμπουργκ-Μανιαδάκη-Διάκου και Σίας...

Να διακηρύχνουμε πως κανένα ζήτημα, μειονοτική ή οικονομική διαφορά, δεν πρέπει να προκαλέσει εμπόδιο στην πραγματική συνεννόηση ανάμεσα σε όλους τους βαλκανικούς λαούς, προκειμένου με τη συνεννόηση αυτή, να λυτρωθούν τα Βαλκάνια απ' τον ζυγό του ιμπεριαλιστικού Άξονα και, συγκροτώντας το βαλκανικό μπλοκ κάτω απ' την αιγίδα της Σοβιετικής Ένωσης ν' ασφαλιστούν απέναντι σε μελλοντικούς κινδύνους. Έτσι μονάχα θα δείξουμε πως παλεύουμε πραγματικά για την ανεξαρτησία της πατρίδας μας, πως δεν είμαστε όργανα της συμμορίας του Γλύξμπουργκ και των Αγγλοαμερικανών πλουτοκρατών. Και έτσι θα εξασφαλίσουμε την πολύτιμη συμμαχία των άλλων βαλκανικών λαών και θα γίνουμε άξιοι της υποστήριξης της Σοβιετικής Ένωσης. **Έτσι, τέλος, θα εξασφαλίσουμε την ενίσχυση των ίδιων των λαών της Γερμανίας και της Ιταλίας, που ο αγώνας τους για την ειρήνη, ανάγκαζε τον Χίτλερ και τον**

Μουσολίνι να δηλώνουν πως δεν είχαν σκοπό να υποδουλώσουν τη χώρα μας, μα «μονάχα» να διώξουν επ' την Ελλάδα την αγγλόδουλη κυβέρνηση και τους Εγγλέζους που θέλουν να καταστρέψουν τη Γερμανία. Τώρα, ας πάρει ο καθένας μας, πατριώτες, τη θέση του στις επάλξεις.

Μέλη του Κόμματος, της Ομοσπονδίας Κομμουνιστικών Νεολαιών Ελλάδας, συμπαθούντες!

Ήρθε η στιγμή να δείξουμε ποιος είναι ο αληθινός εθνικοαπελευθερωτικός πόλεμος. Ήρθε η ώρα να δείξετε κι εσείς στους πουλημένους συκοφάντες, που το 'στριψαν για να ξεκοκκαλίζουν το εγγλέζικο χρυσάφι στην ησυχία τους, πως αγωνίζονται οι κομμουνιστές για την πατρίδα τους!

Μπολσεβίκοι της Ελλάδας!

Χρησιμοποιώντας την επαλήθευση της προοπτικής του Κόμματός μας, δώστε τη χαριστική βολή στη χαφιέδικη «Προσωρινή Διοίκηση», που με τις ατιμίες της κι ιδιαίτερα με το δημοσιευμένο, στις φυλλάδες του Μεταξά της 2 Νοέμβρη, πλαστό γράμμα του μεγάλου μας αρχηγού σ. Ζαχαριάδη, παράσυρε στην αυτοχτονία τον λαό και που ετοιμάζεται να συνεχίσει τη σιχαμερή της δουλειά κάτω απ' την καινούργια κατάσταση...

Πατριώτες αξιωματικοί κι υπαξιωματικοί, ηγέτες και στελέχη πολιτικών και επαγγελματικών οργανισμών!

Όποιος σταυρώνει τα χέρια περιμένοντας να μας λευτερώσει η...Αγγλία, είτε η «καλή» διάθεση του κατακτητή, αυτός εξυπηρετεί τους προδότες. Όποιος εγκαταλείπει την υπόδουλη πατρίδα για να προσφέρει τις υπηρεσίες του στον Γλύξμπουργκ και τους Εγγλέζους, για τη διαιώνιση του πολέμου, που είδαμε τι

μας έφερε, τις υπηρεσίες αυτές τις στερεί του αγώνα που τις έχει ανάγκη —κι είναι γι' αυτό ένας λιποτάχτης...

Πατριώτες!

Μη χάνετε το θάρρος σας! Παλέψτε για το ξεσκλάβωμα του τόπου μας και την ειρήνη, απαιτώντας με συγκεντρώσεις, ψηφίσματα, διαδηλώσεις, απεργίες, με καθόδους απ' τα χωριά στις πόλεις, να λυθούν τα πιο άμεσα ζητήματα: Να δοθούν επιδόματα, ρούχα, προσωρινή στέγαση και ναύλα στους εφέδρους! Συντάξεις στους αναπήρους και τα θύματα πολέμου! Αποζημιώσεις στους πολεμοπαθείς από μπομπαρδισμούς, κατασχέσεις, επιτάξεις, προσφυγιά, κατατρεγμούς για αντιπολεμική δουλειά, στους απολυμένους υπαλλήλους, για αιτίες σχετικές με τον πόλεμο και την κατοχή! Επιδόματα, συσσίτια και δουλειά στους ανέργους! Αγροτική αποκατάσταση στους αχτήμονες πολεμιστές! Να μοιραστούν τρόφιμα, να χτυπηθεί η ακρίβεια, η αισχροκέρδεια, η τοκογλυφία!

Εργάτες!

Παλέψτε για εφαρμογή του οχτάωρου και αύξηση 30%.

Όλοι μαζί!

Απαιτήστε: **Γενική αμνηστεία για τους πολιτικούς και στρατιωτικούς αγωνιστές της ειρήνης και πρώτα απ' όλα για τους κομμουνιστές που έκαμαν ό,τι μπορούσαν για να μη μπλεχτεί η πατρίδα μας στον πόλεμο!** Κατάπαυση της τρομοκρατίας, προσωπικές και συνδικαλιστικές ελευθερίες, ελευθερία λόγου, τύπου, συγκέντρωσης! Διώξιμο των προδοτών Τσολάκογλου και Σίας, που δεν έχουν καμμιιά σχέση με τη θέληση του λαού και του στρατού! Κάτω οι προδότες!

Ζήτω ο αγώνας για την Ανάσταση!
Ζήτω η συνεργασία των Βαλκανίων με τη Σοβιετική Ενωση!
Ζήτω το Μέτωπο Εθνικής Σωτηρίας-Ειρήνης!

3 Μάη 1941
Η Κεντρική Επιτροπή του ΚΚΕ

(«ΚΚΕ - Επίσημα κείμενα», τόμος 5ος)

Αυτές οι φιλοναζιστικές θέσεις του ΚΚΕ, φαίνεται πως επιχειρήθηκε να πάρουν και την μορφή μιας πιο «στενής» σχέσης με τις κατοχικές δυνάμεις, εξ ου κι ο Γεώργιος Παπανδρέου αργότερα, τον Ιούνιο του 1943, σε έκθεσή του προς το Συμμαχικό Στρατηγείο της Μέσης Ανατολής, αναφέρει, μεταξύ άλλων:

Μετά την επίθεση και την κατοχήν της Ελλάδος υπό της Γερμανίας, το ΚΚΕ εξεδήλωσεν αμέριστον συμπάθειαν υπέρ των Γερμανών. Είχε πιστεύσει ότι τον σύμφωνον Ρωσίας-Γερμανίας ήτο πραγματικό και διαρκές...

Υπάρχουν μάλιστα και ενδείξεις ότι κατεβλήθησαν προσπάθειες ακόμη και σχηματισμού κυβερνήσεως της Αριστεράς προς συνεργασίαν με την Γερμανικήν Κατοχήν. Αλλά αι προσπάθειαι δεν επρόλαβαν να ευωδοθούν, διότι μετά δίμηνον από της εισόδου των Γερμανών, εξεδηλώθη η αιφνιδιαστική επίθεσις της Γερμανίας κατά της Ρωσίας, η οποία διέλυσε τας παραισθήσεις...

(Εφημερίδα «Εμπρός», 20 Οκτωβρίου 1978)

Εδώ, να σημειωθεί και μια κωμικοτραγική αντίφαση. Από τη μία το ΚΚΕ, μέμφονταν τον «παραπλανημένο» λαό που αντιστέκονταν στον κατακτητή κι απ' την άλλη, ο ίδιος ο κατακτητής τον επαινούσε για το αγωνιστικό του σθένος.

Μόλις μία ημέρα αργότερα, στις 4 Μαΐου 1941, ο Χίτλερ δήλωνε στην γερμανική βουλή (Ράιχσταγκ):

Ο αγώνας της Ιταλίας εναντίον της Ελλάδος, όχι μόνο δέσμευσε τον κύριο όγκο του ελληνικού στρατού, αλλά και τον εξάντλησε τόσο, ώστε η κατάρρευσή του να αποβεί αναπόφευκτη...

Η ιστορική δικαιοσύνη, με υποχρεώνει να διαπιστώσω, ότι απ' όσους αντιπάλους μάς αντιμετώπισαν, ιδιαίτερα ο Έλληνας στρατιώτης πολέμησε το ίδιο άφοβα μ' εμάς. Συνθηκολόγησε, μόνο όταν κάθε περαιτέρω αντίσταση ήταν αδύνατη κι επομένως μάταιη.

Ωστόσο, ΚΚΕ και Χίτλερ, συμφωνούσαν σε κάτι άλλο: Στην καταδίκης της «*διεφθαρμένης αραιάς ηγέτιδας τάξης*», όπως αποκάλεσε, στην ίδια ομιλία του ο Χίτλερ, την ελληνική κυβέρνηση -δηλαδή τη «*μοναρχοφασιστική βασιλομεταξική σπείρα*», όπως την αποκαλούσε το ΚΚΕ. Μια ανάγνωση των διακηρύξεων του ΚΚΕ και της ομιλίας του Χίτλερ, θα πείσει τον κάθε κακόπιστο, ότι έχουν σχεδόν πλήρη ταύτιση απόψεων και επιχειρημάτων, όσον αφορά την (υποχρεωτική) είσοδο της Ελλάδος στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Στις 17 Ιουνίου 1941, ο «*Ριζοσπάστης*», με ένα άρθρο υπό τον τίτλο «*Παλέψτε για τη γενική αμνηστεία*», ασχολείται με πολύ «σοβαρά» ζητήματα, όπως η απελευθέρωση του «*λαϊκού ήρωα*» Νίκου Ζαχαριάδη. Φυσικά και πάλι δεν κάνει καμμία νύξη για ένοπλη αντίσταση εναντίον των κατακτητών. Είναι χαρακτηριστικό, ότι όπως και στο προηγούμενο κείμενο της 3ης Μαΐου 1941, οι λέξεις «*φασισμός*» και «*ναζισμός*», απουσιάζουν τελείως. Απεναντίας, καυχιέται πως μόνο αυτός, «*βροντοφώναξε για τον κίνδυνο που διέτρεχε η χώρα*», μπαίνοντας στον πόλεμο «*ενάντια στον Άξονα, χωρίς κανένα συμφέρον για τον λαό μας*». Δεν παραλείπει δε, για πολλοστή φορά, να προσπαθεί να βγάλει από το ΚΚΕ τη «*ρετσινιά*» του πατριωτισμού που του κόλλησε η «πλαστή» επιστολή Ζαχαριάδη και να τονίσει πως είναι πλάνη η ιδέα ότι «*ο πόλεμος ήταν αντιφασιστικός*»:

Πρωτοπόρο πάντα το κόμμα μας στους αγώνες για τα συμφέροντα του ελληνικού λαού, έδωσε την πιο συνεπή κι ανειρήνευτη μάχη με τη βασιλομεταξική σπείρα, που τόσο τραγικά πλήρωσε η χώρα μας με την

πεντάχρονη σχεδόν διακυβέρνησή της. Μόνο εμείς ύψώσαμε το ανάστημά μας μέσα στο μεσαιωνικό καθεστώς που δημιούργησε η διχτατορία και αψηφώντας τα πιο σκληρά βασανιστήρια που μας επέβαλε, ξεσκεπάζουμε την, καταστροφική για τη χώρα μας, πολιτική της και αγωνιζόμαστε να διαφωτίσουμε και ξεσηκώσουμε τον λαό για την ανατροπή της.

Όλος ο αστικός Τύπος της χώρας μας κι αυτός που δεν συμφώνησε με την πολιτική της, εξαναγκάστηκε, όχι να σιωπά, μα να εγκωμιάζει καθημερινά κάθε προδοσία, κάθε ατιμία και κάθε έγκλημα που διαπράττονταν από την άτιμη βασιλομεταξική σπείρα σε βάρος του λαού και της πατρίδος μας. Και δεν αρκέστηκε στον αστικό τύπο μονάχα η ματοβαμμένη σπείρα. Ξέροντας οι τύραννοι την επιρροή του κόμματός μας στον λαό, για να τον ξεγελάσουμε οργάνωσαν ένα χαφιέδικο κατασκεύασμα που παρουσιάστηκε σαν προσωρινή διοίκηση του ΚΚΕ και με τίτλο του «Ριζοσπάστη» έβγαλαν ένα χαφιέδικο έντυπο που προπαγάνδιζε τη φιλοπόλεμη και αντιλαϊκή πολιτική της διχτατορίας. Πλαστογραφώντας παράλληλα και γράμματα των ηρωικών ηγετών του κόμματός μας Νεφελούδη, Παρτσαλίδη και Σιάντου καθώς και του άξιου αρχηγού σ. Ζαχαριάδη, κατάφεραν στην αρχή να ξεγελάσουν ένα μέρος του λαού και να τον σύρουν στο μακελειό, με την ιδέα ότι ο πόλεμος ήταν αντιφασιστικός.

Μόνο ο Τύπος του κόμματός μας, στάθηκε ο μοναδικός και ατρόμητος πολέμιος των μεγάλων αυτών εχτρών της Ελλάδας κι ανάμεσα στον διωγμό τον φοβερό που οργάνωσαν εναντίον του τα όργανα της διχτατορίας, κατάφερε ως το τέλος να συνεχίσει την έκδοσή του και να χτυπά αλύπητα κι ανειρήνευτα τον πρώτο εχτρό της χώρας μας, τη μισητή βασιλομεταξική σπείρα. Μόνο ο Τύπος μας, ξεσκέπασε έγκαιρα το ξεπούλημα της χώρας μας στους Εγγλέζους ληστές ιμπεριαλιστές και συνεπούμενα την έξοδο της Ελλάδας απ' την ουδετερότητα. Μόνον ο «Ρίζος» μας, βροντοφώναξε για τον κίνδυνο που διέτρεχε η χώρα με την έξοδό της στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο στο πλευρό των Εγγλέζων και ενάντια στον Άξονα, χωρίς κανένα συμφέρον για τον λαό μας, μα μονάχα για τα συμφέροντα του εγγλέζικου κεφαλαίου, της βασιλομεταξικής κλίκας και μιας γκρούπας της ντόπιας πλουτοκρατίας και καλούσε τον λαό μας να παλέψει για την ουδετερότητα τον κι ανεξαρτησία της χώρας μας. Και μέσα στη συνέχεια

του καταστροφικού, για τον λαό μας, πολέμου, μέσω του «Ρίζου» υπέδειξε το κόμμα μας σαν μοναδική σωτηρία για τη χώρα μας την ανατροπή της πουλημένης διχτατορικής σπείρας, την ανάληψη της εξουσίας από μια κυβέρνηση Μετώπου Εθνικής Σωτηρίας-Ειρήνης, που θα υπέβαλε προτάσεις ειρήνης στον Άξονα χωρίς προσαρτήσεις κι αποζημιώσεις και θα προσανατολίζονταν οικονομικά και πολιτικά με την ΕΣΣΔ....

Και τώρα, που όλοι οι Έλληνες αντιμετωπίζουμε με φρίκη την τραγική κατάντια και την ξενική σκλαβιά που έφερε στην πατρίδα μας, η αγγλόδουλη σπείρα, τώρα που όλος ο λαός, ανοιχτά πια, καταριέται τους φυγάδες τυράννους και καταστροφείς τον, δεν πρέπει να ανεχτούμε να μένουν ακόμα στις φυλακές κι εξορίες οι τιμημένοι αγωνιστές μας. Η σημερινή κυβέρνηση δεν έχει κανένα δικαιολογητικό να κρατά ακόμα φυλακισμένα τα θύματα της 4ης Αυγούστου.

Ελληνικέ λαέ, εμπρός για τη γενική ΑΜΝΗΣΤΕΙΑ, για την απελευθέρωση του λαϊκού ήρωα Ζαχαριάδη.

Λίγες ημέρες αργότερα, στις 22 Ιουνίου 1941, έρχονται τα πάνω κάτω: Ο «γάμος» Γερμανίας-Ρωσίας διαλύεται και ο Χίτλερ κηρύσσει τον πόλεμο στον Στάλιν. Οι κομμουνιστές, βρέθηκαν σε μια θέση που δεν την είχαν προβλέψει. Η σύγχυση επήλθε για μία ακόμη φορά στις τάξεις τους. Έχασαν τον κόσμο κάτω απ' τα πόδια τους. Όταν συνήλθαν απ' τον ισχυρό κλονισμό, πέταξαν το κλαρίνο κι άρχισαν την τσιγκολελέτα...

Η 6η Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, που συγκλήθηκε την 1η Ιουλίου 1941, σαν από «θεία φώτιση» συνειδητοποιεί ότι πλέον ο πόλεμος δεν είναι άδικος αλλά δίκαιος, δεν είναι ιμπεριαλιστικός αλλά αντιφασιστικός (αλλά κατά έναν σχιζοφρενικό τρόπο, ο Μεταξάς τον έκανε «φασιστικό» και «κατακτητικό») και η «πλαστή» επιστολή Ζαχαριάδη δεν είναι «μαϊμού» αλλά γνησιότατη:

Στην κρίσιμη ώρα της ιταλικής επιδρομής, το κόμμα μας, με το στόμα του φυλακισμένου αρχηγού του σ. Ζαχαριάδη, βροντοφώνησε πως η υπεράσπιση της εθνικής ανεξαρτησίας μας είναι πρώτιστο καθήκον για κάθε Έλληνα που πονάει τον τόπο του και το μέλλον του. Πρότεινε γι' αυτό, να ενωθούν όλες, χωρίς

εξαίρεση, οι εθνικές δυνάμεις, και ν' αγωνιστούν ενάντια στην ξενική επιδρομή, στη βάση ενός εθνικοαπελευθερωτικού-αντιφασιστικού πολέμου. Η δικτατορία, κερδοσκοπώντας πάνω στην πρόταση του σ. Ζαχαριάδη, απόρριψε τους όρους του, ταύτισε την υπεράσπιση της Ελλάδας με την υπεράσπιση του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου, άρχισε να βάζει καταχτητικούς σκοπούς. Έτσι φανέρωσε πως κάνει, όχι εθνικοαπελευθερωτικό πόλεμο, παρά πόλεμο φασιστικό-δυναμικό. Οι Έλληνες κομμουνιστές, δεν μπορούσαν να υποστηρίξουν μια τέτοια αντεθνική πολιτική.

(«ΚΚΕ - Επίσημα κείμενα», τόμος 5ος)

Και ποιό είναι το «ύψιστο καθήκον κάθε κομμουνιστή», υπ' αυτές τις νέες συνθήκες;

Φίλε αναγνώστη, μην βιαστείς να στοιχηματίσεις και να πεις η «υπεράσπιση της Ελλάδος», γιατί θα χάσεις. Η απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, όρισε ότι πρωταρχικό καθήκον του κάθε κομμουνιστή, είναι η υπεράσπιση της...Σοβιετικής Ένωσης:

Μέσα στη βράση του σημερινού δεύτερου παγκόσμιου πολέμου, η φασιστική παράταξη Χίτλερ-Μουσολίνι, ξαπόλυσε ταυτόχρονα τον αντισοβιετικό πόλεμο. Ο γερμανικός φασισμός μπλεγμένος στα γρανάζια της πολεμικής μηχανής, που ο ίδιος έβαλε σε κίνηση, φόρεσε τώρα τον μανδύα του παγκόσμιου αντισοβιετικού σταυροφόρου για να συντρίψει τη σοβιετική εξουσία, μοναδικό ειλικρινή υποστηρικτή κι ελπίδα της λευτεριάς όλων των λαών, που χαλάει τα καταχτητικά σχέδια του φασισμού και ιμπεριαλισμού.

Η υπεράσπιση της Σοβιετικής Ένωσης, η υποστήριξη της νίκης της με όλα τα μέσα, είναι ύψιστο καθήκον κάθε κομμουνιστή, κάθε εργαζόμενου, κάθε ανθρώπου που θέλει τη λευτεριά της χώρας του από τον φασιστικό ζυγό. Οι κομμουνιστές ποτέ δεν ξεχνάνε πως, σε τελευταία ανάλυση, η Σοβιετική Ένωση είναι ο κοινός εχθρός όλων των ιμπεριαλιστών. Όμως οι κομμουνιστές οφείλουν να δουν, ότι στο σημερινό στάδιο της αντισοβιετικής επίθεσης, ο φασισμός είναι ο κύριος εχθρός, όχι μόνο του πρώτου σοσιαλιστικού κράτους, αλλά και

κάθε δημοκρατικής κατάκτησης του λαού. Γι' αυτό, πρέπει να υποστηρίζουν κάθε προσπάθεια που θα τείνει στη συντριβή του φασισμού και στην υπεράσπιση της Σοβιετικής Ένωσης...

Το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας καλεί τον ελληνικό λαό, τα κόμματα και τις οργανώσεις του, σ' ένα εθνικό μέτωπο της απελευθέρωσης:

α) Για το διώξιμο της γερμανοϊταλικής κατοχής από την Ελλάδα.

β) Για την ανατροπή της κυβέρνησης-οργανέτου τους.

γ) Για την καθημερινή υποστήριξη και υπεράσπιση της Σοβιετικής Ένωσης...

Στις 25 Δεκεμβρίου 1941, δηλαδή οκτώ μήνες μετά την εγκαθίδρυση της τριπλής κατοχής, στην Β' Πανελλαδική Συνδιάσκεψη του κόμματος, το ΚΚΕ «συνειδητοποιεί», πως απειλείται η...«ανεξαρτησία της χώρας»! Και για να το εμπεδώσει και το ίδιο, επαναλαμβάνει πως ο πόλεμος είναι «αντιφασιστικός και εθνικοαπελευθερωτικός»:

Ο φασιστικός άξονας, με πρωτοπόρο τον ιταλικό φασισμό που δρα ιδιαίτερα στα Βαλκάνια, συνεχίζοντας την κατακτητική του εξάπλωση, απειλεί την ανεξαρτησία της χώρας μας άμεσα. Η απειλή της υποδούλωσης της Ελλάδας σ' ένα φασιστικό ιμπεριαλιστικό συγκρότημα, που επί πλέον επιδίωκε την κατάκτηση στρατηγικών θέσεων απαραίτητων στην προετοιμασία επίθεσης κατά της Σοβιετικής Ένωσης και υποδούλωσης όλης της ανθρωπότητας, δείχνει τον αντιφασιστικό και εθνικοαπελευθερωτικό χαρακτήρα αυτού του πολέμου από την πλευρά της χώρας μας...

(«ΚΚΕ - Επίσημα κείμενα», τόμος 5ος)

Προχωρώντας ένα βήμα πιο πέρα, το ΚΚΕ κάνει μια τρομερή «διαπίστωση»: Ο χαρακτήρας του πολέμου άλλαξε μετά την επίθεση της Γερμανίας στη Σοβιετική Ένωση, οπότε και μετατράπηκε σε εθνικοαπελευθερωτικό και αντιφασιστικό (δηλαδή, μέχρι πριν την επίθεση, δεν ήταν!):

Η επίθεση του φασιστικού άξονα κατά της Σοβιετικής Ένωσης, αλλάζει τον αρχικό χαρακτήρα του πολέμου, τον μετατρέπει σε πόλεμο καθαρά απελευθερωτικό και προοδευτικό και αυτό βάζει στους κομμουνιστές, στους εργάτες και σ' όλη τη φιλελεύθερη ανθρωπότητα το μεγάλο καθήκον να πολεμήσουν με όλες τις δυνάμεις και τα μέσα, ως την τελευταία σταλαγματιά του αίματός τους, κατά του φασιστικού άξονα, για τη νίκη της Σοβιετικής Ένωσης και των συμμάχων της, που αποτελεί την απαραίτητη προϋπόθεση της νίκης της ανθρώπινης προόδου και του πολιτισμού ενάντια στη φασιστική βαρβαρότητα, τη σκλαβιά και την εκμετάλλευση.

Κλείνοντας αυτό το «αφιέρωμα» στο «πατριωτικό» πρόσωπο του ΚΚΕ, που επέδειξε κατά την περίοδο που η χώρα μας ενεπλάκη στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (η περίοδος 1941-44, δεν αποτελεί αντικείμενο του συγκεκριμένου άρθρου και θα εξεταστεί αναλυτικά αργότερα, καθώς αφορά κυρίως τον μύθο της «αντίστασης» του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ), θα ήταν μεγάλη παράλειψη να μην γίνει αναφορά σε μια από τις πιο αισχρές σελίδες του ΚΚΕ, που γράφτηκε τον Ιούνιο του 1941: Την αποφυλάκιση εξόριστων κομμουνιστών της Ακροναυπλίας, με παρέμβαση των Βούλγαρων κατακτητών...

Κρατούμενοι σλαβόφωνοι κομμουνιστές στο στρατόπεδο της Ακροναυπλίας, με προεξάρχοντα το μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ, Ανδρέα Τσίπα, σύμφωνα με το ηγετικό στέλεχος του ΚΚΕ, Δημήτρη Βλαντά, είχαν στείλει επιστολή στον πρωθυπουργό της φασιστικής Βουλγαρίας, Μπόγκταν Φίλοφ, ζητώντας την παρέμβασή του (στους σύμμαχους Γερμανούς) για να αποφυλακιστούν. Κατά μία άλλη εκδοχή πάντως, που αναφέρεται ως σημείωση στο βιβλίο «Αναμνήσεις» που αφορά τον Γιάννη Ιωαννίδη και υποστήριξε κι ένας εκ των αποφυλακισθέντων σε έκθεσή του προς το ΚΚΕ στις 22 Ιουνίου 1960, ο Ανδρέας Τζήμας, για την αποφυλάκιση ενέργησε η Γερμανίδα σύζυγος ενός εκ των κρατουμένων, του Στέλιου Παπανεδέλκου, υπό την καθοδήγηση της ηγετικής ομάδας του ΚΚΕ.

Είναι δε χαρακτηριστικό, ότι παρ' ότι οι κρατούμενοι, λόγω της γερμανικής εισβολής, είχαν αρκετές ευκαιρίες ν' αποδράσουν (η φύλαξη ήταν από πλημμελής έως ανύπαρκτη), δεν το έπραξαν, προφανώς επειδή ανέμεναν ν' αποφυλακιστούν νομίμως από τους σύμμαχους της Σοβιετικής Ένωσης. Αργότερα, κατηγορήθηκε ο Ιωαννίδης ότι ήταν αυτός που απέτρεπε την απόδραση κι έτσι καταδίκασε σε θάνατο πολλούς τους κρατούμενους που παρέμειναν μέσα. Επ' αυτού, ο Άγις

Στίνας (κομμουνιστής τροτκιστής), ο οποίος ήταν κι αυτός κρατούμενος στην Ακροναυπλία, γράφει:

Εάν η δικτατορία είναι μία φορά υπεύθυνη για την παράδοση μας στους Γερμανούς, η σταλινική ηγεσία (του ΚΚΕ) είναι εκατό φορές. Πρέπει να σημειωθεί, ότι το μεγαλύτερο μέρος των κρατουμένων της Ακροναυπλίας ντουφεκίστηκαν. Εκτός φυσικά από τα ηγετικά στελέχη, που όλα, δίχως εξαίρεση, κατόρθωσαν να δραπετεύσουν.

Αυτή η επαίσχυντη και εγκληματική πράξη της σταλινικής ηγεσίας εξηγείται από το ένα μέρος από τη δειλία τους μπρος σε μια πιθανή σύγκρουση μας με τη φρουρά και από το άλλο (προ παντός απ' αυτό), από τις αυταπάτες που έτρεφαν για τη στάση των Γερμανών, συμμάχων ακόμα τότε της ΕΣΣΔ, απέναντι τους. Δηλαδή, περίμεναν τους Γερμανούς σαν φίλους και δικούς τους ανθρώπους...

(«Αναμνήσεις» - Άγις Στίνας)

Εν πάση περιπτώσει, στις 28 Ιουνίου 1941, 27 στελέχη του ΚΚΕ αποφυλακίστηκαν με την παρέμβαση των Βούλγαρων και βάσει της υπ' αριθμόν 621 διαταγής της γερμανικής ειδικής μυστικής αστυνομίας Γκε-Εφ-Πε, την οποία μετέφεραν στην Ακροναυπλία οι δύο αξιωματικοί της που συνόδευαν τον εκπρόσωπο της βουλγαρικής πρεσβείας.

Τα στελέχη αυτά του ΚΚΕ, δήλωσαν στις βουλγαρικές αρχές κατοχής, βάσει ενός διατάγματος της βουλγαρικής κυβέρνησης που εκδόθηκε στις 21 Μαΐου 1941, με το οποίο δίνονταν αυτοδικαίως η βουλγαρική υπηκοότητα στους σλαβόφωνους των κατεχόμενων ελληνικών εδαφών, ότι είναι Βούλγαροι υπήκοοι, δεδομένου ότι ο τόπος γέννησής τους (Μακεδονία-Θράκη), τελούσε υπό βουλγαρική κατοχή. Με άλλα λόγια, οι κομμουνιστές αναγνώρισαν εκ των πραγμάτων (ντε φάκτο) τη Βουλγαρία ως νόμιμο κι οριστικό κάτοχο των ελληνικών αυτών εδαφών. Αποφυλακίστηκαν δε, όχι ως κομμουνιστές, αλλά ως Βούλγαροι εθνικιστές-αυτονομιστές και μάλιστα με την έγκριση της ηγετικής ομάδας του ΚΚΕ, Ιωαννίδη, Θέου, Μπαρτζιώτα κ.ά.

Γράφει επ' αυτού και πάλι ο Στίνας:

Εμείς και όλοι οι κρατούμενοι, αυτούς τους 27 τους ξέραμε για κομμουνιστές. Τώρα αυτοί που καταρτήσανε τον κατάλογο, δηλαδή ή βουλγαρική πρεσβεία, ή πιο σωστά η βουλγαρική ασφάλεια, βεβαιώνει τους Γερμανούς ότι δεν πρόκειται για κομμουνιστές, αλλά για Σλαβομακεδόνες εθνικιστές. Και μ' αυτή την βεβαίωση και την εγγύηση τής βουλγαρικής πρεσβείας, οι Γερμανοί τους αφήνουν ελεύθερους.

Η σταλινική ηγεσία, όχι μόνον δεν αισθάνθηκε την ανάγκη να δώσει μία πολιτική εξήγηση γι' αυτό, το αρκετά περίεργο γεγονός, αλλά, αντίθετα, το χαιρέτισε και το πρόβαλε στη μάζα των κρατουμένων, σαν απόδειξη των καλών προθέσεων των Γερμανών απέναντί τους. Ήταν πλέον βέβαιοι για την απόλυση τους και είχαν αρχίσει να προετοιμάζονται. Κι ακόμα, γίνονταν κάθε μέρα όλο και περισσότερο επιθετικοί και προκλητικοί εναντίον μας. Εμάς δεν επρόκειτο να μας αφήσουν ελεύθερους οι χιτλερικοί φίλοι τους και σύμμαχοί τους. Εμείς όλοι, προοριζόμαστε για το εκτελεστικό απόσπασμα. Συμπεριφέρονταν και μιλούσαν, σαν να ήταν αυτοί πλέον κύριοι η συγκύριοι με τους Γερμανούς της κατάστασης. Αυτοί που διαβάζουν αυτές τις γραμμές, πρέπει να πιστέψουν ότι δεν υπάρχει καμμία υπερβολή σ' αυτά.

Ο Ανδρέας Τσίπας, μετά την αποφυλάκισή του, με την υπόδειξη του Ιωαννίδη και την εύνοια των Βούλγαρων, τοποθετήθηκε προσωρινός Γραμματέας του ΚΚΕ. Στα ανώτερα κλιμάκια του ΚΚΕ, προωθήθηκε απ' τους Βούλγαρους κι ένας ακόμη Σλαβομακεδόνας, ο Ανδρέας Τζήμας, ή Τζίμοφ. Άλλα σημαντικά στελέχη που αποφυλακίστηκαν, ήταν ο Κωνσταντίνος Λαζαρίδης, μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ κι ο Λάζαρος Ζησιάδης ή Τερπόφσκι, μέλος της Γραμματείας του «Μακεδονικού Γραφείου» κι αργότερα «πρεσβευτής» του ΚΚΕ στον Τίτο. Ο Τσίπας, φρόντισε να κάνει αρκετά σύντομα, χρήση του προνομίου της βουλγαρικής υπηκοότητας, καθώς όταν έφτασε στην Αθήνα και συνελήφθη από τις αστυνομικές αρχές, αφέθη ελεύθερος, κατόπιν παρεμβάσεως της βουλγαρικής πρεσβείας.

Τα ονόματα αυτών των «πατριωτικών» μορφών του ΚΚΕ (που δεν αποκλείεται και κάποιοι να συνταξιοδοτήθηκαν κι ως «αντιστασιακοί»), έχουν ως εξής:

1. Ανδρέας Τσίπας
2. Ανδρέας Τζήμας, ή Τζίμοφ, ή Σαμαρινιώτης

3. Κωνσταντίνος Λαζαρίδης
4. Λάζαρος Ζησιάδης, ή Τερπόφσκι
5. Ζήσης Βελιόπουλος
6. Ζήσης Καλλιμάνης
7. Αναστάσιος Καρατζάς
8. Πέτρος Κέντρος
9. Λάμπρος Μόσχος
10. Κυριάκος Μπιλάλης, ή Πολυκτοριανός
11. Αθανάσιος Πείκος, ή Αμάραντος
12. Λάζαρος Μποζίνης, ή Μπόζης
13. Στυλιανός ή Δέλιος Παπανεδέλκος
14. Διαμαντής Τσιτσίνας
15. Νικόλαος Σωτηρίου
16. Μιχαήλ Σκουπακίδης
17. Νικόλαος Χαϊβανίδης, ή Χαϊβάνης
18. Ρούσσος Χαριζάνης
19. Εμμανουήλ Καζαντζής
20. Κωνσταντίνος Λάμπου, ή Παπάς
21. Δημήτριος Λέσκας
22. Φώτιος Ουρούζης
23. Παντελής Τσίκας, ή Τζίκας, ή Γκόλτσης, ή Παπαγεωργίου, ή Σταυρίδης
24. Ιωάννης Κωνσταντινίδης, ή Χούσης, ή Γιοβάνης
25. Θεόδωρος Ευθυμιάδης
26. Λάζαρος Ντάμιος, ή Αδαμόπουλος
27. Εμμανουήλ Χαραλάμπους

Αυτό είναι το βρόμικο παρελθόν του ΚΚΕ, κατά την πρώτη περίοδο της Κατοχής και πριν απ' αυτή, που κατά έναν διεστραμμένο τρόπο, αυτή η προδοτική και αντεθνική δράση, παρουσιάζεται απ' αυτό και τις κομματικές παραφυάδες που προέκυψαν αργότερα απ' τη διάσπασή του, ως μια λαμπρή σελίδα της κατασκευασμένης «πατριωτικής» κομμουνιστικής «ιστορίας».

Πηγές

«Εθνοπροδοσίαι και ψευδολογίαι του ΚΚΕ» - Αθανάσιος Παυλόπουλος
«Τα 10 θανάσιμα αμαρτήματα του ΚΚΕ» - Νικόλαος Μέρτζος
«Το ΚΚΕ στον πόλεμο 1940-41» - Σάββας Κωνσταντόπουλος

«Η Ρωσία και το ΟΧΙ του 1940» - Σάββας Κωνσταντόπουλος
«Η ιστορία του ΚΚΕ» - Σωτήριος Κουβάς
«Διπλωματική ιστορία του ελληνικού πολέμου, 1940-1945» - Βασίλειος Παπαδάκης
«Τα χρόνια της κρίσης, 1946-49», τόμος Β' - Νίκος Ροδίτσας
«1942-1945 - Τα χρόνια της κρίσης» - Κωνσταντίνος Κόκκινος
«Αναμνήσεις» - Γιάννης Ιωαννίδης
«ΕΑΜ-ΕΛΑΣ-ΟΠΛΑ» - Άγις Στίνας
«Αναμνήσεις» - Άγις Στίνας
«Τα παρασκήνια του ΚΚΕ» - Ελευθέριος Σταυρίδης
«Ο Νίκος Ζαχαριάδης και οι 22 συνεργάτες του» - Δημήτρης Βλαντάς
Περιοδικό «Ιστοριογνωσία»
Περιοδικό «Σοβιετολογία»